BORA

Bütün ülkelerin işçileri ve ezilen halklar, birleşin!

1 KASIM 1978 EKİM

KAMBOÇYA BAŞBAKANI POL POT:

Kamboçya Komünist Partisi anayurt savunması ve sosyalizmin inşasına önderlik ediyor

ON YIL SONRA

AYDINLIK dergisinin ilk sayısını bundan tam on yıl önce 1 Kasım 1968 günü yayınlamıştık. AYDINLIK, proletaryanın devrimci mücadele bayrağını Şefik Hüsnülerin AYDINLIK'ından devralmıştı. Şimdi aynı bayrağı BORA dalgalandıracak.

Sekiz ay önce AYDINLIK'ı aylık olarak son defa yayınladığımız zaman şöyle yazmıştık: «Günlük gazetemizi pekiştirdikten sonra aylık teorik organımızı çıkarmaya yeniden başlayacağız.»

Günlük gazetemizi yaşatmak için emperyalizmin, revizyonizmin ve gericiliğin saldırılarına karşı gerçekten göğüs göğüse bir mücadele verdik. Bu mücadele hâlâ da devam etmektedir, fakat bu mücadeleden de alnımızın akıyla çıktığımızı söyleyebiliriz. Revizyonizm ve gericilik, bizi artık bu mevziden kolay kolay söküp atamaz. Türkiye devrimci hareketi, yeni bir zafer kazanmış, elli sekiz yıllık mücadele sonunda emekçi halka her gün seslenecek günlük gazetesini yaratmıştır.

Şefik Hüsnülerin mücadelesi olmasaydı, 1968'lerden geçmeseydik, bugünlere varamazdık. Elli sekiz yıldır emperyalizme, gericiliğe ve revizyonizme karşı esen devrimci rüzgar, artık bir bora olacaktır. Dergimizin adını önümüzdeki fırtınalı dönemin niteliğine uygun olarak BORA koyduk. BORA, aynı zamanda 1973 yılı Şubatında Filistin savaşçılarının Nahr-El Bared kampında İsrail siyonistlerinin şehit ettiği devrimci arkadaşımız Bora Gözen'in de adıdır. Dergimiz, Bora'nın yorulmak bilmeyen mücadele ruhunu, sabırlı, ciddi ve sorumlu karakterini de yaşatacaktır.

BORA, Marksizmin borasıdır ve onun en önemli görevi revizyonizmin kara rüzgarını bastırmaktır. İdeolojik mücadelede, merkezinde Sovyet revizyonist kliği bulunan modern revizyonizmi hedef alacak ve önümüzdeki dönem Marksizmle revizyonizm arasındaki çeşitli akımların havasına kapılmış devrimcileri proletarya saflarına kazanmak için mücadeleye önem vereceğiz.

Bugün Türkiye, çelişmelerin büyük bir hızla keskinleştiği ülkelerden biridir. Siyasi kutuplaşma bugüne kadar görülmeyen bir hız kazanmıştır. Ara güçler dağılmakta ve kutuplarda toplanmaktadır.

TİKP'nin temsil ettiği bilimsel sosyalizmle sahte TKP'nin başını çektiği revizyonizm arasındaki güçler de hızlı bir parçalanma ve dağılma sürecine girmişlerdir. 1971 yılının Cephe ve Ordu kalıntıları ve tasfiyecilikten arta kalanlar, tabiatları gereği bugüne kadar defalarca bölündüler, artık ufalanma dönemine girmişlerdir.

Bugüne kadar binlerce devrimci revizyonist ve maceracı görüşlerin etkisinden kurtularak devrimci saflara katıldı. Solun parçalanma dönemi 1970'lerin yeni saflaşmasının getirdiği bir süreçti. Bu süreç iki yıldır yerini birleşme olgusuna bırakmıştır. Devrimciler revizyonizme karşı yürüttüğümüz ideolojik mücadelenin bir ürünü olarak birleşmektedirler.

«Revizyonizmin saflarında tek bir devrimci bırakmamak» için verdiğimiz sözü yerine getireceğiz. İşte BORA'nın önümüzdeki dönem için tespit ettiğimiz görevi, bunu gerçekleştirmek için ideolojik mücadeledir. Bu mücadelede, özellikle ara güçlerin modern revizyonizmden etkilenen tezlerini eleştirecek ve böylece esas darbeyi Kruşçev-Brejnev revizyonizmine indireceğiz.

Arkada kalan on yıl, Türkiye devrimci hareketinin ideolojik ve siyasi temellerinin atıldığı yıllardı. Önümüzdeki on yıl ise, Türkiye halkının bağımsızlık ve demokrasi mücadelesine Marksizmin ışık tuttuğu yıllar olacaktır. BORA, işte böyle bir dönemde ideolojik inşayı devam ettirecek ve adına layık olarak revizyonizme karşı güçlü bir şekilde esecektir.

BORA

MARKSİST BİLGİ TEORİSİ VE İKİ ÇİZGİ ARASI MÜCADELE

DOĞU PERİNÇEK

Doğru ile yanlışı, doğru çizgi ile yanlış çizgiyi, yani Marksizmle revizyonizmi birbirinden ayırdetmek her zaman temel meseledir. Bu konuda, yalnız bugünkü mücadelemizin meselelerini çözerken değil, geçmişi incelerken de düzgün bir tavır almak gerekir. Bugün doğru bir çizgi izlemek istiyorsak, geçmişteki doğrulara sarılmak zorundayız. Buna karşılık revizyonistler de tarihte tutunacak dallar arayacaklardır.

Geçmişe karşı tutum, bugüne kadar iki çizgi arası mücadeleye konu olmuştur. Devrimci geçmişi inkar edenleri, birçok defa çeşitli açılardan eleştirdik. Fakat onların savunduğu görüşlerin idealist felsefeden kaynaklandığı üzerinde yeterince durmuş değiliz.

Konumuz doğru ile yanlışı birbirinden ayırdetmek olduğuna göre, doğru bilgilerin nereden geldiği meselesini ele almalıyız. Bilginin kaynağı nedir, insan düşüncesinin doruğu olan Marksizm mutlak doğruyu keşfetmiş ve ortaya koymuş mudur, bilimin gelişmesini belirleyen şartlar nelerdir, devrimci teori karşısında ne gibi hatalı tavırlar alınmaktadır? Bütün bu sorunlara cevap vermek gerekir. Bu meseleleri incelediğimiz zaman, her şeyden önce «doğru» ve «yanlış» kavramları berraklığa kavuşacak, bu konuda ayaklarımız yere basacaktır. Böylece geçmişteki doğru ve yanlış çizgiyi birbirinden ayırdetmede sağlam bir felsefi bakış açısına sahip olacağız. Geçmişi idealist anlayışla ele alan inkarcı görüşleri yıkmak için, Marksist bilgi teorisi üzerinde durmaya ihtiyaç vardır.

BİLGİNİN KAYNAĞI TOPLUMSAL PRATİKTİR

İnsan, başta üretim faaliyeti olmak üzere çeşitli faaliyetler içinde maddi hayatla, dünya ile temasa gelerek çeşitli bilgiler edinir. Bilgi, maddenin insan zihnine yansımasıdır. Madde olduğu içindir ki, onun bilgisi vardır. Toplumsal bilimler alanında bu gerçeği şöyle ifade edebiliriz: İnsan toplumsal bir pratik içinde olduğu içindir ki, bu toplumsal pratiğin bilgisini edinebilmektedir. Pratik olmadan, tecrübe olmadan bilgi de olamaz.

Marksizm, pratik ile teori arasındaki ilişkide pratiğe öncelik tanır. Teorinin anası pratiktir. Pratik maddi hayatın kendisidir, var olan şeydir. Teori ise, maddi hayatın algılanması, tahlil edilmesi ve insan beyni tarafından sistemli bir düşünceye dönüştürülerek ortaya konmasıdır.

Bu nedenle teori ancak sınıf mücadelesinin pratiği içinde geliştirilebilir. Pratiğe girmeden, yeni tecrübeler kazanmadan, hayatla temasa gelmeden teoriyi ilerletmeye ve geliştirmeye imkan yoktur. Pratik geliştikçe, teori de, tabii mekanik ve otomatik bir şekilde değil, fakat insanların çabası ile gelişmektedir.

BİLGİNİN GELİŞMESİ TARİHİ ŞARTLARLA SINIRLIDIR

Marks, düşünce hayatının ve bilginin, toplumdaki üretici güçlerin ve üretim ilişkilerinin gelişme düzeyi ile ilişkisini şöyle açıklamıştı:

«İnsanlar, hayatlarının toplumsal üretiminde, kendi iradelerinden bağımsız ve zorunlu olan belirli ilişkiler içine, üretim ilişkileri içine girerler; bu üretim ilişkileri, maddi üretici güçlerin gelişmesinin belirli bir aşamasına uygun düşer. Bu üretim ilişkilerinin toplamı, üzerinde hukuki ve siyasal üstyapının yükseldiği gerçek temel olan toplumun ekonomik yapısını oluşturur; bu yapıya toplumsal bilincin belirli biçimleri denk düşer. Maddi hayatın üretim biçimi genel olarak, toplumsal, siyasal ve zihinsel hayat sürecini belirler. İnsanların varlığını belirleyen bilinçleri değil, tam tersine bilinçlerini belirleyen toplumsal varlıklarıdır.»[1]

Marks, tarih boyunca üretici güçlerin gelişme düzeyi ile üretim ilişkileri arasında bir uygunluk olduğunu belirtmektedir. Tarihin belli aşamalarındaki üretici güçlere, belli üretim ilişkileri denk düşmektedir. Örneğin taş balta, avcılık dönemindeki insanın üretim aracıydı. Bu taş baltayı yapmak ve kullanmak için gerekli hüner ve bilgi ile o dönemin üretim ilişkileri arasında bir uygunluk söz konusudur. Taş balta döneminde henüz özel mülkiyet doğmamıştır, insanlar ilkel komünal toplumun geri basamaklarında yaşamaktadırlar. Üretici güçler geliştikçe üretim ilişkileri de değişmektedir.

Üretici güçlerden biri olan üretim araçları ile üretim ilişkileri arasındaki uygunluğu anlatmak için kullanılan değirmen örneği ünlüdür. El değirmeni köleci toplumun üretim aracıdır. Yel değirmeni feodal toplumda ortaya çıkmıştır. Elektrikli değirmenin bulunuşu ise kapitalizm aşamasına rastlamaktadır.

Üretici güçlerin ve üretim ilişkilerinin gelişmesi, toplumun düşünce hayatının ve bilginin gelişme şartlarını da belirlemektedir. Üretim ilişkileri, üretim araçlarının gelişme düzeyi, teknoloji, bilim ve fikir hayatı arasında sıkı bağlar bulunmaktadır. Örneğin insanlık, buharlı makinayı köleci toplum aşamasında veya feodal çağda bulamamıştır.

İnsan bilgisinin kaynağı, üretim faaliyeti, sınıf mücadelesi ve bilimsel deneydir. İnsanın her üç alandaki pratik faaliyeti de tarihi gelişme şartları ile sınırlıdır. İnsanlık, üretim faaliyetinde ilerledikçe, sınıf mücadelesinde yeni tecrübeler kazandıkça ve bilimsel deney geliştikçe, bilgi de gelişmekte ve gittikçe mükemmelleşmektedir. Mao Zedung'un belirttiği gibi:

«Marksistler, insan toplumunda üretim faaliyetinin alt düzeyden üst düzeye doğru adım adım geliştiğini ve bu nedenle insanın doğaya ya da topluma ilişkin bilgisinin de alt düzeyden üst düzeye doğru adım adım geliştiğini, yani sığdan derine doğru, tek yanlılıktan çok yanlılığa doğru geliştiğini savunurlar.»[2]

Bizzat Marksizmin yaratılması ve ortaya konması da, bilimin gelişmesinin tarihi şartlarla sınırlı olduğunu göstermektedir. Marksizm, kölelik veya feodalizm çağında değil de, kapitalizm döneminde keşfedilmiştir. Bunun sebebi hiç şüphesiz Marks'ın 19. yüzyılda dünyaya gelmiş olması değildir. Köleci toplumda bir Marks çıkmadı, feodal toplumda bir Marks çıkmadı. Marks ve Engels, ancak kapitalist toplumda dünyaya geldiler. Mao Zedung'un belirttiği gibi:

«Ancak dev üretici güçlerle (büyük çapta sanayi) birlikte modern proletarya ortaya çıktığı zaman, insan, toplumun gelişmesi konusunda kapsamlı ve tarihi bir kavrayış edinebildi ve bu bilgiyi bir bilime, Marksizm bilimine dönüştürebildi.»[3]

Marks ve Engels, yaşadıkları zamanın kapitalist toplumunun belirlediği tarihi şartlarda insanlığın kendilerinden önceki bilim mirasını eleştirerek özümlediler ve bilimde büyük bir devrim yaparak, Marksizmi ortaya koydular. İnsanlık, Marksizme tarihi gelişmenin belli bir aşamasında ulaşabildi. Bu gerçek de, toplumun maddi temeli ile bilgi arasındaki sıkı bağı kanıtlamaktadır.

---

1 Marks, *Ekonomi Politiğin Eleştirisine Katkı*, Önsöz, Sol Yayınları, ikinci baskı, s. 23.

2 Mao Zedung, *Seçme Eserler*, Cilt I, AYDINLIK Yayınları, s. 350.

3 Mao Zedung, *Seçme Eserler*, Cilt I, AYDINLIK Yayınları, s. 351.

BİLGİMİZ GÖRELİ OLARAK DOĞRUDUR

Lenin şöyle demektedir:

> «Modern materyalizmin, yani Marksizmin bakış açısından, bilgimizin nesnel, mutlak gerçeğe yaklaşmasının sınırı, tarihi bakımdan koşula bağlıdır ama böyle bir gerçeğin varlığı koşula bağlı değildir ve bizim ona yaklaşmakta olduğumuz da hiç bir koşula bağlı olmayan bir gerçektir... Marks ve Engels'in materyalist diyalektiğinde kuşkusuz görelicilik (relativizm) vardır, yani nesnel gerçeğin inkarı anlamında değil de, bilgimizin bu gerçeğe yaklaşmasının sınırlarının tarihi olarak koşula bağlı olduğu anlamında, bütün bilgimizin göreli olduğunu kabul eder.»[4]

Gerçek, biz onu bilsek de bilmesek de vardır. Örneğin Yunan filozofu Demokrit atomu keşfetmeden önce de, cisimler atom denen zerrelerden oluşuyordu. Ne var ki bilim, atomu uzun zaman maddenin «bölünemeyen parçası» olarak tarif etti. Ancak atomun parçalanabildiği görüldükten sonradır ki, bu tarif de geçerliğini yitirdi.

Kimya bilimi, dünyada yeni yeni elementlerin bulunduğunu keşfetmektedir. Biz lisede okuduğumuz zaman bilinen elementlerin sayısı bugünkünden epeyi azdı. Demek ki insanlık son yirmi yıl içinde yeni elementlerin bulunduğunu öğrendi. Bu elementler, hiç şüphesiz bizim onların varlığından haberdar olmadığımız zamanlarda da varlardı.

Bu örneklerden de anlaşılacağı üzere, gerçek vardır, fakat insanlığın bu gerçeği kavraması, yukarda açıkladığımız gibi tarihi şartlarla sınırlıdır. İnsanoğlu, mükemmel ve tamamlanmış bir bilgiye ulaşmış değildir. Gerçekler hakkındaki bilgimiz, gittikçe gelişmekte ve mükemmelleşmektedir. Bu nedenle Marksizm, bilgimizin mutlak doğruyu ifade ettiğini kabul etmez. İnsan düşüncesinin doruğu olan Marksizm, gerçeği gittikçe daha doğru kavramakta, mutlak gerçeğe adım adım yaklaşmaktadır. Engels'in deyişiyle:

> «Herhangi bir tek birey tarafından elde edilemeyecek olan 'mutlak gerçeği' kovalamak yerine, müspet bilimlerin yolundan giderek, ulaşılabilir, göreli gerçekleri kovalamak ve bu bilimlerin vargılarını diyalektik düşünce aracılığıyla özetlemek gerekir.»[5]

Yani insanlık, mutlak doğruya değil, fakat gittikçe daha doğru olan bilgiye ulaşabilir. Madde hakkındaki bilgimiz mutlak olarak ve tamamen doğru değil, fakat göreli (izafi) olarak doğrudur. Bilgimiz düne göre daha doğrudur, yanlış bilgiye göre doğrudur, yanlış bilgi ile karşılaştırıldığı zaman, onunla mukayese edildiği zaman doğrudur.

Mao Zedung bilgimizin göreli olarak doğru olduğunu şöyle açıklamıştır.

> «Marksistler, evrenin mutlak ve genel gelişme sürecinde her özel sürecin gelişmesinin göreceli (izafi) olduğunu ve dolayısıyla da mutlak gerçeğin sonsuz akışında, herhangi bir belirli gelişme aşamasındaki özel bir sürece ilişkin insan bilgisinin sadece göreceli olarak doğru olduğunu kavrarlar. Sayısız göreceli doğrunun toplamı, mutlak doğruyu oluşturur.»[6]

Mao Zedung'un bu sözlerinden de anlaşılacağı üzere, insanlık yeni yeni göreli doğrular bularak mutlak doğruya yaklaşır. Aslında mutlak doğru, sonsuz sayıda göreli doğrunun toplamıdır. Çünkü maddi hayatın sonu olmadığı gibi bilginin de sonu yoktur.

İnsanlık daha doğru bilgilere ulaşarak, yanlış bilgilerini düzelterek ve yeni keşiflerde bulunarak mutlak gerçeğe daha fazla yaklaşmaktadır. Bilim, sürekli olarak gelişmektedir. Engels'in belirttiği gibi, insanlık bilim alanında henüz başlangıç dönemindedir ve önümüzde bilgilerimizi düzelteceğimiz ve derinleştireceğimiz bir dönem bulunmaktadır:

> «... bütün görünüşe göre, biz, henüz in-

4 Lenin, *Materyalizm ve Ampriokritisizm*, nakleden Thomson, *Kapitalizm ve Sonrası*, AYDINLIK Yayınları, s. 84.

5 Engels, «Ludwig Feuerbach ve Klasik Alman Felsefesinin Sonu», nakleden Jdanov, *Edebiyat, Müzik ve Felsefe Üzerine*, BORA Yayınları, s. 105.

6 Mao Zedung, *Seçme Eserler*, Cilt I, AYDINLIK Yayınları, s. 363.

sanlık tarihinin başında bulunduğumuz, ve bizim bilgimizi düzeltecek kuşakların, bizim çoğu kez küçümsemeyle bilgisini düzeltme durumunda bulunduğumuz kuşaklardan çok daha kalabalık olmaları gerektiği için, en değerli sonuç, bizi bugünkü bilgimiz karşısında son derece güvensiz kılmaktan başka bir şey olamaz.»[7]

Marks'la beraber bilimde insanlık tarihinde görülmemiş bir devrim yapmış olan Engels'in bu alçak gönüllülüğü ile her üç ayda bir «mutlak gerçeği» yakaladığını iddia ederek geçmişe yukardan bakan oportünistlerimizin kibirliliğini karşılaştırmak gerekir. İ. Kaypakkaya'dan beri tasfiyecilerin ve Halkın Kurtuluşu'nun ya kalandığı illet budur. Bunlar, daima «yalnız küçük dağları değil, büyük dağları da biz yarattık» havası içinde olmuşlar, idealist felsefeye batmışlar ve mutlak doğruyu ellerinde tuttuklarını iddia edecek kadar kendilerini kaybetmişlerdir. Böylece onlar, bir yandan geçmişi inkar ederken, bir yandan da bilginin düzeleceğini ve derinleşeceğini reddetmişlerdir. Engels'in Dühring hakkında söylediklerini okuduğunuz zaman bizim oportünistlerimizin portresi ile karşılaştığınızı sanırsınız:

«İnsan, son tahlilde, kesin hakikat ile sıkı sıkıya bilimsel olan tek yöntemi elinde tutunca, elbette insanlığın yanlışlığa batmış ve bilime yabancı geri kalan kısmı için belirli bir küçümseme duyacaktır. Öyleyse, Bay Dühring'in öncellerinden büyük bir küçümseme ile söz ettiğini görmek ve istisnai olarak bizzat kendi tarafından büyük adamlığa yükselttiklerinden çok azının onun radikal derinliği önünde bağışlandığını saptamakla şaşırmamalıyız.»[8]

«Daha önce onun [Dühring'in] bütün gök cisimleri üzerinde, her yerde hazır ve nazır olduğunu görmüştük. Şimdi her şeyi bilir olduğunu da görüyoruz. O, bilimin son sonuçlarını çözmüş, onun geleceğini duvarla çevirmiştir.»[9]

Dühring gibi idealist felsefe erbabını bu şekilde eleştiren Engels, «Materyalizmin 'doğa bilimi' alanı da dahil olmak üzere çığır açan her yeni keşifle birlikte... biçim değiştirmek zorunda olduğunu» belirtmiştir.[10]

Örneğin, insanlık diğer gezegenlere ulaştıkça, dünya hakkındaki bilgisini de geliştirecek ve düzeltecektir. Çünkü o zaman dünyayı yalnız üstünden değil, başka gezegenlerden incelemek de mümkün olacaktır. Mao Zedung şöyle demektedir:

«İnsanın objektif gerçekliği belli fikirlere, teorilere, planlara ve programlara uygun olarak değiştiren pratiği geliştikçe, objektif gerçekliğe ilişkin bilgisi de derinleşir. Objektif gerçeklik dünyasındaki değişme hareketinin nasıl sonu yoksa, aynı şekilde insanın pratik aracılığıyla gerçeği öğrenmesinin de sonu yoktur. Marksizm-Leninizm, gerçeği bilmenin sonuna ulaşmış değildir; tam tersine, pratiğin akışı içinde durmadan gerçeğin öğrenilmesine giden yeni yollar açar.»[11]

Engels, insanlığın bilmekle bilmemek arasındaki çelişmesini çok güzel açıklamakta ve bu çelişmenin aslında bilimin ilerlemesinin bir etkeni olduğunu ortaya koymaktadır:

«Demek ki, insanlar, şu çelişki ile karşı karşıya bulunuyor: Bir yandan tüm ilişkileri içinde evren sistemi üzerine eksiksiz bir bilgi edinmek, ve öte yandan, hem kendi öz nitelikleri ve hem de evren sisteminin niteliği nedeniyle, bu sorunu tamamen çözmeye hiç bir zaman yetenekli olmamak. Ama bu çelişki sadece iki etkenin, evrenin ve insanın niteliğine dayanamaz: Bütün entellektüel gelişmenin esas kaldıracıdır da, ve tıpkı, örneğin çözümlerini sonsuz bir dizi ya da sürekli bir kesir içinde bulan o matematik problemleri gibi, her gün ve ara

7 Engels, *Anti Dühring*, Sol Yayınları, s. 157.

8 Engels, *aynı eser*, s. 79.

9 Engels, *aynı eser*, s. 89.

10 Engels, «Ludwig Feuerbach ve Klasik Alman Felsefesinin Sonu», nakleden Jdanov, *Edebiyat, Müzik ve Felsefe Üzerine*, BORA Yayınları, s. 139.

11 Mao Zedung, *Seçme Eserler*, Cilt I, AYDINLIK Yayınları, s. 363.

vermeden insanlığın sonsuz ilerleyici evrimi içinde çözümler.»[12]

Özellikle bu son noktanın kavranması büyük önem taşımaktadır. Çünkü Türkiye'de tasfiyeciler ve Üçlü Blok gibi oportünistler, dogmatizmde eski Osmanlı medreselerinin mollaları ve çömezleriyle yarışa çıkmışlardır. Bunların başına sarık sarsanız yeridir.

Revizyonizmin tahribatı, hakim sınıfların Marksizmin öğrenilmesini baskı altında tutması ve Türkiye'nin yarı-feodal niteliği ülkemizde dogmatizmin at oynatması için elverişli bir zemin yaratmıştır. İşte tasfiyeciler ve Üçlü Blok bu zemin üzerinde ortaya çıktılar ve Marksizmi gökten zembille inmiş ve artık hayatının sonuna gelmiş bir kalıp yığını olarak gördüler. Marksizmin, somut duruma yaratıcı bir şekilde uygulanmasını, geliştirilmesini ve mükemmelleştirilmesini reddettiler. Halkın Kurtuluşu'nun ve tasfiyecilerin, bugüne kadar Türkiye'nin fikir, kültür ve sanat hayatına tek bir katkı getirmeyişi, bunların düşünceyi geliştirmede çektikleri kısırlık ve sanat alanındaki zavallı halleri buradan ileri gelmektedir. Jdanov, böylelerini şu sözlerle eleştirmektedir:

> «Yazar ...sanki Marksizm-Leninizm şimdiden doruğuna ulaşmış ve teorimizi geliştirmek artık önemli bir görev olmaktan çıkmış gibi, bilimin gelişmesine sınırlar koyuyor. Böyle bir mantık Marksizm-Leninizmin ruhuyla bağdaşmaz, çünkü Marksizmi metafizik bir biçimde, tamamlanmış ve yetkinleştirilmiş bir teori olarak sunmaktadır; bu yalnızca, canlı ve derin felsefi düşüncenin kurumasına yol açar.»[13]

Marksizmin mutlak doğruyu keşfettiğini iddia edenler ve onu yaratıcı bir şekilde uygulamayanlar, aslında Marksizmin hayatiyetinin son bulduğunu, Marksizmin öldüğünü iddia etmektedirler. Çünkü eğer Marksizm mutlak doğruyu bulmuşsa, mükemmelleşmiş ve tamamlanmışsa, artık gelişmesi sona ermişse, hayatı da son bulmuş ve ölmüş demektir. Oysa hayat devam etmektedir. Üretim faaliyeti ilerlemekte, sınıf mücadelesi yeni deneyler kazanmakta, bilimsel araştırmalar derinleşmekte ve insanlık bütün bu faaliyetler içinde yeni bilgiler edinmekte ve Marksizm de bu bilgilerle gelişmekte ve mükemmelleşmektedir. Gerçek Marksistler, Marksizmin mutlak doğruya ulaştığını iddia eden papazlar ve mollalar değil, Stalin'in aşağıya aldığımız sözlerinde dile getirdiği yaratıcı Marksizmi savunanlar ve Marksizmi geliştirmek için mücadele edenlerdir:

> «Marksizm bir bilim olduğu içindir ki, olduğu gibi kalamaz; gelişir ve yetkinleştirilir. Marksizm, gelişirken, ister istemez yeni deneyler ve yeni bilgilerle zenginleşir. Bu yüzden de, Marksizmin sonuç ve formüllerinden bazıları zaman akışı içinde kaçınılmaz olarak değişir ve yerlerini ister istemez yeni tarihi görevlere uygun düşen yeni formül ve sonuçlara bırakırlar. Marksizm, sonuçları ve formülleri değişmez şeyler olarak görmez, onları bütün çağlar ve dönemler için zorunlu şeyler olarak kabul etmez. Marksizm, her türlü dogmacılığın düşmanıdır.»[14]

Özellikle Lenin ve Mao Zedung'un katkıları sayesindedir ki, Marksizm canlılığını korumuş ve dünyadaki gelişmelere uygun olarak gelişmiş ve zenginleşmiştir. Lenin'in emperyalizm teorisi ve emperyalizm çağında proletarya devrimi hakkındaki teorisi, Mao Zedung'un proletarya diktatörlüğü altında devrimi devam ettirme teorisi ve Üç Dünya Teorisi, dogmatizmden gelen revizyonist saldırıları altederek kendilerini kabul ettirmişlerdir.

Gerek Lenin ve Stalin'in gerekse Mao Zedung'un Marksizme yaptığı katkılara karşı çıkanlar, bu katkıların daha önce yazılmış kitaplarda bulunmadığını ileri sürmüşlerdir. Aslında böyleleri Marksizmin düşmanlarıdır. Çünkü Marksizmin gelişmesine ve derinleşmesine karşı çıkmakta, Marksizmin yaşayan özünü yok etmeye çalışmaktadırlar.

---

12 Engels, *Anti Dünhring*. Sol Yayınları, s. 157.

13 Jdanov, *Edebiyat, Müzik ve Felsefe Üzerine*, BORA Yayınları, s. 123.

14 Stalin, *Marksizm ve Dil Üzerine*, Koral Yayınları, s. 72-73.

DOĞRU ÇİZGİ YANLIŞ ÇİZGİ İLE MÜCADELE VE MUKAYESE İÇİNDE BELİRLENİR

Buraya kadar yazdıklarımızı özetlersek:

1. Bilginin kaynağı toplumsal pratiktir.
2. Bilgimiz tarihi şartlarla sınırlıdır.
3. Bilgimiz, mutlak doğruyu ifade etmemektedir, fakat göreli olarak doğrudur.

Bu üç nokta da birbirine sımsıkı bağlıdır. Bilgimizin kaynağı üretim faaliyeti, sınıf mücadelesi ve bilimsel deney olduğu içindir ki, bilgimiz üretici güçlerin gelişme düzeyinin belirlediği tarihi şartlarla sınırlıdır. Bilginin tarihi şartlarla sınırlı olması, onun geriden ileriye, sığdan derine, basitten mükemmele doğru ilerlediğini ifade etmektedir. Yani bilgimiz mutlak doğruyu ifade etmez, nispi olarak, göreli olarak doğrudur. İnsanlık gerçeğe gittikçe daha fazla yaklaşmaktadır.

Halkın Kurtuluşu ve tasfiyeciler, Marksist bilgi teorisinin bu esaslarını kavramadıkları için geçmişle ilgili her şeyi idealist bir şekilde ele almaktadırlar. Onlar bilginin yeterli tecrübe olmadan gökten zenbille ineceğini düşünmekte dirler. Örneğin Marks'ın Paris Komünü deneyinden yararlanarak devrimci teoriyi geliştirmesini akılları bir türlü almamış ve bu gerçeğin belirtilmesini Marks'a hakaret saymışlardır. Çünkü onlara göre Marks, Allahın gönderdiği mutlak ve değişmez doğruları söyleyen bir peygamberdir.

Halkın Kurtuluşu gibileri, doğruları, tarihi şartlardan kopuk olarak ele almaktadırlar ve bilginin mutlak doğruyu ifade ettiğini düşündükleri için, mükemmel olarak görmedikleri her şeyi karalamaktadırlar. Bu tutumları, onların tarihi materyalizmi değil fakat idealizmi savunduklarını ortaya koymaktadır.

Gerek dünya ölçüsünde Marksizmin gelişmesi, gerekse bir ülkenin devrimci hareketinin gelişmesi, doğru fikirlerin yanlış fikirlerle mücadele içinde kavrandığını göstermektedir. Doğru çizgi yanlış çizgi ile mücadele ve mukayese içinde tespit edilebilir. Yanlış ve doğru, Marksizm ve revizyonizm zıtların birliğini oluştururlar. Doğru olan her yerde yanlış, Marksizm olan her yerde revizyonizm vardır. Biri olmazsa diğerinin olmasına da imkan yoktur. Bu nedenle yanlışı olmayan saf bir doğru olmayacağı gibi, saf ve mükemmel bir Marksist çizgi de bulunamaz.

Örneğin Lenin, İkinci Enternasyonal oportünizminin zıddı olarak, onlarla mücadele ettiği için ve onlara göre doğruydu: Stalin de, Troçki'nin zıddı olarak, ona karşı mücadele ettiği için ve Troçki'ye göre doğruydu. Mao Zedung'un doğruluğunu ise, onun uluslararası alanda Kruşçev revizyonizmine, Çin'de ise Liu Şaoşi, Lin Biao ve Dörtlü Çeteye karşı yürüttüğü mücadeleyi incelediğimiz zaman anlıyoruz. Burada da doğru çizgiyi yanlış çizgi ile karşılaştırarak tespit ediyoruz.

Bugün de Mao Zedung'un Üç Dünya Teorisini savunan Marksistlerle, Brejnev revizyonizminin hizmetinde Mao Zedung'un katkılarına saldıran yeni yetme revizyonistler arasındaki iki çizgi mücadelesini aynı yöntemle inceleyebiliriz. Bu mücadele de, Kruşçev-Brejnev revizyonizmine karşı mücadelenin bir parçası ve devamıdır. Doğru ile yanlış burada da zıtların birliğini oluşturmakta ve birbirlerinin zıddı olarak var olmaktadırlar.

İşte Halkın Kurtuluş'u ve tasfiyeciler, bütün bunları anlamamışlar ve idealist felsefelerinin sonucu olarak revizyonizmin saflarına kazık çakmışlardır.

Halkın Kurtuluşu'nun ve tasfiyecilerin, en sonunda Arnavutluk yöneticilerinin iki çizgi mücadelesini reddeden metafizik görüşlerine sarılmaları bir tesadüf değildir. Onlar, Mao Zedung'un iki çizgi arası mücadeleye ilişkin görüşlerini başından beri kavramamışlardı. Çünkü onlar Marksist bilgi teorisini değil, idealist felsefeyi savunuyorlardı. Arnavutluk yöneticilerinin Parti içinde yekpare ve tek bir çizgi bulunduğu ve bunun da doğru çizgi olduğu şeklindeki görüşleri, bizim oportünistlerin idealist anlayışları ile üst üste biniyordu. Doğru çizginin yanlış çizgi ile mücadele ve mukayese içinde ortaya çıktığını kabul etmeyenler, aslında mutlak doğru olduğunu ileri sürmekte, zıtların birliği yasasını reddetmekte ve Marksizme karsı mücadele etmektedirler. Onların iki çizgi arası mücadeleyi reddetmeleri dahi, iki çizgi arası mücadelenin varlığını kanıtlamaktadır.

Türkiye devrimci hareketinin geçmişini idealist bir bakış açısıyla ele alan Halkın Kurtuluşu ve tasfiyeciler, hep mükemmel bir doğru aradıkları için metafiziğe düştüler. Hayatta mükemmel bir doğru bulunmadığı için, bunlar sürekli olarak geçmişi inkar ettiler. Oysa Türkiye devrimci hareketinin tarihinde bütün dönemlerde doğruların yoğunlaştığı bir çizgi vardı, yanlışın zıddı olarak doğru bir çizgi vardı. Bu çizgiyi, yanlış çizgi ile mukayese ederek, yanlış çizgi ile mücadele eden zıt yön olarak tespit ediyoruz.

Doğru çizgi hiç bir zaman yok olmaz, o bazen Partinin başında, bazen muhalefette, bazen çok az sayıda insanın omuzunda bir kuşaktan diğerine aktarılır. Doğruların belli bir dönem yok olduğunu iddia edenler, daha sonra nasıl doğduğunu da açıklamak zorundadırlar. Burada onlara peygamberlerden başka hiç kimse yardımcı olamaz. Çünkü Halkın Kurtuluşçuları da tıpkı din kitapları gibi gerçeğin gökten nazil olduğunu savunmaktadırlar.

Örneğin TKP'nin geçmişini ele alalım. Halkın Kurtuluşu ve tasfiyeciler olsun, Marksizmin 1971 yılında gökten indiğini ileri süren diğerleri olsun, Şefik Hüsnü'nün revizyonist çizgiyi temsil ettiğini söylüyorlar.

Peki Marksist çizgi hangisidir? Şefik Hüsnü revizyonist çizgiyi temsil ettiğine göre, bir de onun zıddı olan Marksist çizginin bulunması gerekir. Her şey zıddı ile birlikte vardır. Yanlış varsa, doğruya göre yanlıştır. Doğru ise, yanlışa göre, onunla mukayese içinde doğrudur. Şefik Hüsnü'nün çizgisi yanlış ise, doğruların yoğunlaştığı devrimci bir çizginin bulunması da gerekir.

Bu noktada «Işık» dergisi de idealizmin içinde yüzmektedir. Işıkçılara göre, Şefik Hüsnü, o dönemdeki hatalı görüşlere **göre** doğruyu savunmaktadır, fakat gene de esas olarak hatalıdır. Bu görüşü savunanlar, doğrunun göreli olarak bilindiğini, doğrunun yanlışa **göre** doğru olduğunu anlamamışlardır. Yani Halkın Kurtuluşu ile aynı felsefi temele sahiplerdir. «Işık» dergisi, bazı doğruları savunsa bile, TİKP ile mukayese ettiğimiz zaman yanlış olduğu için, TİKP'ye katılıp doğruyu güçlendirmediği için **hatalı** çizginin, oportünist çizginin bir parçasıdır.

Doğru çizgiyi, iki çizgi arası mücadele içinde yanlış çizgi ile karşılaştırarak tespit etmek gerekir demiştik. Bu tarihi materyalizmin yöntemidir. Bu yöntemi birkaç örnekle Türkiye devrimci hareketinin tarihine uygulayalım.

1920'lerde Şevket Süreyya ve Vedat Nedim Tör gibileri, kapitalizmin yeterince gelişmediğini, bunun gerçekleşmesi için Kemalistlerin kuyruğuna takılmak ve Partiyi dağıtmak gerektiğini savunuyorlardı ve hayatlarında da bunu uyguladılar. Buna karşılık Şefik Hüsnü, Lenin ve Stalin'e bağlı kaldı, Türkiye'de devrimci mücadeleye maddi temel oluşturan bir proletaryanın bulunduğunu, proletaryanın bağımsız çizgisini devam ettirmek gerektiğini savundu ve uyguladı. Şevket Süreyyalar revizyonizmi, Şefik Hüsnü Marksizmi temsil ediyordu.

O tarihi şartlarda doğru ile yanlış somut olarak bu iki çizgi arasındaki mücadelede ifadesini buluyordu. Bu iki çizgi dışındaki doğru ve yanlışlar, bugün oportünistlerin hayalinde bulunmaktadır, yoksa o günün somut sınıf mücadelesi pratiğinde değil.

Bu nedenle oportünistlerimiz, geçmişteki sınıf mücadelesi karşısında tarafsız kalmakta ve yanlışların güçlenmesine hizmet etmektedirler. 1920'lerde doğruları güçlendirmek ve geliştirmek, ancak Şefik Hüsnü'nün safında sınıf mücadelesi pratiğine girmekle mümkündü, yoksa bazı kulplar bularak mücadele dışında kalmakla değil. Aslında o gün tarafsız kalanlarla, bugün «her ikisi de kötüdür» diyen oportünistlerin dünya görüşleri ve sosyal pratikleri arasında bir fark yoktur. Dün veya bugün her iki halde de doğru ile yanlış arasında tarafsız kalmaktadırlar.

Daha sonra TKP içinde kendine «işçi muhalefeti» diyen ve içinde İ. Bilen'in de yer aldığı oportünist bir grup çıktı. Bunlar Şefik Hüsnü'nün çizgisine karşı mücadele açtılar. İncelediğimiz zaman, bu iki çizgi mücadelesinde de Şefik Hüsnü'nün devrimci çizgiyi temsil ettiğini görüyoruz.

Doğru çizgi, daha sonraki mücadelelerde de Şefik Hüsnü'nün temsil ettiği çizgi idi. Esat Adiller, Zeki Bastırmarlar Şefik Hüsnü'ye karşı revizyonizmin temsilcileriydi. Bu gerçeği, hep belli tarihi şartlar içinde ve karşılaştırma yaparak

tespit ediyoruz.

Doğru çizgi, Kruşçev revizyonizminin getirdiği yıkıntı şartlarında da, partisiz kalsa bile, çok az sayıda insan tarafından devam ettirilse bile buhar olup uçmadı. Kruşçev'in saldırılarına rağmen, Türkiye devrimcileri içinde Lenin ve Stalin'in yoluna bağlı kalanlar, Şefik Hüsnü'yü savunmaya devam edenler vardı. Çok önemli hatalar yapmış olmakla birlikte, 1960'ların devrimci kuşaklarına Marksizmi taşıyanlar gene onlardı. TİP oportünizmine karşı mücadelenin ilk defa eskiden gelen devrimciler tarafından başlatılması da bunu göstermektedir.

TÜRK SOLU - AYDINLIK grubu ile Aybar-Aren-Boran kliği arasındaki mücadelede çelişmenin iki yönü eşit değildi. Bir yön doğruyu, diğeri yanlışı temsil ediyordu. Aybar-Aren-Boran kliğinin saflarında yoğunlaşan şey, revizyonizmdi. TÜRK SOLU - AYDINLIK grubu saflarında yoğunlaşan şey ise, Marksizmdi. Mihri Belli'nin darbeci-milliyetçi görüşlerine rağmen, doğru yön TÜRK SOLU - AYDINLIK grubu idi. Çünkü onun dışında doğruların toplandığı başka bir çizgi yoktu. Mihri Belli, bu doğru yön içindeki yanlışı temsil ediyordu. Marksizmin Türkiye'de gelişmesi, onun darbeci-milliyetçi görüşlerini aştetmekle mümkün olabilirdi.

Hatalardan arınmak, daha doğruyu bulmak gerçeğe bir adım daha yaklaşmak, o gün TÜRK SOLU - AYDINLIK grubu içinde mücadele etmekle, sınıf mücadelesi pratiğine o saflarda katılmakla mümkündü. Nitekim Mao Zedung'un Marksizme yaptığı katkıyı benimseyen ve Türkiye devrimci hareketini bir üst aşamaya yükselten Proleter Devrimci AYDINLIK, bu grubun içinden çıktı ve Mihri Belli'nin revizyonist çizgisine karşı başarılı bir mücadele yürüttü.

1970-1971 yıllarında doğru çizgiyi revizyonist çizgiden ayıran temel mesele, Mao Zedung'un Marksizme katkılarını benimsemek ve modern revizyonizme karşı tavır almaktı. Bu temel meselede doğru tavır almayanların doğru bir çizgi izlemelerine imkan yoktu. Nitekim 12 Mart döneminde boy atan teslimiyetçiliğe ve TSİP revizyonizmine karşı mücadele açanlar, 1971 yılında gökten zembille indiklerini iddia edenler değildi. «1971 direniş ruhu» denen şey, 1974 yılında TSİP revizyonistlerinin safındaydı ve daha sonra da İ. Bilen revizyonistlerinden elini kurtaramadı. Revizyonizmle uzlaşma onların temellerinde vardı.

1970 yılındaki iki çizgi mücadelesinde Mihri Belli'nin başını çektiği İlkesiz Birlik Cephesine karşı Proleter Devrimci AYDINLIK'ın doğru çizgiyi temsil ettiğini kabul etmeyenler, daha sonraki bütün iki çizgi mücadelelerinde revizyonizmin safında yer aldılar veya revizyonizmle uzlaştılar. En son Üç Dünya Teorisini kabul edip etmemek noktasında cereyan eden mücadele, bu gerçeği bir kere daha doğruladı.

Şefik Hüsnülerin zamanından günümüze kadar iki çizgi arası mücadeleler konusunda doğru ile yanlışı düzgün bir şekilde ayırdetmek, bugün için de tayin edici bir değer taşımaktadır. Ancak geçmişe karşı doğru bir tavır alanlar Marksizmi uygulayabilirler. Bu konuda tayin edici olan, doğru ile yanlış arasındaki ilişkiyi tarihi materyalizmin bakış açısıyla çözmek, yani Marksist bilgi teorisini uygulamaktır. Doğru ile yanlış, belli bir tarihi dönemin pratiği içinde, gerçekliği içinde aranmalıdır.

> «İnsanlık kendi önüne, ancak çözüme bağlayabileceği sorunları koyar, çünkü yakından bakıldığında her zaman görülecektir ki, sorunun kendisi, ancak onu çözüme bağlayacak olan maddi koşulların mevcut olduğu ya da gelişmekte bulunduğu yerde ortaya çıkar.»[15]

DEVRİMCİ TEORİYE KARŞI İKİ YANLIŞ TUTUM: DOGMATİZM VE DENEYCİLİK

Devrimci teoriye karşı iki hatalı tutum tespit ediyoruz. Biri sosyal pratiğin teorinin kaynağı olduğunu reddeden dogmatizmdir. Dogmatizm teorinin pratikten doğduğunu ve pratiğe ışık tutmaya yaradığını kabul etmemektedir. Dogmatizm gerçeği olgularda değil, kitaplarda aramaktadır. Dogmatizm, pratiği reddetmekle aslında doğrudan doğruya biricik gerçek olan maddeyi reddetmektedir. Bu nedenle idealisttir. Ona göre, bilgi maddenin insan zihnine yansıması değil, insan kafasının hayatla bağı olmayan

15 Marks, *Ekonomi Politiğin Eleştirisine Katkı*, Önsöz, Sol Yayınları, ikinci baskı, s. 24.

bir icadıdır. Dogmatikler, teoriyi kitaplarda olduğu kadar kabul etmekte, onun hayata uygulanmasını, kazanılan tecrübelerle geliştirilmesini ve derinleştirilmesini reddetmektedirler. Oysa teori, pratikten çıkarılmıştır ve defalarca pratiğe uygulanarak sınanacak ve geliştirilecektir.

Tasfiyeciler ve Halkın Kurtuluşu gibi medrese mollaları, gerçeklere karşı savaşırken hep aynı yöntemi izlemektedirler: «Bu sizin söylediğiniz kitaba uymaz, teoriye ve ilkeye aykırıdır.»

Onlara göre, bir hayat vardır, bir de ondan bağımsız olan teori ve ilkeler. Bu nedenle onlar kitapta yerini göstermediğiniz sürece, gerçeklere karşı dik kafalı bir tutum almaktadırlar. Onlar, ilkelerin gerçeklerden çıkarıldığını ve hayat içinde sınanarak düzeltileceğini ve geliştirileceğini anlamamışlardır. Bu idealist kafayı Engels şöyle eleştirmiştir:

> «... ilkeler araştırmanın hareket noktası değil, sonucudur; doğaya ve insanların tarihine uygulanmazlar, bunlardan soyutlanırlar; doğa ve insan alemi ilkelere uymaz, ilkeler ancak doğa ve tarihe uydukları ölçüde doğrudur. Sorunun tek materyalist anlayışı budur, ve Bay Dühring'in bunun karşısına çıkardığı anlayış idealisttir.»[16]

Diğer hata ise, deneyciliktir. Deneycilik, pratiği her şey olarak görmekte, Marksist teori nin pratiğe ışık tuttuğunu inkar etmektedir. Aslında bu tutum, insanlığın binlerce yıllık pratiğini reddetmektedir. Çünkü, Marksist teori pratikten çıkmıştır. Hem de tüm insanlığın binlerce yıllık pratiğinden. Marks ve Engels, insanlığın daha önceki tecrübelerinin ürünü olan bilimi eleştirici bir şekilde özümlemişler ve Marksizmi bu büyük bilgi mirası üzerinde, bilimsel bir devrim yaparak ortaya koymuşlardır.

Dogmatizm, bilimin gelişmesini reddederken, deneycilik de insanlığın bilgi mirasını ve bu miras üzerinde kurulan devrimci teoriyi reddetmektedir. Deneyciliğe kapılanlar, bu nedenlerle bilimin yol göstericiliğinden yoksundurlar ve bir kör gibi yürümektedirler.

Deneyci, söz yerindeyse kendinden önce binlerce yılda yaratılan bilimi yeniden keşfetmek iddiasındadır. Deneyci, içinde yaşadığı ortam, toplum hayatı ve sınıf mücadelesi hakkında sistemleşmiş bilgiye ihtiyaç duymamaktadır.

Dogmatik için hayat artık durmuştur, deneyci için ise, hayat kendi pratiği ile yeni başlamaktadır. Bu nedenle deneyci, kendi dar pratiği içinde kaybolmakta, koskoca evrenin kendi pratiği ile sınırlı küçücük bir köşesine sıkışıp kalmaktadır. Deneyci, kendinden önceki insan tecrübesini hiçe saymakta ve yalnız kendi duyularına güvenmektedir. Bu nedenle büyük yanılgılara düşmektedir. Örneğin deneyci, suya sokulmuş bir sopayı kırık görecektir. Çünkü o teoriden yoksundur. Güneş ışınlarının havada ve sudaki kırılma derecelerinin farklı olduğunu bilmemektedir ve aslında düz olan sopayı gözlerine aldanarak kırık sanmaktadır.

Marks ve Engels, devrimci teoriyi pratiğe ışık tutması için yarattılar. Lenin, devrimci teori olmadan devrimci eylem olamayacağını belirtti. Evet teori pratikten doğar ve pratik teoriden önce gelir. Fakat teori olmadan da doğru bir yolda ilerlenemez. Mao Zedung şöyle demektedir:

> «Lenin'in 'devrimci teori olmadan devrimci hareket olamaz' dediği zamanlarda, devrimci teorinin yaratılması ve savunulması esas ve belirleyici rolü oynar. Eğer herhangi bir görev yerine getirilecekse ve henüz bir yol gösterici çizgi, yöntem, plan ya da siyaset yoksa, esas ve belirleyici olan şey yol gösterici bir çizgi, yöntem, plan, ya da siyaset tespit etmektir. Üstyapı (siyaset, kültür vb.) iktisadi temelin gelişmesini engellediğinde, siyasi ve kültürel değişiklikler esas ve belirleyici olur.»[17]

Dikkat çekici olan, Türkiye'de dogmatizmin şampiyonluğunu yapan ve dar kafalılıkta bir eşleri bulunmayan Halkın Kurtuluşu'nun ve tasfiyecilerin aynı zamanda dar pratikçiliğin içine de batmalarıdır. Onlar, bazen dogmatizme bazen deneyciliğe kapılarak, her şart altında

16 Engels, *Anti Dühring*, Sol Yayınları, s. 86.

17 Mao Zedung, *Seçme Eserler*, Cilt I, AYDINLIK Yayınları, s. 393.

Marksizme karşı çıkıyor ve revizyonizmi uyguluyorlar. Bunlar yol gösterici bir teoriye, siyasete ve plana gerek olduğu zamanlarda, kör bir pratik içine giriyorlar ve her zaman saflarında teorik inceleme yapılmasını engellemeye çalışıyorlar. Öte yandan gene bunlar, Marksizmi bir dogma olarak anladıkları, Marksizmin gelişmesini reddettikleri için Üç Dünya Teorisine karşı çıkıyorlar ve Brejnev revizyonizminin fedaileri haline geliyorlar.

Biz, gerek dogmatizmi gerekse deneyciliği reddediyoruz. Yani devrimci teorinin dünya ve Türkiye şartlarına yaratıcı ve canlı bir şekilde uygulanmasından yanayız. Marksizmi uygulamak demek, onu geliştirmek demektir. Çünkü dünyada her şey devamlı hareket halindedir ve Heraklit'in deyişiyle «bir nehirde iki defa yıkanılamaz.» Marksizmi, her ülkede ve devamlı değişen şartlarda her gün yeni bir duruma uygulamak ve sürekli olarak geliştirmek söz konusudur. Marksizmi canlı bir şekilde kavramadan uygulamaya imkan yoktur. Çünkü, Marksizm her gün sosyal pratikte dünden farklı bir duruma uygulanacaktır. Beyni sıkışmış ve dünyayı hareketsiz görenler, böyle yaratıcı bir felsefeye, yani Marksizme sahip olmadıkları için Mao Zedung'un Üç Dünya Teorisine karşı çıkmışlardır.

AYDINLIK
YAYINLARI

- **Lenin, Stalin, Mao, Dimitrov** TÜRKİYE ÜZERİNE, 15 Lira
- **V. İ. Lenin** ÖRGÜTLENME [Tükendi], 20 Lira
- **V.İ. Lenin** DEVLET [Tükendi], 2 Lira
- **V.İ. Lenin** GREV [Tükendi], 1,5 Lira
- **J.V. Stalin** MİLLİ DEMOKRATİK DEVRİM (Toplatıldı, 15 Lira
- **J.V. Stalin** PROLETARYA DEVRİMİ ÇAĞINDA MİLLİ MESELE (Toplatıldı), 10 Lira
- **Mao Zedung** SEÇME SÖZLER (Tükendi), 12,5 Lira
- **Mao Zedung** PARTİNİN ÇALIŞMA TARZINI DÜZELTELİM, 5 Lira
- **Georgi Dimitrov** SAVAŞA VE FAŞİZME KARŞI BİRLEŞİK CEPHE (İkinci baskı), 25 Lira
- KOMÜNİST ENTERNASYONAL PROGRAMI, 10 Lira
- SOVYETLER BİRLİĞİ KOMÜNİST PARTİSİ (BOLŞEVİK) TARİHİ —Kısa Ders— (Tükendi), 35 Lira
- **Mustafa Suphi** TÜRKİYE'NİN MAZLUM AMELE VE RENÇBERLERİNE (Toplatıldı), 6 Lira

KOMÜNİST ENTERNASYONAL BELGELERİNDE TÜRKİYE DİZİSİ

1. BOĞAZLAR MESELESİ, LOZAN VE MONTRÖ, 10 Lira
2. KÜRT MİLLİ MESELESİ, 7,5 Lira
3. **Şefik Hüsnü** KOMİNTERN ORGANLARINDAKİ YAZI VE KONUŞMALAR (Toplatıldı), 20 Lira
4. TÜRKİYE KOMÜNİST VE İŞÇİ HAREKETİ (Çıkacak)
5. MİLLİ KURTULUŞ SAVAŞI (Çıkacak)
6. KEMALİST İKTİDAR (1923 - 1938) (Çıkacak)

- TİİKP 1. KONGRE BELGELERİ (Toplatıldı), 15 Lira
- TİİKP DAVASI BELGELER - 1 —Tüzük, Program ve Parti Kararları—, 5 Lira
- TÜRKİYE İHTİLALCİ İŞÇİ KÖYLÜ PARTİSİ DAVASI **SAVUNMA** (Tükendi), 20 Lira
- PROLETER DEVRİMCİLERİN BİRLİĞİ (Toplatıldı), 20 Lira

AYBAR VE İŞÇİ SINIFININ ÖNCÜ MÜFREZESİ

GÜN ZİLELİ

I

AYBAR, MARKSİZM - LENİNİZME KARŞI OLAN HERKESLE EL ELE VERİYOR

«Almanlar'ı ele alınız. Umarım ki, onların örgütünün bir kitle örgütü olduğu, Almanya'da her şeyin kitlelerden doğup geldiği, işçi sınıfı hareketinin tek başına yürümesini öğrendiği inkar edilmeyecektir. Ama buna rağmen bakın o milyonlar, 'on kadar' denenmiş liderlerine nasıl değer veriyorlar ve nasıl onlara sarılıyorlar; ve parlamentoda, düşman partilerin sözcüleri birçok defalar sosyalistlere bu yüzden hücum etmemişler midir; 'siz yaman demokratlarsınız doğrusu! Sizin hareketinizin sadece adı işçi hareketi; ortada görülen hep aynı liderler, aynı Bebel ve aynı Liebknecht, yıllar boyu hep onlar. Sizin sözde seçilmiş işçi milletvekilleriniz imparatorun tayin ettiği memurlardan daha 'kıdemli' dememişler midir? Ama Almanlar, 'kitleleri', 'liderlere' karşı çevirmek, kitlelerde kötü ve iddialı içgüdüler uyandırmak çabalarına ve 'aklı başında on adama' karşı kitlelerin güvenini sarsarak hareketin sağlamlığını ve istikrarlılığını baltalamak isteyen bu gibi demagojik çabalara sadece küçümseyerek gülümsemiş geçmişlerdir.»

LENİN

Birkaç Söz

Mehmet Ali Aybar'ın 26-30 Ağustos tarihlerinde **Cumhuriyet** gazetesinde çıkan ve baştan aşağı Marksizm-Leninizme saldıran yazısına cevap vermeden önce bir nokta üzerinde durmak istiyoruz. Gerçekten de Sayın Uğur Mumcu'nun belirttiği gibi ülkemizde devrimcilik adına ortaya çıkan çeşitli akımlar arasında düzgün bir tartışma ortamı yoktur. Devrimci görüşler, çeşitli suçlamaların yanı sıra baskı yöntemleriyle bastırılmaya çalışılmaktadır.

Biz kendi adımıza şunu söyleyebiliriz ki, on yıldan bu yana, düzgün bir tartışma ortamının gelişmesi için mücadele ettik. İnsanların görüşlerinden dolayı baskı altına alınmasına her zaman karşı çıktık. Revizyonizmi, kitlelerin önünde ve ideolojik mücadeleyle yenme yöntemini uyguladık. Bu on yıl içinde devrimciler, görüşlerinden dolayı birçok baskılara uğradılar. Hakim sınıfların baskı ve zorbalığının yanı sıra devrimci görünümünde ortaya çıkan revizyonizm, oportünizm ve maceracılık da devrimci fikirlere karşı baskı ve zor yolunu kullandı. Bu baskıların bir kısmı da M.A. Aybar'ın başında bulunduğu TİP yöneticileri tarafından uygulanmıştır. Ama tabii bütün bunlar devrimci fikirlerin yayılmasını önleyememiştir.

Bugün de suçlama ve saldırıdan arınmış düzgün bir tartışma ortamı yoktur. Devrimci gençler görüşlerinden dolayı saldırıya uğramakta, dövülmekte, tehdit edilmektedir. Devrimci işçiler görüşlerinden dolayı revizyonistler tarafından işten attırılmaktadır. Partimizin Başkanı Doğu Perinçek'in görüşleri alçakça iftiralar yoluyla kararlanmaya çalışılmaktadır. Bu tür saldırı ve suçlamaların hepsine kararlı bir şekilde karşı çıkmak demokrasiden ve halkın menfaatlerinden yana olan herkesin görevi olmalıdır.

Biz bu yazıda kesinlikle Aybar'a karşı bir suçlama yöneltmek niyetinde değiliz. Sadece

Aybar'ın işçi sınıfını ve halkı ilelebet köleliğe mahkum etmeyi amaçlayan görüşlerini eleştirmek niyetindeyiz. Sanırız bu tutumumuz Sayın Mumcu'nun sözünü ettiği düzgün tartışma ortamına katkıda bulunacaktır.

Aybar, milyonlarca emekçinin, dünya halklarının kurtuluş ışığı olan Marksizm-Leninizme, yüz binlerce insanın uğruna canlarını verdikleri işçi sınıfının yüce ideolojisine saldırmıştır. Tabii Aybar, böyle bir işe kalkışmakta özgürdür. Sanırız, böyle bir özgürlüğe saygı gösterildiği gibi, Marksizmi savunma özgürlüğüne, Aybar'ın tahrifatlarına değinme özgürlüğüne de saygı gösterilecek ve yazdıklarımıza «işte yine suçlama» damgası yapıştırılmayacaktır.

Revizyonizmle Dogmatizm El Ele

Aybar, Marks'la Lenin'i karşı karşıya koymaya kalkışmıştır. Bütün yazı böyle bir çabanın ürünüdür. Ancak bu işe ilk kalkışan Aybar değildir. İkinci Enternasyonal oportünistleri de yıllar önce aynı şeyi yapmak istemişlerdi. Onlar, kendi burjuvazilerinin kuyruğuna takılmak gibi bir ayıbı örtebilmek için Lenin'in fikirlerinin Marks'ın fikirlerine ters düştüğünü iddia etmişlerdi. Ama tutmadı. Bugün de modern revizyonistler aynı şeyi yapmaya kalkışmıyorlar mı? Onlar da Lenin'e sahip çıkar görünerek Lenin'le Mao Zedung'un fikirlerinin birbirine karşıt olduğunu iddia etmiyorlar mı? Eski revizyonistler olsun, modern revizyonistler olsun devrimci ideolojiye karşı savaşırken daima dogmatizme sarılmışlardır. Marksizmin lafzına bağlı kalır gözükürken onun özüne karşı mücadele etmişlerdir.

Aybar da, Marks bayrağını Lenin bayrağına karşı sallarken dogmatizmden başka bir şeye başvurmuyor. Aybar, Marks'ın söylediklerinin lafzını Marksizmin özüne karşı çıkararak tam bir dogmatizm örneği veriyor. O, Marksizmi 19. yüzyılın sonlarında dondurarak ve dünyada bundan sonra meydana gelen değişiklikleri reddederek aslında Marksizmle savaşıyor.

Marks, serbest rekabet çağının kapitalizmini tahlil etmişti. Marks'tan sonra ise kapitalizm en son aşaması olan emperyalizm aşamasına ulaştı. İşte Lenin bu yeni durumu tahlil etti ortaya çıkan değişikliklere göre proletaryanın siyaset ve taktiklerini yeniden belirledi. Eğer Lenin bunu yapmayıp, Marks'ın eski durumla ilgili söyledikleriyle yetinseydi bir Marksist olamazdı, olsa olsa bir İkinci Enternasyonal oportünisti olurdu.

Aybar ise, Lenin'in bütün tahlillerinin itiraz kabul etmez bir şekilde doğrulandığı şartlarda kalkmakta ve «kara kaplı kitapta bunlar yazmıyor» diye ayak diretmektedir. Bilimden ve diyalektikten bu kadar çok söz eden Aybar'ın şaşılacak ölçüde bilimden uzak bir tutum takınmasını neye bağlamak gerekir?

Bunu, revizyonizmin kaynağının dogmatizm olduğu gerçeğine bağlamak gerekir.

Eski Tip Revizyonizmle Modern Revizyonizm El Ele

Sanırız Aybar bilerek, modern revizyonist diktatörlüklerin hüküm sürdüğü ülkelerle sosyalist ülkeleri birbirine karıştırmaktadır. Böylece revizyonistlerin sosyalist pozunda ortalıkta dolaşmasına hizmet ederken, gerçek sosyalist ülkeleri de kötülemiş olmaktadır. İşte buna bir taşla iki kuş vurmak denir.

Aybar'ın iddiasına göre hiç bir sosyalist ülkede sosyalist demokrasiye geçilememiş. Kimdir bu sosyalist ülkeler? Rusya mı? Öyleyse Brejnev'in yönetimi altında sosyalist demokrasiye geçilmesini daha çok beklersiniz Sayın Aybar. Brejnev gibi azgın bir sosyal-faşisti sosyalist olarak göstermekle, dünya işçi sınıfının büyük önderi Lenin'le işçi sınıfının en büyük düşmanı Brejnev'i aynı sepete koymakla sosyalist demokrasinin gelişmesine yaptığınız katkıların da ne olduğunu düşünmelisiniz.

Kimdir bu sosyalist demokrasiye geçemeyen, küçük bir azınlığın bütün emekçileri ezdiği sosyalist ülkeler? Çin Halk Cumhuriyeti mi? İşte burada da taş sosyalist ülkelere atılmaktadır. Milyonlarca emekçinin devrimi sürdürmek için seferber olduğu, işçilerin köylülerin kendi kaderlerini ellerine aldıkları, halkın büyük bir şevkle sosyalizmi inşa ettiği, burjuvazinin geri dönüş teşebbüslerine, bürokrasiye, yozlaşmaya karşı kararlı mücadelelerin verildiği, büyük bir kültür devrimi [illegible] niş, kitlelerin yaratıcı insi-

yatiflerinin harekete geçirildiği, sıradan halkın sizin büyük hayranlık duyduğunuz sahte «çoğulcu demokrasiyi» değil, kendi gerçek demokrasisini uyguladığı bir sosyalist ülkeye böylesine bir suçlamada bulunmak gerçeğe uyar mı? Bu kimin işine yarar? Olsa olsa sizinle «insanlık ve demokrasi alanında» sarmaş dolaş olan Hergün gazetesi başyazarı Taha Akyolların ve ondan da fazla Brejnevlerin değil mi?

Zaten mesele Aybar için sosyalist demokrasinin geliştirilmesi amacıyla eleştiri yapmak da değildir. Eğer niyet bu olsaydı devrimci mücadele için çok yararlı olurdu ve Aybar'ın görüşlerini ciddiyetle inceler, ondan yararlanırdık. Ama Aybar'ın meselesi bu değildir. Aybar'ın meselesi ne pahasına olursa olsun Marksizm-Leninizmi yıkmaya çalışmaktır. Bunun için o, Lenin'e ve Stalin'e karşı her şeye ve herkese sarılmaktadır. Aybar, dünyanın ilk sosyalist ülkesinde proletarya iktidarını yıkan ve halk üzerinde en kanlı diktatörlüğü uygulayan Kruşçev'den tutun da, İkinci Dünya Savaşında Gestapo'nun emrine girmiş olan Troçkistlere kadar herkesi desteklemekte, herkese sarılmaktadır. Aybar, bir tek Marksizmle birleşmemekte, gerçek Marksizme karşı sahte Marksizmi çıkarmaktadır. Bakınız Aybar ne diyor:

«SSCB Komünist Partisi 20. Kongresinden sonra, yani Stalin'in sosyalist yasalığı çiğnediği ve önemli hatalar işlediği Parti genel Sekreteri Khrouchtchev tarafından açıklanmasından sonra, her şeyin sanıldığı gibi toz pembe olmadığı anlaşılmış, sorunların Marksizm ışığında yeniden ele alınması gereğini duyanların sayısı, hızla artmaya başlamıştır.»

İşte Stalin'e karşı Kruşçev'in desteklenmesi. İşte Marksizme karşı her türden revizyonizmin ittifakı. Bu ittifak, hemen yanı başında ezeli devrim düşmanı, Taha Akyol gibi bazı dostlar bulmakta gecikmemiştir. Üstelik Taha Akyol da milleti birtakım yamyam hikayelerine inandırabilmek için, Aybar gibi Kruşçev'in tanıklığına başvurmaktadır. (Bkz. 8 Eylül 1978 tarihli Hergün gazetesinde «Türkiye'de Leninsiz Komünizm» adlı yazı)

Davulcuların şahidi zurnacıdır.

II
AYBAR DEVRİMİ İMKANSIZ HALE GETİRİYOR

Aybar, Lenin'in Parti öğretisine saldırırken her şeyden önce kaçınılmaz olarak Marksizm-Leninizmin devrim teorisine saldırıyor. Dolayısıyla Büyük Ekim Devrimine ve çağımızda gerçekleşmiş bütün devrimlere karşı çıkıyor. Aybar'a göre «sosyalizmin bunalımı» Ekim Devrimiyle birlikte başlamıştır. Çağımızda devrimlerin emperyalizmin cephe zincirinin zayıf halkalarında meydana geleceğini söylemek Marksizme aykırıdır. Bugün, kapitalist üretim ilişkilerinin azami ölçüde gelişmediği ülkelerde devrim yapmaya kalkışmak boşunadır. Aybar bu konuda Lenin'in halklara devrim yolunu gösteren fikirlerini özetlemekte ve bu fikirleri toptan reddetmektedir. Aybar şöyle diyor:

«Ne ki gene de bir ayrım olduğu, Lenin'in istence (iradeye) çok fazla ağırlık verdiği seziliyor. Lenin'e göre, emperyalizm aşamasında kapitalizmin çelişkileri derinleşmiştir. Kapitalizmin eşitsiz gelişimi, emperyalist devletler arasındaki savaşlar dünya çapında bir devrim potansiyeli yaratmıştır. Artık devrim o toplumun üretici güçlerinin gelişimine ve bu gelişimin toplumdaki mülkiyet ilişkileri tarafından engellenmesine bağlı değildir, çeşitli nedenler dolayısıyla emperyalizm zincirinin kimi halkaları zayıflamaktadır. Bu zayıf halkalara yüklenilerek devrim yapılabilir. Lenin böyle düşünüyordu. Bu Rusya gibi, Çin gibi, Hindistan gibi geri bırakılmış ülkelerde de devrim yapılabilir demekti.»

Biz devam edelim.

Lenin'in parlak görüşleri hayat tarafından doğrulanmıştır. Rusya'da ve Çin'de devrim gerçekleşti. Bu ülkeler başarıyla sosyalizmi inşa ettiler. Rusya revizyonist ihanete kadar sosyalizm yolunda büyük zaferler kazandı. Ayrıca Rusya'dan çok daha geri bir dizi ülkede emperyalist zincir kırıldı ve sosyalizme geçilebildi.

Ama Aybar'a göre bunlar gerçek değildir. Aybar'a göre Lenin ve Mao Zedung devrim yapmaya kalkışmamalıydılar. Emperyalizm tarafından ezilen halklar devrim yapmaya kalkışmamalıydılar. Herkes elini kolunu kavuşturup emperyalistlerin ve burjuvazinin kapitalizmi azami ölçüde geliştirmelerini beklemeliydi.

Ve Aybar devam ediyor:

«Emperyalizm aşamasında devrim, her yerde olabilirdi Lenin'e göre. Sosyalist devrim endüstrileşmiş kapitalist toplumların iç çelişmelerinin bir sonucu olarak görülmekten adeta çıkarılmıştı.»

Zaten meselenin püf noktası da budur. Devrim yapmak isteyenlerle kendi emperyalist burjuvazilerinin kuyruğuna takılıp devrimi imkansız kılmak isteyenler arasındaki mücadele de zaten bu noktada odaklaşmaktadır. Sovyet devrimini sürdürmek ve sosyalizmi inşa etmek konusunda kendi halklarına ve dünya halklarına güvenen Lenin ve Stalin ile Sovyetler Birliği'nde sosyalizmin inşasını imkansız gören teslimiyetçi ideologlar ve Troçkiler arasındaki mücadele de yıllar önce bu noktada odaklaşmıştı.

Aybar, Marks ve Engels'ten sonra meydana gelen önemli değişiklikleri tahlil edip, bu duruma uygun olarak Marksist devrim teorisini geliştiren ve proletaryanın siyaset ve taktiklerinde bu duruma uygun değişiklikler yapan Lenin'e karşı çıkarak aslında emperyalizm ve proleter devrimleri çağında halkların devrimine karşı çıkmakta, her türlü devrimi imkansız hale getirmektedir.

Lenin'in tahlil ettiği değişiklikler nelerdir?

1. Eski tekel öncesi kapitalizm, tekelci kapitalizme, can çekişen kapitalizme, yani emperyalizme dönüşmüştür.

2. Dünyanın emperyalist ülkeler tarafından paylaşılması artık tamamlanmıştır. Emperyalizm, dünya çapında tek bir emperyalist dünya pazarının meydana gelmesine yol açmıştır.

3. Kapitalizmin esit olmayan gelisme kanunu sonucunda gerideki emperyalist ülkeler öbürlerine yetismiş ve dünyanın yeniden paylasılmasını talep etmeye baslamıslardır. Bu yeniden paylasma ancak zor kullanarak, yani emperyalist ülkeler arasında savaslar yoluyla gerçekleşebilirdi.

4. Emperyalist devletler arasındaki şiddetli çatışmalar ve savaşlar emperyalist dünya sisteminde onulmaz yaralar açmış, emperyalist zincirin zayıflaması ve en zayıf halkasından parçalanması için elverişli şartlar yaratmıştır. Bu durum, artık tek tek ülkeler açısından devrimin olgunlaşıp olgunlaşmadığı, üretici güçlerin yeterince gelişip gelişmediği meselesini ikinci plana düşürmüş, bir bütün açısından meseleyi tahlil etmenin zorunluluğunu ortaya çıkarmıştır. Bu durum artık devrimin, kapitalizmin en geliştiği ülkede değil, emperyalist cephe zincirinin en zayıf halkasında mümkün olduğunu ortaya koymuştur.

Evet Sayın Aybar, bu iradecilik değildir. İradecilik objektif temeli reddetmek ve aslında gerçekleşemeyecek bir şeyi irade yoluyla gerçekleştirmeye çalışmak demektir. Ya da objektif olarak gerçekleşmesi zorunlu olan bir şeyi irade yoluyla önlemeye çalışmak demektir ki, objektif temele dayanmadığı için iradeciliğin sonu mutlak bir başarısızlıktır. Ekim Devrimi gerçekleştiğine göre artık iradecilikten söz edilebilir mi? Devrim gerçekleştiğine göre objektif duruma uygun hareket edildiği hayat tarafından doğrulanmış olmaktadır. Yoksa siz iradeyle devrim yapılabileceğini mi sanıyorsunuz? Esas iradecilik, objektif duruma uygunluğu hayat tarafından ispatlanmış olaylara karşı sizin gibi direnmeye çalışmaktır. Aybar, Lenin'i bir iradeci gibi göstermeye çalışarak onu aynı anarşistler gibi yorumladığını ortaya koymuş olmaktadır. Devrimciler, Lenin'i böyle yorumlayan M. Çayan'ın fikirlerine karşı her zaman mücadele etmişlerdir.

Lenin'in teorisi dünyada meydana gelen objektif değişikliklerden hareket etmektedir. Onun teorisi bilime dayalı ve devrimci iyimserlikle dolu bir teoridir. Siz ise, dünyayı halklara zindan eden kapkara bir kötümserliğin teorisini yapıyorsunuz.

Aybar, kapitalizmin ilerici olduğu dönemle artık can çekişen ve asalak hale gelen emperyalizm dönemini birbirine karıştırmaktadır. Tekel öncesi dönemde gerçekten kapitalizmin, üretici güçleri geliştiren bir yanı vardı. Bu yüzden ayrı ayrı her ülkede kapitalist üretim ilişkilerinin üretici güçlerin gelişmesinin önünde bir engel

haline gelmesi devrim için şartların olgunlaştığını gösteriyordu. Eğer bir ülkede kapitalizm hâlâ üretici güçleri geliştiren bir rol oynuyorsa, orada devrim şartları olgunlaşmamış demekti. Ama emperyalizm çağında durum değişmiştir.

Artık emperyalizm bir dünya sistemi haline gelmiş, bütün dünyayı kaplamış ve bir bütün olarak üretici güçlerin gelişmesinin önüne dikilmiştir. Artık herhangi bir ülkede emperyalizmin üretici güçlerin gelişmesine uygun düşmesi beklenemezdi. Emperyalizm bütün dünyayı kaplayan bir sistem haline geldiğine ve bir bütün olarak üretici güçlerin gelişiminin önüne dikildiğine göre artık meseleyi tek tek ülkeler açısından değil, esas olarak bir bütün açısından tahlil etmek gerekmektedir.

Artık tayin edici olan tek tek ülkelerin iç çelişmeleri değildir. Tek tek ülkelerin iç çelişmeleri değil, bir bütün olarak **emperyalist dünya sisteminin iç çelişmeleridir tayin edici olan.** «İç çelişmeler» sözünün üstüne basarak insanların aklını çelebileceğinizi zannettiniz. Ama ne yazık ki, Leninizmin bir bütün olarak emperyalizmin iç çelişmelerinden hareket ettiğini unuttunuz.

Partinin, Teorinin, Siyasetin Reddi

Aybar'ın, işçi sınıfının devrimci teoriyi kendiliğinden benimseyeceği ve kendiliğinden siyasi bilince kavuşacağı yolundaki iddialarını okuyan birisi ilk başta Aybar'ın işçi sınıfından yana olduğunu, işçi sınıfına güvendiğini sanabilir. Ama Aybar'ın yazdıklarının üzerini kazıdığınız zaman altından çıkan sınıfa bağlılık değildir. Bu sözlerin altından çıkan işçi sınıfını ilelebet burjuvazinin köleliğine mahkum etme sevdasıdır. Aybar şöyle diyor:

«Bilinci işçi sınıfının dışında oluşturulan ve ona dışardan aktarılan bir nesne olarak görmek, Marksizmle bağdaşmaz... Oysa işçi sınıfının kendiliğinden siyasal bilince ulaşamayacağı hakkındaki görüş kabul edilecek olursa Marksizmin tarih teorisi ve bilinç hakkındaki diyalektik görüşü, iskambilden şatolar gibi yıkılıverir.»

Evet, iskambilden şatolar gibi yıkılıverir. Ama bu yıkılan Marksizm değil, işçi sınıfını burjuva siyasetine mahkum etmek isteyen revizyonizmdir.

Şimdi Aybar'ın «işçi sınıfı» için neler düşündüğünü görelim.

Birincisi, Aybar, Marks'tan yaptığı alıntıyı anlamamış ve proletarya ideolojisinin kaynağı ile bu ideolojinin sistemleşmiş bir teori olarak ortaya çıkışını birbirine karıştırmıştır. Marks, «komünist bilincin kaynaklandığı bir sınıf doğar» diyor. Yoksa devrimci teoriyi kendiliğinden ortaya çıkaran ya da kendiliğinden kavrayan bir sınıf doğar demiyor. Bu ikisi birbirinden tamamen farklı şeylerdir. Hatta bırakalım farklı olmasını, bu iki şey, yani teorinin kaynağı ile teorinin kendisi bir bütünün iki zıt yanını meydana getirirler.

Bilginin kaynağı nedir? Elbette maddedir, pratiktir. Bilgi maddeden, pratikten kaynaklanır. Ama maddenin kendisi bilinç değildir. Pratiğin kendisi teori değildir. Teori pratikten kaynaklanır, ama teori haline gelebilmesi için algısal bilgiden sistemleşmiş bilgi haline, yani teori haline gelmesi gerekir. Sonra teori yeniden pratiğe uygulanır, doğruluğu burada sınanır. İşte işçi sınıfının teorisi de böyle meydana gelmiştir. Bu teorinin kaynağı, maddi temeli, kapitalist toplumun ortaya çıkardığı işçi sınıfıdır, onun sınıf mücadelesi pratiğidir. Eğer işçi sınıfı ve onun sınıf mücadelesi pratiği olmasaydı, işçi sınıfının bilimsel teorisi de olmazdı. Ama işçi sınıfı sadece mücadele ederek bu sınıf mücadelesi pratiğini teori düzeyine çıkaramazdı. Bu sınıf mücadelesi pratiğinden çıkan algısal bilginin mutlaka sistemleştirilmesi ve teori haline getirilmesi gerekiyordu. Bunu da Marks ve Engels yaptılar. Bu kaçınılmazdı. Çünkü pratik bunu zorluyordu. Peki bunu hiç kimse sistemleştirmeseydi ve bu bilimsel teoriyi ortaya atmasaydı, işçi sınıfı bu bilimsel teoriyi kendi kendine oluşturabilir miydi? İşte bunu iddia etmek metafizikle iştigal etmek olurdu.

İkincisi, Aybar, işçi sınıfının kendiliğinden, eylem içinde bilinçleneceğini söyleyerek eski ekonomistlerin iddialarını tekrarlamış olmaktadır. Aybar, işçiler içinde en uyanık olanlarının olayların bilincine varacaklarını söylemektedir. Olayların bilincine varmakla Marksizmi kavramak aynı şey midir? Ya da genel olarak bilinçlenmekle devrimci teoriyi kavramak aynı şey

midir? Evet işçi sınıfı eylem içinde bilinçlenir, hatta hakları için hükümete karşı mücadele etmek anlamında siyasi bilince de kendiliğinden ve eylem içinde ulaşabilir. Ama işçi sınıfı hiç bir zaman kendine zulüm düzenini yok etmenin bilimsel yolunu gösteren devrimci teoriyi kendiliğinden kavrayamaz. Mutlaka bu teorinin kendisine aktarılması gerekir ki, bu görev işçi sınıfının partisinindir. Şimdi soruyoruz? Aybar'ın görüşünü kabul etmek bizi, işçi sınıfını devrime doğru ilerletmek ve onu gerçekten devrimci teorisi ile silahlandırmak için verilecek çetin bir mücadeleden alıkoymaz mı?

Üçüncüsü, sanırız Aybar'la anlaşamadığımız önemli noktalardan biri de işçi sınıfı tarafından kendiliğinden benimsenecek ideolojinin nasıl bir ideoloji olduğudur. Biz, işçi sınıfı tarafından kendiliğinden kavranamayacak ideolojinin Marksizm olduğunu söylüyoruz. Yoksa her türden burjuva ideolojisi işçi sınıfı tarafından kendiliğinden benimsenebilir. Örneğin işçileri ilelebet köleliğe mahkum eden sendikacılık ideolojisi de kendiliğinden kavranabilir. Bize kalırsa Aybar'ın kendiliğindenci ideolojisi de işçiler tarafından, dışardan hiç bir aktarma yapılmaksızın kavranabilir. Çünkü burjuva toplumunda işçiler zaten burjuva ideolojisinin etkisi altındadır. Hükümetten taleplerde bulunmak ve hükümetin herhangi bir uygulamasını protesto etmekle sınırlı siyasi eylem de, burjuva siyasi bilincin çerçevesi dışına çıkmış değildir. İşçilerin kendiliğinden bilinci burjuva bilincidir, burjuva düşüncesidir. Bu bakımdan bizim itirazımız Marksizmle, yani devrimci siyasi bilinç ile ilgilidir.

Dördüncü olarak, eğer gerçekten işçi sınıfı kendi devrimci teorisini kendiliğinden yaratıp kendiliğinden kavrayacak olsaydı, Marks ve Engels'in bütün hayatları boyunca devrimci teorinin inşası için uğraşmalarına ne gerek vardı. Eğer Aybar gibi düşünecek olsaydık, Marks ve Engels'in anlamsız bir zahmete giriştiklerini tespit etmemiz gerekmez miydi?

Beşinci olarak, Aybar'ın bu fikirlerinin ne sonuçlar doğuracağı üzerinde durmak istiyoruz.

Aybar'ın bu iddiaları, işçi sınıfını devrimci teorinin ışığıyla aydınlatmakla görevlendirilmiş devrimci bir partiyi gereksiz kılmaktadır. Öyle ya, işçi sınıfı kendiliğinden bilinçleneceğine göre ona devrimci bilinç götürecek bir partinin gereği de kalmamaktadır.

Aybar'ın iddiaları işçi sınıfı içinde propaganda faaliyeti yürütmeyi de gereksiz kılmaktadır. Devrimciler kollarını kavuşturup beklemelidirler. Nasıl olsa işçi sınıfı eylem içinde kendiliğinden bilinçlenecektir. Nerde hareket orda bereket!

Aybar'ın iddiaları sonuç olarak teorinin rolünü, bilincin rolünü, partinin rolünü, siyasetin rolünü, taktiğin rolünü tamamen inkar eden kendiliğindenciliğin ürünüdür. Bu fikirler «işçicilik» perdesi ardında işçi sınıfını burjuva politikasına mahkum etmeyi amaçlamaktadır.

Aybar'ın bilinçle ve teoriyle ilgili görüşleri daha önce değindiğimiz devrime ilişkin görüşleriyle tam bir uyum içindedir. Devrim için harekete geçmeyin, üretici güçlerin gelişmesini bekleyin. İşçi sınıfını devrimci teoriyle donatmak için harekete geçmeyin, onun kendiliğinden bilinçlenmesini bekleyin.

III
LAPA GİBİ ARDÇI PARTİ Mİ, DEMİR DİSİPLİNLİ ÖNCÜ PARTİ Mİ?

Aybar Öncü Partiyi Reddederken Metafiziğe Düşüyor

Aybar, «Leninist örgüt modeline karşı savaş» ilan ediyor. **Hergün** gazetesi başyazarı Taha Akyol Aybar'ın bu cesaretine övgüler düzüyor. Doğrusu biz, 141 ve 142. maddelerin varlığını sürdürdüğü, komünizm düşmanlığının hakim sınıflar tarafından derhal ödüllendirildiği, Marksist-Leninistlerin türlü baskılar altında bulunduğu ülkemizde Leninizme karşı savaş açmakta bir cesaret örneği bulamamaktayız. Gerçekten cesurca olan tutum herhalde çeşitli saldırılara rağmen proletaryanın devrimci ideolojisini sa-

vunmaya devam etmek olurdu. Ancak, Leninizme karşı çıkmanın cesaret işi olduğuna katılmamakla beraber, Aybar'ın Leninizme karşı savaşın zor olduğu yolundaki fikrine katılmaktan kendimizi alamıyoruz. Aybar bu savaşın zor olduğunu tespit ederken sanırız tarihin yapraklarını karıştırmıştır.

Leninizme ve onun parti öğretisine karşı kimler savaşmamışlardı ki! Narodnikler bu savaşçıların en eskileri sayılmalıdır. Daha sonra Aybar'ın kendilerine karşı büyük bir yakınlık duyduğunu tahmin ettiğimiz ekonomistler geliyor. Onları Menşevikler izliyor. Doğrusu Menşeviklerin Leninizme karşı verdikleri «çetin» savaş inkar edilemez. Taha Akyol bile bu durumu tespit ederek Menşeviklere karşı büyük bir yakınlık duyduğunu saklamıyor. Lenin'in parti öğretisi esas olarak Menşeviklerle mücadele içinde oluşmuştu. Daha sonra Troçkistler geliyor. Lenin'e karşı savaşından dolayı bütün karanlık güçlerin sevgilisi olan Troçki de Leninizm karşısında yıkılıp gidiyor. Anarşistler ise tarihin yaprakları arasından şöyle sesleniyorlar: «Bu özgürlükleri boğmaktır. Disiplin mi? Kendimizi asla cendereye sokamayız.» Bugün ise tarihteki bütün Leninizm düşmanlarının temsilcisi olarak Kruşçev-Brejnev revizyonistleri bu savaşı sürdürüyorlar. Ama Marksizm-Leninizm Mao Zedung Düşüncesi revizyonizme karşı her geçen gün yeni zaferler kazanıyor. İşte Aybar'a işin zorluğunu hatırlatan bu tablo olmuştur.

Aybar, işçi sınıfını devrime götürecek öncü partinin rolünü inkar etmektedir. Aynı devrimci teorinin rolünü inkar ettiği gibi. Zaten bu ikisi arasında zorunlu bir bağ vardır. İşçi sınıfının kendiliğinden bilinçleneceğini iddia eden, hemen arkasından işçi sınıfının öncü partisini reddedecektir. Aybar nasıl, işçi sınıfını kendiliğindenci burjuva ideolojisinin kuyruğuna takmak istiyorsa, örgütsel alanda da işçi sınıfını bir burjuva partisinin kuyruğuna takmak istemektedir.

Aybar, öncü partiyi reddederken metafiziğin içine gömülmektedir. Aybar, bol bol işçilerden, köylülerden, tabandan, tabanın faziletlerinden söz etmektedir. Bilmeyen birisinin Aybar'ın bu taban düşkünlüğü karşısında gözlerinin yaşarması işten değildir. Ancak bu taban düşkünlüğü tabanı, işçi sınıfını mücadeleden döndürmek için yapılan bir oyundan başka bir şey değildir. Üstelik her öncü kelimesi geçen yerde bu kelimeyi tırnak içine alan Aybar öncüyü reddetmekle sınıfı da reddetmektedir. Eğer bir yerde taban varsa orada öncü de vardır. Öncü yoksa tabandan da söz edilemez. Eğer tabandan söz eder de, öncüyü redederseniz zıtların birliğini, yani hayatı reddetmiş olursunuz.

Aybar, bütün tabanı kapsayacak bir örgüt kurulmasını önermektedir. Bizim bu tür örgütlerin kurulmasına hiç bir itirazımız yoktur. Hatta bu tür örgütlerin son derece yararlı ve zorunlu olduğunu düşünmekteyiz. Bizim itirazımız Aybar'ın bu «taban partisi»nin işçi sınıfını devrime götürmeyeceği noktasındadır. Şunu belirtelim ki, gerçekten devrim yapmak istiyorsanız, demir disiplinli ve sınıfın içinde kök salan öncü bir parti inşa etmek zorundasınız.

Tabandan ve öncüden oluşan bu süreç de bir gün sonra erecektir. Ne zaman sınıfsız topluma ulaşılacak, işçi sınıfı da o zaman ortadan kalkacaktır. Bunlar bizim irademizin dışında objektif olgulardır. Lenin de bu objektif olgulardan hareket etmiştir. Yoksa sanıldığı gibi oturup kafasından modeller uydurmamıştır.

Aybar'ın metafiziği bu kadarla bitmemektedir. O gerçekten de işçi sınıfını hareketsiz ve yekpare bir bütün olarak düşünmektedir. Hatta onun düşündüğü işçi sınıfı, nerdeyse hepsi aynı boyda, aynı kiloda kişilerden oluşacaktır. Aybar neden böyle düşünüyor? Aşırı eşitlikçi olduğu için mi? Hayır! İşçi sınıfını mücadele etmeyen bir yığın olarak gördüğü için böyle düşünüyor. Çünkü işçi sınıfı ne kadar mücadele etmezse, ne kadar çok itaat ederse, onun içindeki siyasal mücadele farklılıkları, bilinç düzeyindeki farklılıklar, ileri, orta ve geri kesimler arasındaki farklılıklar o kadar az olacaktır. Sınıfın bütünü geri bir seviyede kalmış olacaktır. Oysa mücadele geliştikçe mücadelede başı çeken bir öncü kesim iyice belirginleşecek, bir araya gelip toparlanacak, mücadeleyi izleyen orta kesimlerle o kadar sıkı bir şekilde birleşebilecek ve mücadelede henüz geri kalmış olan kesimleri de o kadar etkili bir şekilde adım adım ilerletecektir.

Kim işçi sınıfının mücadele etmesini istemiyorsa, sınıfı yekpare bir yığın halinde tutmak isteyecektir. Bu elbette tam olarak mümkün de-

ğildir. En durgun bir kitlede dahi farklılaşmaların ortaya çıkması kaçınılmazdır. Ama patronlar bunu en geri düzeyde tutmak için çaba gösterirler. Bunu önleyemedikleri zaman da öncü kesimin üstüne çullanırlar. Patronlar, üretimi sürdüren tabanı ortadan kaldıramayacaklarına göre zorunlu olarak böyle yapacaklardır.

Aybar, öyle bir parti önermektedir ki, bu partiden başka her şeye benzemektedir. Aybarın önerdiği parti emekçilerin öncülerinden oluşmayacak, bütün emekçileri kapsayacak, bu partide bilinç aranmayacak, disiplin aranmayacak. Bu parti emekçilere yol göstermeyecek, emekçiler bu partiye yol gösterecek. Kararları emekçiler alacak, Aybar'ın partisi de naçizane uygulayacak.

Ben size bir şey söyleyeyim mi, böyle bir partiyi herkesten önce emekçiler ellerinin tersiyle bir kenara iteceklerdir. Çünkü emekçilerin ne yol gösteren, ne devrimci teoriyi öğreten, ne devrimci siyasetler ve taktikler tespit eden böyle ardçı bir partiye ihtiyaçları yoktur. Emekçilerin aristokrat anarşizmi ve demokrasicilik oyunu gibi lüks şeylere de ihtiyaçları yoktur. Emekçiler, kendilerinin kuyruğuna takılmış, hayran hayran nasırlı ellerini seyreden lapadan bir parti istemiyorlar. Onlar kendilerine çetin sınıf mücadelesi şartlarında yol gösteren, öncülük eden, kendileriyle sımsıkı bağları olan çelik gibi bir parti istiyorlar.

Aybar'ın önerdiği parti, sınıfı öncünün seviyesine yükseltmek için çalışmamaktadır. Tam tersine öncüyü sınıfın seviyesine indirmeye çalışmaktadır. Aslında Aybar'ın önerdiği bu parti, partisizlikten başka nedir ki? Dünyanın hiç bir yerinde böyle bir parti görülmemiştir. Öncü değil, ardçı parti. O zaman parti sözcüğünü kullanmak da gereksiz olmaktadır. Çünkü partinin anlamı hizmet ettiği sınıf için siyasi mücadele veren öncü olmasıdır. Her sınıfın başka tür örgütleri de vardır. Örneğin işçi sınıfının sendikaları vardır. Burjuvazinin sanayi ve ticaret odaları vardır. Bunlar sınıf örgütleri olmakla birlikte sınıfın siyasi partisi değildirler, olamazlar. Peki, işçi sınıfı partisinin işçi sınıfını bütünüyle kapsaması mümkün müdür? Bu, hele bugünkü şartlarda hiç mümkün değildir. Kapitalizm tarafından büyük bir yoksulluk, cehalet ve yozlaşma içine itilen işçi sınıfı ancak sınıfa sıkı sıkıya bağlı öncü partisinin etrafında birleşebilir ve mücadele edebilir. Sınıfın bütünün öncünün seviyesine geldiği, ya da partinin sınıfın bütününü kapsayacağı bir durum ne zaman olur? Bu, ancak sınıfsız toplum durumunda olur ki, zaten o zaman sınıf da parti de kalmayacak, zıtların birliğinden meydana gelen bu süreç sona erecektir.

İşçi sınıfı öncü partisi olmadan devrim yapamaz. İşçi sınıfını çetin ve dolambaçlı yollardan ilerletecek, sadece işçi sınıfını değil bütün halkı birleştirecek ve mücadeleye sevkedecek bu partidir. Ama parti de sınıfa ve halka dayanmadan, kitleler içinde kök salmadan hiç bir şey yapamaz. Öncü parti sınıftan koptuğu an hayatı sona erer, öncü niteliğini kaybeder.

Devrim Kitlelerin Eseridir

Aybar, Lenin'i tahrif ederek onun ağzından şöyle diyor:

«Politika profesyonel devrimcilerin, işçi sınıfı adına hareket eden 'öncü'lerin işidir.»

Aybar, hiç bir araştırmaya girişmek zahmetine katlanmadan bol keseden atıyor. Bilimsellikten bu kadar çok söz eden Aybar'ın bu tutumu gerçekten üzüntü vericidir. Şimdi Aybar'ı biz bu sözlerini ispata çağırıyoruz. Lenin'den bir tane alıntı yapsın yukarıdaki sözlerini ispatlayan, Lenin'in söyledikleri yanında yaptıkları da Aybar'ı yalanlıyor. Büyük Ekim Devrimi bir avuç profesyonel devrimci tarafından mı yapılmıştır. Ekim Devriminde ayağa kalkan ve devrim yapan yüz binlerce emekçi de bir avuç profesyonel devrimci midir? Açlığa ve soğuğa rağmen muzaffer sosyalist devrimi savunan Rusya'nın yiğit proletaryası da mı bir avuç profesyonel devrimcidir. Lenin, hangi fikirde olduğunu sadece yazdıkları ile değil, koca bir devrime önderlik ederek de ispatlamıştır. Olguları ve tarihi örtbas etmek herhalde mümkün değildir.

Ama Aybar'a sorarsanız sosyalizmin bunalımı Ekim Devrimi ile başlamaktadır. Evet Ekim Devrimi ile başlayan bir bunalım vardır Sayın Aybar. Ama bu, sosyalizmin bunalımı değil, emperyalizmin, burjuvazinin, revizyonizmin, oportünizmin, özet olarak sizin bunalımınızdır.

Şimdi gelelim Lenin'in politikayı sadece profesyonel devrimcilerin işi olarak gördüğü yalanına. Bütün hayatı boyunca, politikayı işçi sınıfına yasaklamaya çalışan ve fikirleri sizinkilere hayret verecek kadar benzeyen ekonomistlere, Menşeviklere, anarşistlere karşı mücadele etmiş büyük bir devrimci ustaya bundan daha büyük bir iftira yapılabilir mi?

Rusya'da işçi sınıfına politikayı çok görenler kimlerdi? Bunlar, Aybar'ın görüşlerinin tıpatıp aynısını savunan ekonomistlerden başkası değildi. Ekonomistlere göre işçi sınıfı devrim için mücadele etmemeliydi, politika ile ilgilenmemeliydi, sınıfın yüce davası için mücadele etmek boşunaydı. Uzak bir gelecek için değil, kendiniz ve çocuklarınız için mücadele etmeliydiniz. Bu da ancak ekonomik mücadeleyle olurdu. Politika ile uğraşmak işçi sınıfının nesineydi. Politika burjuvazinin ve aydınların işiydi. Menşevikler de buna benzer görüşler ileri sürmüşlerdi. Onlar da işçi sınıfının ezeli muhalefet olmasını savunuyorlar, iktidar için mücadele etmemesini istiyorlardı. Onlara göre de Çarlığa karşı politik mücadele vermek burjuvazinin işiydi. Bu noktada burjuvazi desteklenmeliydi. Burjuvazinin «üretici güçleri geliştirmesi» beklenmeliydi. Anarşistler de aynı görüşü tersten giderek ispatlamaya çalışıyorlardı. Onlara göre de işçi kitlelerin politikayla uğraşması gereksizdi. Bunu bir avuç öfkeli aydın yapabilirdi. Öfkeli aydınların heyecanlandırıcı eylemleri her şeyi hallederdi.

İşte Lenin bu görüşlerin topuna birden yorulmak bilmez bir mücadele verdi. İşçi sınıfının siyasi mücadele alanına çıkması için bütün gücüyle çalıştı. Bolşevik partisi geniş işçi ve köylü yığınlarını siyaset sahnesine çıkardı ve Büyük Ekim Devrimini gerçekleştirdi.

Eğer Lenin sizin dediğiniz türden fikirler savunsaydı, bir Menşevik ya da anarşist olurdu Sayın Aybar. Eğer Lenin sizin dediğiniz türden fikirler savunsaydı, işçi sınıfının kendiliğinden, ekonomik mücadele yoluyla bilinçleneceğini savunurdu. İşçi sınıfını siyasi bakımdan bilinçlendiren ve onu birleştirerek siyasi alana çeken bir partiyi değil, sizin gibi kuyrukçu bir partiyi savunurdu. O zaman siz de böyle bir yazıyı yazmak gereğini duymazdınız.

Öncü Partiden Ne Anlıyoruz?

Aybar şöyle diyor:

«Lenin'in öncülerinden bambaşkadır bunlar. Dışardan dayatılan 'öncü'ler değil, işçi sınıfının içinde olan 'öncü'lerdir.»

«Bu müfrezeyi oluşturanların [Leninist parti kastediliyor — G.Z.] işçi olmalarına hiç gerek yoktur.»

Önce şu nokta üzerinde duralım. Öncü parti, sadece profesyonel devrimcilerden mi oluşur? Leninist partiyi böyle göstermek Aybar'ın işine gelmektedir. Çünkü o zaman proletarya partisini sınıftan kopuk bir örgüt gibi göstermenin kolaylaşacağını düşünmektedir.

Bu noktada şunları söylemek istiyoruz:

1. Profesyonel devrimciler ister işçi sınıfının içinden gelsinler, ister başka sınıftan gelsinler kaderleri sınıfın kaderiyle herhangi bir işçiden daha sıkı birleşmiştir. Profesyonel devrimciler, işçi sınıfının en kararlı ve fedakar evlatlarıdır. Bu bakımdan profesyonel devrimcileri sınıfın dışında gösterme çabaları boşunadır.

2. Proletarya partisi sadece profesyonel devrimcilerden meydana gelmez. Profesyonel devrimcilerin örgütleri proletarya partisinin en üst ve en dar kısmını oluştururlar. Aybar, sadece bu en üst kısmı partinin bütünü olarak göstererek bir kere daha gerçeklerden uzaklaşmaktadır. Bakınız Lenin bu konuda ne diyor:

> «Bir defa, sosyal-demokrat işçi sınıfı partisinin aktif unsurları, sadece devrimcilerin örgütlerini [profesyonel devrimcilerin örgütlerini — G.Z.] değil, aynı zamanda parti örgütü olarak kabul edilen işçi örgütlerinin tamamını da kapsamına alacaktır.
>
> «1. Devrimcilerin örgütleri, 2. Mümkün olduğu kadar geniş ve değişik işçi örgütleri (belli şartlar altında, öteki sınıfların belli unsurlarını da kapsamına alacağını düşünerek kendimi işçi sınıfı ile sınırlıyorum) **bu iki kategori, partiyi meydana getirir.**»[1]

Profesyonel devrimciler konusundaki yanlış görüşlerine ilaveten Aybar, öncü partinin

1 Lenin, *Bir Adım İleri İki Adım Geri.*

aydınlardan oluştuğunu, işçilerin köylülerin öncülerinden oluşmadığını, işçi sınıfına dışardan dayatıldığını da iddia etmektedir.

Sanırız Aybar, işçi sınıfına devrimci teorinin dışardan aktarılması meselesiyle öncü parti meselesini birbirine karıştırmış bulunmaktadır.

Birincisi, işçi sınıfı ideolojisini benimseyen ve işçi sınıfını bu teori ile donatmaya çalışan aydınlar işçi sınıfına dışardan «dayatılmış» olmazlar. Eğer böyle düşünecek olsaydık Marks ve Engels'in de dışardan dayatıldığını söylememiz gerekirdi.

İkincisi, öncü parti Aybar'ın sandığı gibi aydınlardan oluşmaz. Hatta öncü parti içinde aydınlar azınlıktadır. Partinin esasını işçilerin ve yoksul köylülerin öncüleri meydana getirir. Bu öncülerin en yetenekli kısmı profesyonel devrimci düzeyine çıkarlarken öncülerin önemli bir kısmı fabrikalarında köylerinde üretim faaliyetine devam ederler. Bu öncü işçi ve köylülerin içinde bulundukları kitlelerle çok sıkı bağları vardır. Bir öncünün en önemli niteliği kitlelere önderlik etmesidir. İşte parti bu öncüler aracılığıyla kitlelerin içine kök salar. Parti sınıftan, kitlelerden koptuğu an öncü niteliğini kaybeder. Durum hiç de Aybar'ın göstermek istediği gibi değildir. Başta Bolşevik Partisi olmak üzere birçok ülkenin proletarya partileri kitlelerle kopmaz bağlara sahip olmuşlar ve geniş kitleleri en çetin mücadelelerde yönetmişlerdir. Bu partiler, geniş kitlelerin sonsuz güvenini kazanmışlardır. Ama Aybar ısrar etmektedir:

«Sosyalist devrimin bir azınlığın, profesyonel devrimcilerin işi olduğu iddiasını çürütecek pek çok kanıt var elimizde.»

Bu kanıtları olsa olsa Lenin'den öğrenebilirsiniz Sayın Aybar. Çünkü devrimin küçük bir azınlığın değil, geniş kitlelerin eseri olduğunu ortaya koyan teori Marksizm - Leninizm - Mao Zedung Düşüncesidir. Siz kanıtlarınızı saklayınız. Belki ilerde kendinizi yeniden eğitmeniz bakımından işinize yarar.

IV
LENİNİST PARTİ, BÜROKRASİYE KARŞI SAVAŞ ÖRGÜTÜDÜR

Aybar, revizyonizmin bütün suçlarını Marksizm-Leninizme yüklemeye devam ediyor. Şöyle diyor:

«Bu 'makinayı', sosyalizme henüz geçen bir topluma götürür, orada işletirseniz, 'makina' işlevini yapacak, sosyalizme yönelmiş bu körpe toplumda burjuvazinin türemesine, burjuva ilişkilerinin filizlenmesine ve sosyalizmin bürokratik sapma içine girmesine neden olacaktır.»

Aybar, Leninizme karşı savaşabilmek için tarihi bile görmezlikten gelmektedir. Dünyanın en korkunç ve kanlı bürokratik ve militarist devletine karşı en çetin mücadeleyi veren kimdir? Bu korkunç makinayı yerle bir ederek işçilerin ve köylülerin ilk sosyalist devletini kuran hangi partidir? Lenin'in Bolşevik Partisidir değil mi? Üstelik, İkinci Enternasyonal oportünistlerinin kendi burjuvazilerinin, bürokratik ve militarist devletlerinin kuyruğuna takıldıkları, savaş makinasının kuyruğuna takıldıkları şartlarda.

Burjuva devlet makinasının yapılacak bir «sosyalist devrimden» sonra da korunması gerektiğini, burjuva devlet makinasının gereksiz ve hatta zararlı olduğunu söyleyen oportünistlere karşı çıkan ve burjuva devletini bürokrasisi ile, savaş makinası ile yerle bir etmeden devrimin gerçekleşemeyeceğini ortaya koyan kimdir? Bu da Lenin'dir değil mi?

Aybar ise Leninist partinin bürokratik bir parti olduğunu söyleyerek şöyle diyor:

«Leninist örgütlenme biçimi, emekçi yığınları sistemli olarak iktidardan uzak tutan bir bürokrasinin doğmasına yol açmıştır.

«Sosyalist devrimi, yeni bir bürokrasinin doğmasına yol açarak yozlaştıran etmenlerin başında, bu örgütlenme modelinin yer aldığı kabul edilmeli ve burjuva örgütlenme biçiminden başka bir şey olmayan Leninist Parti 'model'i, hata ve sevaplarıyla tarihin raflarına kaldırılmalıdır.»

Birincisi, eğer anarşist değilsek, sınıflar var

olduğu sürece devletin varlığını zorunlu ve kaçınılmaz olarak görüyorsak bir bürokrasi tehli kesinin varlığını da kabul etmek zorundayız. Bürokrasinin, sosyalist devrimden sonra da, proletarya iktidarı altında da gelişmesi mümkündür. Bu durumda proletarya iktidarının her an uyanık bulunması, bürokrasi tehlikesine ve belirtilerine karşı savaşması ve yeni yeni tedbirler geliştirmesi gerekecektir. Bürokrasiyle savaş her şeyden önce bir ideoloji meselesidir. Bürokrasiye karşı, sonunda devlet ortadan kaldırma hedefinde olan Marksistlerden başkası savaşamaz. Bürokrasiye karşı, geniş emekçi kitlelere güvenen ve onların insiyatifine dayanan proleter devrimcilerden başkası savaşamaz. Hele hele burjuva bürokrasisinin memurları durumunda olan burjuva sosyalistleri hiç savaşamaz.

İkincisi, Lenin bütün hayatı boyunca bürokrasi tehlikesine karşı mücadele etmiştir. Sosyalist devrimden sonra bürokrasiye karşı yeni yeni tedbirler geliştirmiştir.

Üçüncüsü, bürokrasiyi doğuran şey, Leninist parti değil, Leninist partinin ezeli düşmanı olan revizyonizm ve burjuvazidir. Burjuvazi sosyalist devrimden sonra çeşitli yollardan geriye dönüşü sağlamak için çalışmaktadır. Revizyonizm, Leninist partiyi içinden çürüterek iktidarı proletaryanın elinden almaya çalışmaktadır. Revizyonizm, Leninist parti içinde de bürokrasiyi ve kitlelerden kopmayı geliştirmeye çalışmaktadır. Bu bakımdan bürokrasiyi önlemenin yolu Leninist ilkelere sıkı sıkıya bağlı kalmak, Leninist partinin ilkelerine sımsıkı sarılmaktır. Leninist proletarya partisinin ilkelerini ne ölçüde uygularsanız, bürokrasinin gelişmesini o derece önlemiş olursunuz. Leninist partinin ilkelerini ne derece terkederseniz, yeni bir bürokrasinin gelişmesini o kadar teşvik etmiş olursunuz. İşte Aybar, Leninist partinin ilkelerine karşı savaşarak tam da bürokrasinin ilelebet yaşayacağı bir ortama hizmet etmektedir.

Dördüncüsü, bürokrasi sizin getirdiğiniz yüzeysel ve şekli tedbirlerle önlenemez Sayın Aybar. Bürokrasiyi önlemek için her şeyden önce proletaryanın ideolojisini savunmak gerekir. Yani Marksizm-Leninizme sarılmak gerekir. Leninist partinin ilkelerini uygulamak gerekir. Devlet işlerinin basitleştirilmesi, şişkin devlet kadrolarının asgariye indirilmesi, çeşitli devlet görevlilerinin halk tarafından seçilmesi, emekçilerin devlet işlerinin yürütülmesine katılması, devlet görevlilerinin belirli zamanlarda üretime katılması, halkın devlet işleri ve görevleri üzerindeki denetiminin artırılması, halka baskı yapan görevlilerin halk tarafından azledilebilmesi, kitlelere geniş eleştiri ve demokrasi, eleştiri hakkının asla bastırılamaması ilkesi, bütün meselelerde kitlelerin fikirlerinin ve eleştirilerinin alınması ilkesi, kafa emeği ile kol emeği, şehir ile köy arasındaki çelişmelerin kaldırılması yönündeki doğru çizgi. Bütün bunlar, proletarya iktidarlarının burjuvaziye, revizyonizme ve bürokrasi tehlikesine karşı geliştirdikleri tedbirlerdir.

Ve son olarak, burjuvazinin geriye dönüşü sağlama ve parti ve devlet içine sızarak proletarya iktidarını yozlaştırma teşebbüslerine, her türlü yozlaşma ve bürokratlaşma tehlikesine karşı Mao Zedung'un önderlik ettiği Büyük Kültür Devrimi. Aybar, bu devrimi görmezlikten gelmeye çalışmaktadır. Milyonlarca emekçinin burjuvaziye ve bürokrasi tehlikesine karşı ayağa kalktığı bu devrimden acaba Aybar neden hiç söz etmemektedir?

Büyük Proleter Kültür Devrimi, Marksizm-Leninizm - Mao Zedung Düşüncesinin zaferidir. İşte burjuvazinin geri dönüş teşebbüslerini yerle bir edecek, bürokrasiyi yok edecek, kitlelerin yaratıcılığını ortaya serecek Leninist yol budur. Ama Aybar bu yola burun kıvırıyor. «Mao Zedung Düşüncesi adı verilen bir teori» diyor. Aybar, bürokrasiye karşı en etkili savaşı veren Mao Zedung'a burun kıvırırken, dünyanın ilk sosyalist devletini yıkarak yerine burjuva diktatörlüğünü yeniden kuran ve dünyanın en korkunç bürokrasi makinasını geliştiren Kruşçevlere sarılıyor. Kruşçev'den medet umanlar bürokrasiyle mücadele edemezler.

Bir Kere Daha Metafizik Üzerine

Bakınız Aybar Leninist partiyi nasıl görüyor ve nasıl tanımlıyor:

«Merkezci, dikeyine hiyerarşik, tepeden-inme disiplin, kalıcı yöneticilik, emekçi yığınlarını vesayet altına alan dışardan 'öncü'lük, burjuva

toplumunun gereksinimlerine yanıt olan ilkelerdir. Bunlara sosyalizmde yer yoktur.

«Bundan başka disiplin de kışla disiplini değil, emekçilerin akla ve sorumluluk duygularına dayalı, öz disiplinidir.

«Küçük bir azınlığın, koskoca çoğunluk üzerinde egemenlik kurmasını sağlayacak, merkezci, dikeyine hiyerarşik ve tepeden-inme disiplinli bir örgütlenme biçimini kaçınılmaz hale getirmiştir.»

Bu disiplin katılığından yakınma tarzı, bu sahte demokrasi bezirganlığı burjuvazinin tutumudur. Ne zaman işçiler ve köylüler, hakim sınıfların kanlı istibdadından kurtularak kendi devletlerini kurmaya kalkışsalar, burjuvazinin «insanlık ve demokrasi aşkı» depreşiverir. Başlar iftira, başlar karalama, başlar burjuvazinin propaganda makinası çalışmaya. Yamyam, hikayeleri ortalığı kaplar. İnsanların kitleler halinde kurşuna dizildiği yalanları yayılıverir. Ve en eli kanlı diktatörler bile insanlık aşkına sahte gözyaşları dökmeye başlarlar.

Çünkü işçiler ve köylüler ilk defa kendileri için bir şeyler yapmaya başlamışlardır. Çünkü artık demokrasi parlamentolarda halkın kafasını şişirmek değildir. Çünkü artık demokrasi küçük bir mutlu azınlığın oyuncağı ve kitleleri aldatma aracı olmaktan çıkmıştır. Çünkü artık söz milyonlarındır. Kitleler artık yalana ve demagojiye son vermiş, emekçilerin sade, basit ve gerçek demokrasisini inşa etmeye girişmişlerdir. İşte Aybar, bu noktada karşı saflara düşmektedir. O maalesef emekçilerin demokrasisine saldırmakta, Avrupa revizyonistlerine övgüler düzerek «çoğulcu demokrasiye» hayranlığını belirtmektedir.

Aybar bütün bunları yaparken tekrar tekrar metafiziğe düşmektedir. Aybar merkeziyetçilikten tamamen arınmış bir demokrasi önermektedir. Ne yazık ki, Aybar böyle bir demokrasi bulamayacaktır. Çünkü hayatta her şey ancak zıddıyla birlikte var olabilir, zıddı ortadan kalktığı an kendisi de yok olur. Bir gün gelip demokrasi öylesine gelişebilir ki, artık zıddı olan diktatörlüğü tamamen yok eder ve o andan itibaren demokrasiye de gerek kalmaz. Aynı şekilde demokrasi, merkeziyetçiliği ortadan kaldıracak kadar geliştiği an kendisi de gereksiz hale gelir ve anlamını kaybeder.

Proletarya partisinde demokrasi ile merkeziyetçilik birbirine bağlı olarak titizlikle uygulanır. Parti bu iki yönü sıkıca birleştirir. Parti demokrasinin uygulanmasında son derece duyarlıdır. Proletarya partisinde bütün üyeler fikirlerini ve eleştirilerini gönül rahatlığı ile ortaya koyarlar. Eleştiri hiç bir şart altında bastırılamaz. Bir üyenin en üst parti organına kadar başvurma hakkı vardır. Parti demokrasi uygulayarak bütün üye kitlesinin fikirlerini toplar ve merkezde birleştirir, sistemleştirir, siyasetlerini oluşturur. Kitlelerden kitlelere ilkesi hem parti ile kitleler, hem de parti merkezi ile parti tabanı arasında uygulanır. Demokrasiyi uygulayıp merkeziyetçiliği uygulamamak güzel bir yemeği pişirdikten sonra çöp tenekesine dökmeye benzer. Emekçiler demokrasi ile merkeziyetçilik arasındaki ilişkiyi işte böyle ele alırlar.

İnanın Sayın Aybar, emekçiler sizin göstermelik ve şekilci demokrasi gösterilerinizden sıkılacaklardır. Onlar bireyciliğe ve güvensizliğe dayanan demokrasi gösterileri ile zaman kaybetmek istemiyorlar. Onlar, kendilerini zafere götürecek bir mücadelenin örgütlenmesini istiyorlar. Ve bu mücadelenin disiplin, ciddiyet, feragat, bağlılık olmadan yürütülemeyeceğini, hele aristokrat demokrasisi ile hiç yürütülemeyeceğini biliyorlar.

İşçilerin böyle «demokratik» tutumlara hiç yüz vermediklerini göstermesi açısından burada bir örnek vermek istiyoruz: Kartal'daki Elka grevi sırasında, Aybar'ın görüslerini savunan bir sendikacı, grev meydanındaki bir grup işçinin karşısına geçip şöyle soruyor: «Arkadaşlar ben şehre inmek istiyorum. Ne dersiniz ineyim mi? Sizler izin verirseniz ineceğim.» İşçiler bu hayret verici «demokrasi» karşısında saskınlığa kapılıyorlar ve «İn kardeşim» diyorlar «bu da sorulur mu?»

Şimdi gelelim şu kışla disiplini meselesine. Sayın Aybar ya hiç kışla görmemiştir ya da proletarya partisinin disiplininden habersizdir. Kışla disiplini davağa, zora davanır. Proletarya partisinin bilinçten, davaya bağlılıktan, gönüllü mücadele isteğinden baska nesi vardır? Aybar, proletarya partilerinde zorlamayla disiplin uygulandığını nerde görmüştür?

Kışla disiplini, Aybar gibilerinin yönettiği partilerde görülmüştür. İnsan on yıl önce TİP' in halini hatırlıyor da, TİP yönetimindeki ceberrutluğun sembolü olan Aybar'ın bugün «demokrasi» kahramanı kesilmesine hayret ediyor. Sayın Aybar, on yıl geçti ama sizin TİP'te uygulamak istediğiniz «kışla disiplini» kolay unutulur mu sanıyorsunuz?

Son olarak da şu liderler ve taban meselesine gelelim. İşçi sınıfı liderlerini uzun ve çetin mücadeleler içinde ortaya çıkartır. İşçi sınıfı için en değerli şey, tecrübeli, sınıfa bağlı liderlerin varlığıdır. Eğer sınıfın böyle liderleri yoksa devrime ilerleyemez. Ama bir de liderlerin kötüleri vardır. İkinci Enternasyonalin liderleri gibi. Aybar, kötü liderlere karşı mücadele etmiyor. Liderlik fikrine karşı mücadele ediyor. Hatta daha da beteri kötü liderlerle birleşip işçi sınıfının en değerli liderlerine saldırıyor. Lenin'e saldırması da bunun örneği değil midir?

Kim işçi sınıfının fedakar, kararlı ve sınıfa doğru yolu gösteren, tecrübeli önderlerine saldırıyorsa, o işçi sınıfını öndersiz, başsız, yönsüz bırakmak istiyor demektir. Yazımızı Lenin'den yaptığımız bir alıntı ile bitirelim:

> «Siyasal düşünce Almanlar arasında yeteri kadar gelişmiştir ve profesyonel olarak eğitilmiş, uzun deneylerden geçmiş ve tam bir uyum içinde çalışan 'bir düzine' denenmiş ve yetenekli lider olmadan (ve yetenekli kişiler yüzlerce doğmaz) modern toplumda hiç bir sınıfın kararlı bir mücadeleye girişemeyeceğini anlayacak kadar siyasal deneyim edinmişlerdir. Almanların da kendi safları arasında 'yüzlerce ahmağı' pohpohlayan ve onları 'bir düzine akıllının' üstünde tutan, yığınların 'nasırlı ellerini' yücelten ve (Most ve Hasselman gibi) bu yığınları düşüncesizce 'devrimci' harekete sürükleyen ve güvenilir liderlere karşı güvensizlik tohumları eken demagogları oldu. Alman sosyalizmi, ancak sosyalist hareket içinde bütün demagojik öğelere karşı inatçı ve yorulmak bilmez bir mücadeleyi yürüterek büyüyebilmiş ve bugünkü gücüne ulaşmıştır.»[2]

2 Lenin, *Ne Yapmalı?*

AYDINLIK
YAYINLARI

Doğru Eylem Nedir?

DOĞU PERİNÇEK

12.5 lira

Genel Dağıtım TÜR DA Hamam Sokak 4 Cağaloğlu İstanbul

AYDINLIK
YAYINLARI

Anarşinin Kaynağı ve Devrimci Siyaset

DOĞU PERİNCEK

15 lira

Genel Dağıtım: TÜR-DA
Cağaloğlu, Hamam Sok. No: 4 İstanbul

Kamboçya Komünist Partisi Merkez Komitesi Sekreteri ve Demokratik Kamboçya Cumhuriyeti Başbakanı Pol Pot'un AYDINLIK'ın Sorularına Cevabı

14 Eylül 1978

BİRİNCİ SORU : Vietnam'ın Demokratik Kamboçya'ya karşı giriştiği silahlı saldırılar ve yıkıcı faaliyetler halkımızın büyük nefretine yol açtı ve gazetemiz Vietnam'ın bu faaliyetlerine karşı çıktı ve onu mahkum etti. Öte yandan, Demokratik Kamboçya halkının zaferleri büyük bir sevinç yarattı. Vietnam'ın bu saldırgan ve yıkıcı faaliyetlerini nasıl değerlendiriyorsunuz? Bugünkü durum nedir? Ne gibi gelişmeler beklenebilir?

CEVAP : Her şeyden önce, Kamboçya halkının Vietnamlı ilhakçıların ve toprak yutucuların saldırı savaşına karşı verdiği mücadeleye gösterdikleri yakınlık ve destekten dolayı Türkiye halkına ve AYDINLIK'a teşekkür etmek isterim.

Vietnamlılar, Demokratik Kamboçya'ya karşı bu saldırı savaşını, «Hindiçini Federasyonu» stratejilerini gerçekleştirmek, Kamboçya'yı yutmak ve Kamboçya ırkını yok etmek amacıyla başlattılar. Eğer Kamboçya'yı ele geçirmeyi başarırlarsa, Vietnam ve uluslararası yayılmacılar Kamboçya'yı bütün Güneydoğu Asya'daki yayılmalarını hızlandırmada bir sıçrama tahtası olarak kullanacaklardır. Vietnamlıların bu arzusu bir zamandan beri vardır. 1930'da kurulan Hindiçini Komünist Partisi her zaman «Hindiçini Federasyonu» stratejisini uygulamıştır. Vietnamlılar, en büyük güçlüklerle yüz yüze oldukları zamanlar bile, faaliyetlerini bu stratejiyi gerçekleştirmek üzere yürütmüşlerdir. Özellikle, ABD emperyalistlerine karşı verdikleri savaş sırasında, Güney Vietnam'da yaşayacakları toprak bulamadıkları ve gelip Kamboçya topraklarına sığındıklarında, bu fırsattan yararlanarak Kamboçya'da ayrı güçler örgütlemişler, Kamboçya Komünist Partisine, Kamboçya devrimci ordusuna ve devrimci Kamboçya iktidarına olan borçlarını böyle ödemişlerdir.

1960'ta Kamboçya Komünist Partisinin kurulmasından bu yana Vietnam, Kamboçya Komünist Partisinin bağımsızlık, egemenlik ve kendi gücüne güvenme çizgisine her zaman karşı çıkmıştır. Vietnam, Kamboçya devrimini ve Kamboçya Komünist Partisini kendi uydusu haline getirebilmek için sürekli olarak elinden geleni ardına komamıştır.

Kamboçya'nın 17 Nisan 1975'te kurtulmasından sonra, Vietnam, Kamboçya devriminin önderliğini yok etmek ve Demokratik Kamboçya'yı yıkmak amacıyla baltalama ve yıkıcılık faaliyetlerini ve darbe çabalarını sürdürmüştür. Ne var ki, Vietnamlıların bütün bu caniyane faaliyetleri, Kamboçya Komünist Partisi önderliğindeki Kamboçya halkının yüksek devrimci uyanıklığı ve çetin mücadelesi sayesinde birbiri ardı sıra bozguna uğratıldı.

Ama Vietnamlıların çok inatçı bir tabiatı vardır. 1977 sonlarında, özellikle Kasım ve Aralık aylarında, Vietnam ve onun efendisi yayılmacı büyük devlet, tıpkı uluslararası yayılmacıların 1968 Ağustosunda Çekoslovakya'ya yaptıkları gibi, «yıldırım saldırısı, yıldırım zaferi» stratejilerine uygun olarak Kamboçya'yı bir hamlede ele geçirmek amacıyla on dört tümeni seferber ederek büyük çapta istila ve saldırı hücumları başlattılar. Kamboçya'ya karşı giriştiği saldırı savaşı sırasında Vietnam, yayılmacı büyük devletten silah, askeri danışman ve komutan

şeklinde etkin bir destek gördü. 6 Ocak 1978'deki yenilgisinden sonra bile, Vietnam, Kamboçya'ya karşı istila ve saldırı hücumlarını sürdürdü. Şu anda Vietnam ordusu sınır boylarında ve özellikle de doğu bölgesinde Kamboçya'ya hücumda bulunuyor ve saldırıyor. Dışardan giriştiği saldırıların yanı sıra Vietnam, devrimci Kamboçya iktidarını devirmeye ve Vietnam'ın kuklası olan bir devlet kurmaya yönelik bir darbe kışkırtmak amacıyla uzun bir zamandır Kamboçya devriminin saflarına sızdırmış bulunduğu ajanları için planlar hazırladı. 1978 Mayıs sonları ve Haziran başlarında Kamboçya halkı ve Kamboçya devrimci ordusu, Vietnam Komünist Partisi Merkez Komitesinin bir üyesinin ve bazı yardımcılarının da katıldığı bir Vietnam darbe tertibini boşa çıkardı.

Bağımsız Demokratik Kamboçya, Kamboçya'yı yutmak ve Güneydoğu Asya'daki yayılmacı emellerini sürdürmek isteyen Vietnam'ın ve yayılmacı büyük devletin önünde büyük bir engel oluşturuyor. İşte, birçok yenilgiye uğramasına rağmen Vietnam'ın hâlâ Kamboçya topraklarına girmesinin ve Kamboçya'ya saldırmasının nedeni budur. Aynı zamanda, yayılmacı büyük devlet, Vietnam'a büyük miktarlarda silah ve binlerce askeri danışman gönderiyor; bundan amaç, yenilgiye uğrayan Vietnam'ın yaralarını sarmak ve Vietnam'ı, «Hindiçini Federasyonu» stratejisini gerçekleştirmek, Kamboçya'yı yutmak ve Kamboçya ırkını yok etmek üzere Kamboçya'ya karşı daha pervasızca ve daha büyük çapta istila ve saldırı hücumlarına girişmeye hazırlamaktır. Ayrıca Vietnam, kendi saldırı, ilhak ve Kamboçya topraklarını yutma siyasetini ve uğradığı ağır yenilgiyi gözlerden saklayabilmek için dünya kamuoyunu yanıltma amacıyla diplomatik manevralar çevirmeye ve aldatıcı propagandalar sürdürmeye çalışıyor.

Şu anda duruma tamamen hakimiz. Vietnam ordusu ağır bir yenilgiye uğratıldı. 1977 sonlarından bu yana Kamboçya devrimci ordusu, Vietnam ordusunu 50 binden fazla asker kaybına uğrattı. Üstelik Vietnam ordusu ABD emperyalizminin ordusundan daha güçlü değildir. Kaldı ki, Vietnamlıların «yıldırım saldırısı, yıldırım zaferi» stratejini tamamen boşa çıkarmış ve Vietnam'ı tüm saldırı ordularının çok korktukları uzun süreli savaş stratejisine çekmiş bulunuyoruz.

BU DURUM NASIL BİR GELİŞME GÖSTERECEK?

Bugünkü savaşın kaynağı, Vietnam'ın, Kamboçya'yı Vietnam'ın pençesi altındaki «Hindiçini Federasyonu»na katılmaya zorlamak amacıyla Kamboçya'ya saldırmasında yatıyor. Vietnam böylelikle Kamboçya'yı yutmak ve Kamboçya ırkını yok etmek istiyor. Demokratik Kamboçya ve Kamboçya halkı, Vietnam'ın kölesi olmayı kararlılıkla rededivor, bağımsızlığını, egemenliğini, toprak bütünlüğünü ve millî şeref ve gururunu kararlılıkla koruyor ve savunuyor. Demokratik Kamboçya küçük, yoksul ve nüfusu az bir ülkedir. Mahvedici bir savaştan yeni çıkmıştır. Herhangi bir ülkeyi kışkırtması ve ona saldırması için hiç bir neden yoktur. Dolayısıyla, Vietnam Kamboçya'ya karşı saldırısını durdurur durdurmaz, bu savaş kendiliğinden sona erecektir. Ve eğer Vietnam Kamboçya'nın bağımsızlığına, egemenliğine ve toprak bütünlüğüne somut anlaşmalarla saygı gösterir ve Kamboçya'nın iç işlerine karışmazsa, Kamboçya ve Vietnam ülkeleri ve halkları arasındaki dostluk da kendiliğinden oluşur. Şu anda, eğer Vietnam tarafı kabul edecek olursa, Demokratik Kamboçya tarafı bir Kamboçya-Vietnam dostluk ve saldırmazlık antlaşması imzalamaktan mutluluk duyacaktır.

İKİNCİ SORU : Kamboçya Komünist Partisi ve Demokratik Kamboçya yöneticileri konuşmalarında «bağlantısız ülkeler» ve «Üçüncü Dünya ülkeleri» terimlerini bir arada kullanıyorlar. Bu ülkeleri farklı sınıflamalar içinde mi görüyorsunuz? Bu ülkelere ilişkin siyasetlerinizi öğrenebilir miyiz?

CEVAP : Bütün bağlantısız ülkeler, Üçüncü Dünyaya dahildir. Ama Üçüncü Dünya ülkelerinin hepsi bağlantısız ülkeler değildir. Bu terimleri kullanıyoruz, çünkü Demokratik Kamboçya bağlantısız bir Üçüncü Dünya ülkesidir. Bu da, Demokratik Kamboçya'nın herhangi bir bloka katılmadığı anlamına gelir. Bu temel üzerinde, birbirinin bağımsızlığına, egemenliğine ve toprak bütünlüğüne karşılıklı saygı, birbirinin iç

işlerine karışmama, eşitlik, karşılıklı yarar ve barış içinde bir arada yaşama şeklindeki bağlantısızlık ilkelerini somut anlaşmalarla yerine getirerek, tüm bağlantısız ülkeler ya da Üçüncü Dünya ülkeleriyle dostluk ve dayanışmayı geliştirmeye ve güçlendirmeye çalışıyoruz. Bu ilkeleri savunmak, onları her zaman bozulmadan korumak için kararlılıkla elimizden geleni yapıyoruz, çünkü bu ilkeler doğru ve haklı ilkelerdir. Bu ilkeler bir yandan bağımsızlığımızı korumamızı sağlamakta, öte yandan da devletler arasındaki uluslararası ilişkilerin eşitlik ve karşılıklı saygıya dayanmasını mümkün kılmaktadır. İşte bu yüzdendir ki, Demokratik Kamboçya, bu ilkelere saygı göstermeyen emperyalist, büyük, yayılmacı büyük devlet ve onların takipçileri gibi ülkelere şiddetle karşı çıkıyor ve onları mahkum ediyor. Vietnam, yayılmacı büyük devletin Güneydoğu Asya'daki yayılma siyasetine hizmet ediyor, Kamboçya'ya sürekli olarak saldırıyor ve Kamboçya halkını katlediyor. Küba, Afrika ve Orta Doğu halklarına saldırma ve onları katletmede yayılmacı büyük devletin paralı ordusu olarak hizmet görüyor. Bu iki ülke bağlantısızlık ilkelerini çiğniyorlar ve artık bağlantısız ülke olmanın gereklerini yerine getirmiyorlar. Bunlar, yayılmacı blokun üyeleridirler.

ÜÇÜNCÜ SORU : Emperyalistler arasında ayrım yapıyor ve onlara karşı farklı siyasetler izliyor musunuz? Demokratik Kamboçya'nın Batı Avrupa ülkelerine karşı siyaseti nedir?

CEVAP: Demokratik Kamboçya Anayasasının 21. maddesi şunu belirtir: «Tam bir iyi niyet sahibi olan Demokratik Kamboçya, kendisiyle ortak sınırı bulunan tüm ülkelerle ve uzak ya da yakın dünyanın her yerindeki tüm ülkelerle, egemenlik ve toprak bütünlüğüne karşılıklı saygı kesin temelinde yakın ve dostça ilişkiler kurma konusunda kesinlikle kararlıdır.»

Demokratik Kamboçya, bu ilkeler temelinde, birçok Avrupa ülkesi de dahil bütün ülkelerle diplomatik ve dostluk ilişkileri kurmuştur. Bu ilişkileri bu ilkeler temelinde geliştirmeye ve güçlendirmeye çalışıyoruz.

Demokratik Kamboçya Anayasasının 21. maddesi şunu da belirtir: «Demokratik Kamboçya, Asya, Afrika ve Latin Amerika'daki Üçüncü Dünya ülkeleri halklarıyla ve dünyanın bütün barışsever ve adaletsever halklarıyla dayanışmasını geliştirmek ve emperyalizme, sömürgeciliğe ve yeni-sömürgeciliğe karşı ve dünyada gerçek bağımsızlık, barış, dostluk, demokrasi, adalet ve ilerleme uğrundaki mücadelede etkin karşılıklı yardım ve desteği geliştirmek için vargücüyle çalışır.»

Biz bu ilkelere kararlılıkla ve sapmadan uyuyoruz.

DÖRDÜNCÜ SORU : Beş yıl süren kurtuluş savaşı ve Vietnam'ın geçen yılki saldırıları. Demokratik Kamboçya'nın ekonomisinde ağır kayıplara yol açtı. Bu yıkımı onarmak ve güçlü bir sosyalist Demokratik Kamboçya yaratmak için nasıl bir iktisadi siyaset izleniyor? Bu iktisadi siyasette nelere öncelik tanınmaktadır?

BEŞİNCİ SORU : Tarım alanında Demokratik Kamboçya tarımın kooperatifleştirilmesini tamamlamış bulunuyor. Bu alanda bundan sonraki adım ne olacaktır? Bundan sonraki adım, tarım komünleri aşaması mı olacak? Eğer böyle bir aşama olacaksa, bunun ne zaman başlatılması düşünülüyor?

CEVAP: Kurtuluştan hemen sonra, 1976 Ocağında toplanan Kamboçya Komünist Partisi 4. Kongresi, ülkenin inşası için, başka bir deyişle ABD emperyalistlerinin beş yıl süren saldırı savaşı tarafından harabeye çevrilmiş, yoksul ve geri bir tarım ülkesi olan Kamboçya'yı 1977' den başlayarak 10-15 yıl içinde modern bir tarım ülkesine ve 15-20 yıl içinde de tüm temel sanayilere sahip olan bir ülkeye dönüştürmek için bir stratejik plan saptadı. Bağımsızlık, egemenlik ve kendi gücüne güvenme ilkesine sıkı sıkıya bağlı kalarak tarımı inşa edip geliştiriyor ve tarımda biriken sermayeyi sanayinin inşasında kullanıyoruz.

Ülkemiz halkı, bu çizgiyi uygulayarak, yiyecek sorununu tamamen çözmüş bulunuyor. Herkese yılda ortalama 312 kilo pirinç düşüyor. Ayrıca, ihraç edilen ve sonra milli savunma ve inşaya sermaye sağlayan bir pirinç fazlası var. Ülkenin inşasında tarıma dayanıyoruz, çünkü Kamboçya, tarımı geliştirmek için elverişli doğa koşullarına sahiptir. Öte yandan, ancak herkesin karnı doyduğu ve hayat düzeyi sürekli olarak yükseltildiği zaman, halk sosyalist devrime inanır, devrim güçlenir ve böylece bağımsızlığımı-

zı her alanda savunabilir ve güçlendirebiliriz.

Bu ilk sonuçlara, sağlam bir tarım temeli inşa etmiş olan halkımız sayesinde ulaştık. Halkımız, somut yıllık planlara uygun olarak ülkenin dört bir yöresinde küçük, orta boy ve büyük hidrolik projeler inşa etti ve ediyor. Sanayi ise, tarımda verimliliği artırmak amacıyla tarım araçları ve makinaları üreterek, tarıma ve halkın hayat düzeyinin yükseltilmesine hizmet ediyor. Ayrıca halkımız, fabrikaların ihtiyaçlarını karşılamak ve ithal etmek zorunda kalmamak için sanayi gereçleri üretimini artırmaya çalışıyor.

Son üç yılı aşkın bir zamandır köylük bölgelerin görünümü bir hayli değişti, ileride gittikçe daha fazla değişecek. Sanayi de gelişti. Diğerlerinin yanı sıra tekstil, kontrplak, cam ve çimento fabrikaları gibi ABD emperyalistlerinin saldırı savaşı tarafından tamamen yok edilmiş olan bütün büyük fabrikalar yeniden inşa edilmiştir ve artık çalışmaktadır. Aynı zamanda, birçok yeni fabrika, özellikle tarım makinaları üreten fabrikalar inşa edilmiştir.

Son üç yılı aşkın zamandır halkımızın ulaştığı sonuçlar açıkça göstermiştir ki, bağımsızlık, egemenlik ve kendi gücüne güvenme tutumuna bağlı kalarak milli inşa planını gerçekleştirmek için gerekli tüm koşullara ve yeteneklere sahibiz, çünkü Partimizin çizgisi doğrudur, halkımız coşkun, dinamik, çalışkan ve son derece yaratıcıdır, Kamboçya toplumu kollektivist bir toplumdur ve Kamboçya'nın birçok doğal zenginliği vardır. İnanıyoruz ki, Kamboçya bağımsız bir ekonomi inşa etmeyi başaracaktır.

Ama Vietnam ve onun efendisi yayılmacı büyük devlet, sınır boylarında istila ve saldırı faaliyetlerini sürdürüyorlar, Kamboçya halkının ülkesini hızla inşa etmesini önlemek, daha da önemlisi Demokratik Kamboçya'nın bağımsız ve egemen olmasını önlemek ve böylece onu kendi boyundurukları altına girmeye zorlamak amacıyla Kamboçya'nın ekonomisini baltalama konusunda her türlü faaliyeti yürütüyorlar. Halkımız barışa ihtiyaç duyuyor ve güçlerini milli inşaya seferber etmek istiyor. Ama bu barış bağımsızlık, egemenlik, toprak bütünlüğü ve milli şeref ve gururun bulunduğu bir barış olmalıdır. Kamboçya halkı ülkesini savunmak ve her zaman korumak için kararlılıkla elinden geleni yapacaktır. Kamboçya halkı, Vietnam'ın anayurdunu yutmasına asla izin vermeyecek, devrimin kazançlarını geliştirecek ve ülkesini her türlü şart altında stratejik planına uygun olarak inşa edecektir.

ALTINCI SORU : Demokratik Kamboçya, üç buçuk yıldır para kullanmayarak, benzeri olmayan bir uygulamada bulunmaktadır. Böyle bir uygulamaya yol açan nedenler nelerdir? Sonuçları nasıl değerlendiriyorsunuz? Emeğe göre bölüşüm ilkesini uyguluyor musunuz? Bunu para olmadan uyguluyorsanız, nasıl gerçekleştiriyorsunuz?

CEVAP : Bugün para kullanmıyor olmamız, ABD emperyalistlerinin saldırı savaşına karşı milli kurtuluş savaşı sırasındaki somut durumun bir sonucudur. 1973'ten önce, henüz kooperatifleri kurmadığımız sıralarda, toprak ağaları, tüccarlar ve gelip Kamboçya topraklarına sığınan Vietnamlılar, devletimizin verdiğinden daha yüksek bir fiyatla halktan gizlice pirinç satın alıyorlardı. Dolayısıyla, halkımız ve ordumuz yiyecek sorununun çözümünde güçlüklerle karşılaştı; halk, çocuklarını orduya göndermeye ve ABD emperyalistlerine karşı savaşmaya istekli değildi.

Durumu açık seçik değerlendirdik ve 20 Mayıs 1973'te kooperatifler kurmayı kararlaştırdık. Bu kooperatifler, ekonomiyi bütün alanlarda kucaklıyorlar, yani tarım üretimini kucaklıyor ve kendileri ile devlet arasındaki mübadele ve ikmali denetliyorlar. Böylelikle, yiyecek sorununu çözmeyi başardık, halk devrimden memnun oldu ve çocuklarını düşmana karşı savaşmak için orduya göndermeye razı oldu. Dolayısıyla, kooperatifler arasındaki mübadeleler durmadan arttı ve para kullanımı azaldı. 1974 yılında halkımız para kullanmayı yüzde 80 bıraktı. Kurtuluşta önce devlet parayı özellikle düşmanın denetimi altındaki bölgelerdeki bazı satın almalar için kullanıyordu. Bu nedenle, ülkenin yüzde 90'ını kaplayan ve 6 milyonluk bir nüfusa sahip olan kurtarılmış bölgede, paranın kullanılmaması bir sorun değildi. Bütün ülke kurtarıldığı zaman halk para kullanmama alışkanlığını edinmişti bile. Şehirlerden boşaltılan insanlar da para kullanmıyorlardı, çünkü kooperatifler

onlara her şeyi sağlıyordu. Halkın bu alışkanlığı, bizi şimdiye kadar para kullanmamaya teşvik etti.

İleride nasıl olacak? Bu, halka bağlı. Bugüne kadar halkımız para kullanmamanın bir sorun olmadığı sonucuna vardı. Ama eğer bir gün, somut duruma göre, halkımız para kullanmamayı çok güç bulursa, yeniden para kullanılmasına karar verebilir. Bu, halka bağlıdır.

Bugün her yerde kooperatifler var. Fabrikalarda işçi sendikaları var. Hem kooperatif üyeleri, hem de işçi sendikaları üyeleri kollektivist bir tarzda yaşıyorlar. Kooperatifler ve sendikalar her şeyi sağlıyor: Yiyecek, giyecek, konut, ilaç, tıbbi bakım vb.

Halkımız kollektivist rejimden çok memnundur. Tek isteği, kollektivist rejimi güçlendirmektir, çünkü bu rejim bütün halk arasındaki birlik ve dayanışmayı güçlendirmiş, sosyalist rejimi sağlamlaştırmış ve Vietnam'ın ve yayılmacı büyük devletin saldırgan faaliyetlerini yenilgiye uğratmıştır. Vietnam ve yayılmacı büyük devlet, Demokratik Kamboçya'nın kollektivist sosyalist rejimine saldırıyorlar, çünkü artık Kamboçya topraklarına sızamıyor ve ajanlarını Kamboçya devriminin saflarında örgütleyemiyorlar.

YEDİNCİ SORU : Demokratik Kamboçya'da yeni bir devrimci eğitim yöntemine tanık olduk. Lütfen, bu yeni yöntemin ana çizgi ve ilkelerini özetler misiniz?

CEVAP : Eğitim yöntemimiz, öğrenim ile üretim çalışmasını bir arada yürütme ilkesine dayanır. Bu eğitim, hem kooperatiflerde, hem de sendikalarda gerçekleştirilir. Bu ilkeyi uygulamamızın nedenleri şunlardır:

1. Kamboçya, geri bir ekonomiye sahiptir ve mahvedici bir savaş tarafından harabeye çevrilmiştir. Kamboçya halkının kültürel düzeyi hâlâ geridir. Eğer halka teknik eğitim vermeden, önce onun kültürel düzeyini yükseltmeye kalksaydık, ülkemizi halkın istediği kadar hızlı bir şekilde inşa edemezdik. Halkın kültürel düzeyini yükselttik ve aynı zamanda üretim çalışmasına katılmasını sağladık.

2. Aynı anda hem inceleme yapmak, hem uygulamada bulunmak demek, halkın sürekli olarak tecrübe kazanmasını sağlamak demektir. Böylelikle insanlar teknikleri hızla öğrenebilir ve kavrayabilir ve ülkelerinin somut durumundan kopmazlar.

Üç yılı aşkın süredir ülkenin inşasında kazanılan tecrübeler açıkça gösteriyor ki, bu eğitim yöntemi, ülkenin daha hızlı ve daha etkili bir biçimde inşası hedefine hizmet edebilir. Örneğin, bugün halkımız tarım makinaları üretebiliyor, barajlar inşa edebiliyor ve su sorununu çözebiliyor.

Bu eğitim yöntemini bu tecrübelere dayanarak sürekli olarak geliştireceğiz. O zaman teknik bilgimizin düzeyi aynı anda hem öğrenme, hem de uygulama ilkesi temelinde sürekli bir biçimde yükseltilebilir.

SEKİZİNCİ SORU : Demokratik Kamboçya'da tanık olduğumuz bir başka yeni uygulama da, şehirlerin boşaltılması. Şehirler niçin boşaltıldı? Demokratik Kamboçya hükümeti ileride bu şehirlerden yararlanmayı düşünüyor mu? Düşünüyorsa, nasıl yararlanmayı düşünüyor?

CEVAP: Bizi şehirleri boşaltmaya zorlayan iki neden vardı.

1. Ekonomik neden, kurtuluştan hemen sonra şehirlerdeki birkaç milyon insanı beslemek zorunda oluşumuzdu. Köylük bölgelerde tüm halka yetecek kadar yiyecek vardı, ama hiç bir ulaştırma aracı yoktu, yollar ve demiryolları yok edilmişti. Ayrıca, bu milyonlarca insan şehirlerde oturmaya devam etseydi, tarım üretimi için gerekli insan gücünden yoksun kalacak ve dolayısıyla da yiyecek sorununu bağımsızlık ve egemenlik içinde çözemeyecektik. En önemli sorun, halkın yiyecek sorununu çözmekti. Bu sorunu çözemeseydik, halkın devrime olan inancı sarsılacaktı.

2. İkinci neden, devrimin kazançlarını savunma ve güvenlik sorunuydu. Düşmanın, yani ABD emperyalistleri ve hainlerin iktidarı altı ay içinde geri alma gibi bir planları vardı. Devrimci iktidarın yiyecek sorununu çözemeyeceğini ve halkın mutlaka açlıktan kırılacağını hesaplıyorlardı. Böylece halk öfkeye kapılacak ve devrimci iktidara karşı ayaklanacaktı. Düşman daha önceden birçok silah gizlemiş ve adamlarını iktidarı geri almak için bu fırsattan yararlanmaya hazırlamıştı.

İşte, şehirleri boşaltmayı kararlaştırmamı-

zın nedenleri bunlardı. O sıradaki somut durum bizi bu önlemleri almak zorunda bıraktı.

Bugün şehirler, fabrikaların ve yönetim dairelerinin bulunduğu yerlerdir. Şehirlerde oturanlar, çeşitli yönetim dairelerinde çalışan büro işçileri ve kadrolar ve fabrikalardaki işçilerdir. Şu anda Pnom Pen'de 200 bin kadar insan var. Bu sayı giderek artacaktır, çünkü yiyecek sorununu çözmüş bulunuyor ve sanayiyi inşa ediyoruz. Dolayısıyla gittikçe daha fazla işçi gelip şehirlerde oturacaktır. Ama ne olursa olsun şehirleri çok fazla geliştirmeyeceğiz. Şehirler ile köylük bölgeler arasında çok fazla fark olmasın istiyoruz.

DOKUZUNCU SORU: Bütün bir demokratik devrim, ABD emperyalistleri ve onların uşaklarına karşı kurtuluş savaşı boyunca Kamboçya halkına önderlik etmiş olan ve bugün de sosyalizmin inşasına ve anayurdun savunulmasına önderlik etmekte olan Kamboçya Komünist Partisinin varlığı ve adı, ülke 1975 yılında kurtulduğu halde ancak geçen yıl açıklandı. O güne kadar partinin adından söz edilmemesinin nedeni neydi? Türkiye halkına şanlı, doğru ve açık görüşlü Kamboçya Komünist Partisi hakkında biraz bilgi verebilirmisiniz?

CEVAP : Her türden düşmanın Kamboçya devrimini ve Kamboçya Komünist Partisini yok etmesini önleyen önemli etkenlerden biri de, Partimizin yeraltında olmasıydı. Gerek sürekli siyasi mücadelemizde, gerekse silahlı mücadelemizde, devrimci uyanıklığımızı her zaman yüksekte tuttuk. Kaldı ki, Partinin resmi varlığını ilan etmenin, en önemli şey olmadığını düşünüyoruz. En önemli şey, doğru bir siyasi çizgiye sahip olup olmamaktır, halkın özlemleriyle uyum içinde olup olmamaktır, halk tarafından desteklenip desteklenmemektir.

Ama on yedi yıllık mücadele boyunca, Partinin varlığı resmi olmadığı halde, bütün toplumsal sınıf ve tabakalardan Kamboçya halkı, Kamboçya devrimine Kamboçya Komünist Partisinin önderlik ettiğinin açıkça farkında olmuştur.

Kesin milli kurtuluştan sonra, Partinin resmi varlığını ilan etmek için elverişli zamanı hazırladık ve seçtik. Bu amaç için, Partinin 17. yıldönümünü seçtik.

ONUNCU SORU : Hem Demokratik Kamboçya, hem de Türkiye birer Üçüncü Dünya Ülkesi. Ülkelerimiz arasındaki bugünkü ilişkiler nasıl geliştirilebilir?

CEVAP: Aslında Demokratik Kamboçya ve Türkiye, Kamboçya ve Türkiye halkları birbirine uzak yerlerde. Ama her ikisi de yoksuldur ve emperyalist ve yayılmacı büyük devletlerin sömürü ve tehditlerinin neden olduğu acıları yaşamıştır. Emperyalist ve yayılmacı büyük devletlerin her türlü saldırı, yayılma, sömürü ve baskı faaliyetine karşı kendi ülkelerinin bağımsızlık, egemenlik ve toprak bütünlüğünü savunma ve güçlendirme uğrunda verdikleri ortak mücadelede halklarımız dostluk ilişkilerini karşılıklı saygı, eşitlik ve karşılıklı yarar temelinde mutlaka geliştirecek ve güçlendireceklerdir.

AYDINLIK'ın Kamboçya Komünist Partisi Merkez Komitesi Sekreteri ve Demokratik Kamboçya Cumhuriyeti Başbakanı Pol Pot İle Yaptığı Mülakat

Pnom Pen, 14 Eylül 1978

POL POT : Halkımız sizin ziyaretinizi büyük bir sevinçle karşılıyor, ziyaretinizden güç alıyor. Ülkemizin çeşitli yerlerini gezdiniz. Demokratik Kamboçya'daki durumla ilgili bilgi edindiniz.

Halkımız sorunlarını çözmeye, ülkemizi yeniden inşa etmeye ve hayat düzeyini yükseltmeye çalışıyor. 17 Nisan 1975'teki kurtuluşumuzdan bu yana halkımız tüm güçlerini ülkemizi savunmaya ve ekonomimizi inşa etmeye seferber etti. Yeterli yiyecek sağlamak ve bağımsızlık ve egemenliğimizi korumak için böyle yapmak zorundayız. Ülkemizi inşa etmek için halkımızın ve silahlı kuvvetlerimizin tüm güçlerini seferber ettik.

Ne var ki, dış düşman, halkımızın hayat düzeyini yükseltmemize, barış içinde yaşamamıza ve ülkemizi inşa etmemize izin vermedi. Kurtuluşa kavuşmamızdan bu yana özellikle Vietnamlı saldırganlar Kamboçya'yı ele geçirmek amacıyla birçok faaliyet yürüttüler. Onlar, Kamboçya'nın bağımsız olmasını ve kendi kaderinin efendisi olmasını istemiyorlar.

Onlar, Kamboçya'yı ele geçirmek ve Vietnam'ın bir parçası durumuna getirmek istiyorlar. Daha önce Hindiçini Federasyonu stratejisi söz konusuydu. Onlar, bu Hindiçini Federasyonu aracılığıyla Kamboçya'yı ilhak etmek ve Vietnam'ın bir parçası haline getirmek istiyorlar. Vietnamlılar gerçi bugün Hindiçini Federasyonu sözünü kullanmıyorlar, ama özünde onların tek isteği Kamboçya'yı ele geçirmektir Kamboçya'yı ele geçirmek, Kamboçya'nın efendisi olmak ve sonra yayılmalarını güneye doğru geliştirmek amacındalar. Vietnam'ın ve aynı zamanda Sovyet yayılmacılarının stratejisi işte budur.

Bu nedenle Vietnam ve Sovyetler Birliği Kamboçya'ya karşı birleşiyor ve ona saldırıyorlar. Ve ikisi birlikte, Güneydoğu Asya'daki yayılmalarını geliştirmek istiyorlar.

1977 sonlarında bize karşı on dört tümenle büyük çaplı bir saldırıya giriştiler. Bu, Vietnamlıların hazırladığı ve içinde Sovyetlerin ve onların takipçilerinin de bulunduğu bir plandı.

Şimdi size, Vietnamlıların Vietnam sınırında giriştikleri saldırıdan söz etmek istiyorum. Kurtuluşa kavuşmamızdan sonra, Vietnamlılar, Koh Vay Adamızı ele geçirmek üzere bir saldırıda bulundular. Ve halkımıza gözdağı vererek kendilerine boyun eğdirmek, bizi Hindiçini Federasyonuna katılmaya zorlamak amacıyla sınır boyundaki saldırılarını sürdürdüler.

Bu saldırılarını 1975'ten 1977'ye kadar sürdürdüler, ama hiç bir zaman başarıya ulaşamadılar. Dolayısıyla, 1977 sonlarında bize saldırmak üzere büyük çaplı kuvvetler kullandılar. «Yıldırım saldırısı, yıldırım zaferi» stratejisini uygulamak istediler. Bu stratejiyi, halkımızın kendilerine karşı çıkmasını önlemek ve aynı zamanda dünya kamuoyundan gelecek muhalefeti engellemek amacıyla uyguladılar. Eğer Demokratik Kamboçya'yı ele geçirmeyi başarsalardı, dünya kamuoyunun yapabileceği hiç bir şey olmayacaktı.

Onlar kuvvetlerine güvendiler. Bu nedenle, bu bölgenin güneyinde (Kompong Çam ve Svay Rieng) bize karşı büyük bir saldırı başlattılar. Onların ana saldırısı buydu. Mekong'un kuze-

yindeki cephenin yanı sıra, ülkenin bu yöresinde ikinci bir cephe vardır.

Bu bölgedeki büyük çaplı saldırıları, doğu bölgemizi ele geçirmek amacıyla başlattılar. Burası gerek Vietnamlılar, gerekse bizim için stratejik bir bölgedir, çünkü Saygon orada kilitli kalmıştır. Dolayısıyla, Vietnamlılar bu bölgeyi ele geçirebilselerdi, başkent Pnom Pen'i tehdit edebileceklerdi. Ve ardından da ülkenin tümünü ele geçirmek üzere kuzeydoğu bölgesini ve ülkenin kuzeyini ele geçirebileceklerdi. Ama yenilgiye uğratıldılar.

Onların «yıldırım saldırısı, yıldırım zaferi» stratejisi boşa çıkarıldı. Şimdi uzun süreli hücumlar stratejisini deniyorlar. İlki, Vietnamlılar için stratejik bir yenilgiydi. Onların «yıldırım saldırısı, yıldırım zaferi» stratejisi yenilgiye uğratıldıktan sonra, uzun süreli hücumları da mutlaka yenilgiye uğratılır.

Şimdi Vietnamlılar özellikle askeri cephede çok güç durumdalar. Silahlanmalarını geliştirmede başarılı olamadılar. Halkları, askere alma siyasetine karşı. Ekonomi ve maliyeleri de çok güç durumda. Ülke içinde her yerde bir güvensizlik havası sürüyor. Aynı zamanda uluslararası planda da zor durumdalar. Uluslararası alanda maskeleri düştü. Ve şimdi Çin'le çatışma halindeler, bu onları daha da güç durumda bırakıyor. Tüm Güneydoğu Asya halkları ve dünya halkları, onların Kamboçya'ya karşı saldırgan siyasetlerini her geçen gün daha iyi farkediyor. Dünya kamuoyu, Vietnam'ın yayılmacı Sovyetlerin uşağı olduğunu ve Sovyetlerin Güneydoğu Asya'daki yayılmacı siyasetine hizmet ettiğini gördü.

Sizin de çok iyi bildiğiniz gibi, Sovyetler Birliği'nin emriyle hareket eden Küba, Afrika'da yayılmacı ve saldırgan bir rol oynadı. Sovyetler, aynı şekilde Vietnam'ı da Güneydoğu Asya'da yayılmak üzere bir öncü güç olarak kullanıyorlar. Sovyetler Birliği ve Vietnam, Kamboçya'yı çok kolay ele geçirebileceklerini sandılar. Ama hedeflerine ulaşamadılar. Topraklarımızı sonuna kadar savunmaya kararlıyız. Biz, kurtuluşa kavuşuncaya kadar, ABD emperyalizmine karşı verdiğimiz mücadelede her türlü fedakarlığı göze almıştık. Onun için Vietnamlılar tarafından köleleştirilmeye razı olamayız. Eğer Vietnamlılar yalnız başlarına olsalardı, Kamboçya'yı ele geçirmek üzere saldırıya kalkışamazlardı. Çünkü savaşmasını biz de biliyoruz. Vietnamlılar bize karşı kendi başlarına savaşamazlar. Bizi küçümsüyorlar. Kamboçya'yı bir saldırıda kolayca ele geçirebileceklerini sandılar. Ama saldırıyı geri püskürtmeyi başardık.

AYDINLIK : Az önce değerli Başbakan Pol Pot, Vietnam yalnız olsaydı bize saldırmaya cesaret edemezdi dedi. Böyle bir açıdan baktığımızda Kamboçya halkının daha tehlikeli düşmanı Vietnam mı, Sovyetler Birliği mi? Bu konuda bizi biraz daha aydınlatabilir mi?

POL POT: Vietnam'ın amacı, Kamboçya'yı ele geçirmektir. Kamboçya'yı ele geçirmekle Vietnam Hindiçini yarımadasında bir büyük devlet durumuna gelecektir. Ve daha sonra da Güneydoğu Asya'daki yayılmasını geliştirecektir. Sovyetlere gelince, onlar Kamboçya'yı kendi başlarına ele geçirmek istemiyorlar. Dolayısıyla, Vietnam'a bu işi kendisi için yapmasını emrediyor. Vietnam Kamboçya'yı ele geçirdikten sonra Sovyetler Birliği bütün Güneydoğu Asya'ya hakim olabilir. Ve bütün Güneydoğu Asya'ya hakim olduktan sonra Sovyetler kuzey ya da güneye bir saldırı başlatabilirler. Stratejik Malakka Boğazı üzerinde denetim kurabilirler. Çok önemli bir stratejik nokta ve aynı zamanda Sovyetler Birliği için stratejik bir hedef olan Malakka Boğazında, pek çok ülkenin siyasi, iktisadi ve askeri çıkarları vardır.

Sovyetler Birliği ve Vietnam 1975'te, 1976'da ve 1977 başlarında Asya ülkelerine saldırdılar. Çünkü o sıralar, Güneydoğu Asya'yı ele geçirebileceklerini ve bu bölgede yayılmalarını gerçekleştirebileceklerini hesaplıyorlardı. Ne var ki, Kamboçya'ya karşı giriştikleri saldırı boşa çıkınca, Güneydoğu Asya'da ilerleyemediler. İşte, bugün tutumlarını değiştirmelerinin ve Günevdoğu Asya ülkeleriyle iyi ilişkiler kurmak istediklerini söylemelerinin nedeni budur. Tutumlarını değiştirdiler. Ama Kamboçya'yı ele geçirebilselerdi, hiç kuşkusuz değiştirmeyeceklerdi. Doğrusu, Kamboçya'yı ele geçirebilselerdi, Güneydoğu Asya'nın başına neler gelirdi düşünemiyorum.

Şimdi, Kamboçya'yı ele geçiremedikleri için Asya ülkeleriyle daha iyi ilişkiler kurmak isti-

yorlar. Peki onların bugünkü hamlelerinin amacı nedir? Kamboçya'yı arkadan kuşatmaktır. Aslında, Kamboçya'yla ilişkilerini düzeltmek istemiyorlar. Kamboçya'ya karşı saldırılarını hâlâ sürdürüyorlar. Ama Kamboçya'yı tecrit edebilmek, ona arkadan saldırmak ve Demokratik Kamboçya'ya karşı saldırılarında başarıya ulaşabilmek için Asya ülkeleriyle daha iyi ilişkiler geliştirmek ister görünüyorlar. Ve Kamboçya'yı ele geçirmeyi başardıklarında, Güneydoğu Asya'daki yayılmalarını devam ettireceklerdir.

Güneydoğu Asya ülkeleri ve halkları, onların çevirdiği bu dolapların farkındadır. Güneydoğu Asya ülkeleri ve halkları, Demokratik Kamboçya'nın bağımsızlık isteğini anlıyorlar. Bağımsız bir Kamboçya, bu yayılmacılığın karşısında bir engeldir ve Güneydoğu Asya'yı bu yayılmacılığa karşı savunmaktadır.

Kamboçya'nın işleri ters gitseydi ve Vietnam'ın kölesi durumuna düşseydi, hiç şüphe yok ki Vietnamlılar Güneydoğu Asya'nın sınırlarına ulaşacaklardı. Güneydoğu Asya ülkeleri ve halkları böyle bir şey olmasını istemiyorlar. Çünkü Vietnam onlara yaklaştığı zaman onlara karşı da saldırılara girişecektir. İşte şimdiki durum budur.

Kamboçya'nın durumu, Güneydoğu Asya'nın durumuna ve Sovyetler Birliği'nin stratejisine yakından bağlıdır. Sovyetler Birliği'nin Vietnam'a yardım sağlamaya devam etmesinin nedeni de budur. Onlar, Vietnam'ı tıpkı bir bebek gibi ekonomik ittifaklarının kollarında sallıyorlar. Çünkü COMECON aslında Sovyet ekonomik ittifakıdır. Ve Sovyetler Birliği Vietnam'a gittikçe daha fazla iktisadi ve mali yardımda, gittikçe daha fazla askeri yardımda bulunuyor. Vietnam'a verdikleri silahların yanı sıra, askeri ve sivil danışmanlar gönderiyorlar.

AYDINLIK: Kamboçya'daki gezimiz sırasında, arkadaşlardan Vietnam saldırıları hakkında bilgi alırken, şöyle bir şey duyduk: Bu sırada bazı Sovyet askeri şahısları yakalanmış veya öldürülmüş. Bunlar ne derece doğru?

POL POT: Vietnamlılar 1977 Aralığında bize on dört tümenle saldırdıklarında çok sayıda ağır top ve birçok tank kullandılar. Bunlar arasında birçok Sovyet tankı da vardı. Ve hem ağır topçu komutanları, hem de tank komutanları arasında Sovyet komutanları da bulunuyordu. Vietnam topraklarında Sovyet komutanları emir veriyordu. Bunlar aynı zamanda Kamboçya topraklarına giren tanklardan da emirler verdiler. Bunun kanıtları var.

Birincisi, dinlediğimiz radyolarda Rusça emirler işittik. Rusça konuşan Vietnamlılar vardı, ama aynı zamanda Rusça konuşan Sovyet subayları da vardı.

İkinci bir kanıt olarak, bir tank imha ettik, bu tankın içinde iki Sovyet askeri öldürdük. Üstlerinde beyaz giysiler vardı, dökümhane işçilerinin giysilerine benziyordu. Bunlar, sıcaktan korunmak için giyilmişti.

31 Aralık 1977'de bu kanıtı kamuoyuna açıkladık. Ama ne millet olduklarını açıklamadık, çünkü durumun daha da karmaşıklaşmasını istemiyorduk. Ne var ki, Sovyetler bizim iyi niyetimize kulak asmadılar. Bizi aşağılamaya devam ettiler. İşte bu yüzden Vietnam'a yardım vermeye ve bize karşı saldırılara girişmeye devam ettiler.

O zamandan bu yana Sovyetler topraklarımıza girmeye cesaret edemiyorlar. Onlara karşı kullanacağımız daha fazla kanıt ele geçiririz diye korkuyorlar. Ama gene de bize saldırması için Vietnam'a yardım sağlamaya devam ediyorlar.

Dolayısıyla, Vietnam'ın Kamboçya'ya saldırısı çok karmaşık bir durumdadır. Vietnam Kamboçya'yı ele geçirmek istiyor, Sovyetler Birliği de Güneydoğu Asya'daki yayılmasını geliştirmek amacıyla Kamboçya'yı ele geçirmek istiyor.

Peki, Kamboçya bu sorunu nasıl çözebilir? Bu sorunun çözümü Vietnam'a ve Sovyetlere bağlıdır. Biz bağımsızlığımızı koruyor ve savunuyoruz, ama onlar bunu kabul etmiyorlar.

Daha önce Vietnam ile görüşmelere oturduğumuzda Vietnam'ın bunu dikkate almamasının nedeni budur. Vietnam ile birçok görüşmede bulunduk. Ama Vietnam anlaşmaya yanaşmadı, çünkü Kamboçya görüşmeler sırasında bağımsızlıkçı tutumunda sebat etti.

AYDINLIK : Biz Sayın Sekreter Pol Pot'un bizzat kendisinin elliye yakın görüşmeye katıldığını öğrendik. Bu doğru mu acaba?

POL POT: Katıldım. Benden başka, Parti Sekreter Yardımcısı Noun Çea yoldaş, İeng Sari yoldaş ve Parti Merkez Komitesindeki bütün yoldaşlar da görüşmelere katıldılar. Kurtuluştan hemen sonra, 1975 Haziranında Hanoy'a gittik. Kurtuluştan sonra ilk kez bir ülkeyi ziyaret ediyorduk, üstelik o sırada Vietnamlılar Koh Vay Adamızı ele geçirmişlerdi. Diploması tarihinde, bu kadar çok sayıda yönetici bir arada hiç bir zaman ülke dışına çıkmamıştır. Hanoy'a gidenler arasında Merkez Komitesi Sekreteri, sekreter yardımcısı, Merkez Komitesinin daimi üyeleri ve Merkez Komitesinin bütün üyeleri vardı. Çünkü bu sorunları Vietnamlılarla birlikte çözmek istiyorduk. Ama Vietnamlılar bizimle aynı kanıda değildiler. Vietnam, 1966 ve 1967'de çözülmüş olan sınır sorununda bile bizim haklarımıza saygı göstermeyi reddetti. O sıralar, yani 1966 ve 1967'de Güney Vietnam Kurtuluş Cephesi Geçici Devrim Hükümeti ve Vietnam Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti, sınırlarımıza saygı göstermeyi kabul etmişti. Ama kurtuluştan sonra Vietnam bu sınırlara saygı göstermeyi reddetti. Dolayısıyla görüşmeler başarılı olmadı. Ve daha sonra yapılan görüşmelerin hiç birinde başarılı bir sonuca varılamadı. Bunun üzerine, bize karşı bir saldırı başlattılar. Ama biz onların kölesi olmayı kabullenseydik, bu sorun hızla çözülecekti. Bunu redettiğimiz için bize karşı saldırıları sürdürdüler. Gerek Vietnamlılar, gerekse Sovyetler bir anlaşmaya varmayı reddettiler. Çünkü bu Kamboçya'nın ve aynı zamanda Güneydoğu Asya'nın bir sorunudur. Güneydoğu Asya'daki yayılmalarını artırmak için Kamboçya engelini ortadan kaldırmaları gerekiyor. Ama biz, son sekiz ayki durumun Vietnam'ın saldırgan yüzünü bütün dünyada açığa çıkardığı kanısındayız.

Sovyetler Birliği, içinde Güneydoğu Asya için özel bir stratejinin de bulunduğu bir dünya stratejisine sahiptir. Bu stratejiden asla vazgeçmeyecektir. Dolayısıyla hiç kuşkusuz bize karşı saldırı faaliyetlerini sürdürüyor. Ama daha önce olduğu gibi bugün de Kamboçya Sovyetler Birliği'ne karşı çıkmaya kararlıdır ve Güneydoğu Asya halkları da Sovyetler Birliği'ne karşı çıkacaklardır. Bugünkü durum, Sovyetler Birliği ve Vietnam'ın saldırı güçlerinin karşısına dikilen güçlerin gittikçe arttığını ve bunların kendi gerçek özelliklerini gittikçe açık seçik gördüklerini ortaya koyuyor.

Biz, Kamboçya halkının ve Güneydoğu Asya halklarının kaderlerinin Vietnamlılar ve Sovyetler Birliği tarafından belirlenmemesi gerektiğini savunuyoruz. Kamboçya halkının ve Güneydoğu Asya halklarının kaderleri kendi ellerindedir.

ABD emperyalizmi bunu kendi tecrübesiyle açıklığa kavuşturdu. Onlar, Kamboçya halkının kaderini kendi ellerine almak istediler. Ve biz, ABD emperyalizmini Kamboçya'dan atıncaya kadar onlara karşı savaştık. Dolayısıyla Kamboçya halkı daha şimdiden, kendi topraklarını kurtarmak için verdiği milli kurtuluş mücadelesinde tecrübe kazanmış bulunuyor. Eğer düşman Kamboçya'ya saldırmaya cesaret ederse, Kamboçya halkı mutlaka ona karşı mücadeleye atılacaktır. Eğer düşman saldırıyı sürdürürse, Kamboçya halkı da ona karşı mücadeleyi sürdürecek ve düşman için durum gittikçe karmaşıklaşacaktır.

Size topraklarımızın savunulmasından söz ettik, çünkü bu en önemli sorundur ve bütün öteki sorunları kucaklar. Sosyalist devrimi gerçekleştiriyoruz, sosyalizmi inşa ediyoruz, topraklarımızı savunuyoruz, iktisadi, kültürel ve eğitsel bütün alanlarda halkımızın hayat düzeyini yükseltiyoruz. Ama bütün bunları ancak Kamboçya bağımsız ve egemen olursa yapabiliriz. İşte bu yüzden her zaman bağımsız ve egemen kalabilmek için Kamboçyamızı savunmaya ve korumaya çalışıyoruz. Topraklarımızı savunurken sayısız güçlüklerle karşılaşıyoruz, çünkü Kamboçya Vietnam'ın ve Sovyetler Birliği'nin strateji alanı içine giriyor. İşte bağımsızlığımızı bu koşullar altında savunuyoruz. Dolayısıyla çok büyük bir çaba harcamak zorundayız. Eğer çok büyük bir çaba harcamazsak ya da doğru bir çizgi izlemezsek Kamboçya bağımlı bir ülke haline gelir.

AYDINLIK: Kamboçya halkı beş yıllık bir ulusal kurtuluş savaşı verdi. Ondan sonra da Vietnam'ın saldırılarına hedef oldu. Ülke ekonomisinin bugünkü durumu ve geleceğe yönelik planlar nedir?

POL POT : Genel olarak ekonomimiz gelişmekte olan ülkelerin ekonomileriyle kıyaslandığında yüksek bir düzeyde değildir. Kurtuluştan önce Kamboçya yarı-sömürge ve yarı-feodal bir ülkeydi. Geri bir tarıma sahipti. Yoksul ve aşağı orta köylüler tüm nüfusun yüzde 75'ini oluşturuyordu. Çok yoksuldular. Aynı şekilde emekçi halkın hayat düzeyi de çok düşüktü. Kurtuluş savaşı sırasında muazzam bir tahribat, yıkım ve hasar meydana geldi.

Kurtuluştan sonra kendi gücümüze dayanarak ekonomimizi ve ülkemizi yeniden inşa etmeye ve halkımızın hayat düzeyini geliştirmeye çalışmak zorunda kaldık. Pirinç üretimi sorununu çözmek için geniş çapta güçleri seferber etmek zorunda kaldık. Bu sorunu esas olarak çözdük. 1976 yılında halkı beslemeye yetecek ve aynı zamanda biraz da ihraç edilecek kadar pirinç ürettik. 1977 yılında da pirinç üretimi halkı beslemeye yetti ve gene bir miktar ihraç edebildik. Kurtuluştan önce yeterince karnı doymayan yoksul ve aşağı orta köylüler ve tüm emekçiler şimdi artık yeterince beslenebiliyorlar. Bu yiyecek sorunu yüz yıllardır çözülememişti. Feodaller, toprak ağaları ve kapitalistler bu sorunu çözememişti. Sömürgecilik, yeni-sömürgecilik ve dış yardım da çözemedi. Ama biz çözdük. Bu sorun çözüldüğü içindir ki köylük bölgelerdeki ve bütün ülkedeki halk ve bütün halk tabakaları bu rejimden son derece memnundur ve bu halkın güçlerini kuvvetlendirmiştir. Bu güçlerle ülkemizi sağlam temeller üzerine inşa edebiliriz. Bu aynı zamanda ülkemizi savunmak için daha güçlü kuvvetlere sahip olmamızı da mümkün kılmaktadır. Şimdi tarımı geliştirmeye devam ediyoruz. Pirinç ve sanayi bitkileri üretimini geliştirmeye devam ediyoruz. Bizim sanayimiz tarıma dayanıyor. Tarım ürünleri ihraç ediyor, sanayi malları ithal ediyoruz. Bir yandan da fabrikalar alıyoruz. Ama fabrikalarımızda ana mal olarak sanayi bitkileri kullanılıyor.

Bu arada çeşitli temel fabrikalar inşa etmeye çalışıyoruz. İnşaat sanayisi için fabrikalar, kimyevi madde fabrikaları, çelik fabrikaları, makina yapan fabrikalar, enerji santralları, bir ispirto fabrikası ve gıda maddeleri fabrikaları kurduk. Çimento fabrikaları, çelik fabrikaları, petrol rafinerleri gibi temel fabrikaların inşasına büyük önem veriyoruz. Bunlar bağımsız bir ekonomiyi yaratan sanayilerdir. Şimdi bunları inşa etmeye çalışıyoruz. Bu planı adım adım gerçekleştiriyoruz. Bu fabrikaların inşası sırasında teknisyenler de yetiştiriyoruz. Bunlar aynı anda hem öğrenim yapıyor hem de üretim çalışmasına katılıyorlar. Size bir örnek vermek isterim. Daha önceleri genel bir kültür edinmek ve ortaokul öğrenimi görmek için 11-12 yıl okumak zorundaydılar. Şimdi ise 12-14 yaşları arasındaki çocuklar okuma yazmayı, hesap yapmayı biliyor ve üretime katılıyor. Genellikle günde iki saat genel kültür okuyorlar. Üç yıllık bir öğrenim görüyorlar. Gördükleri eğitim daha önce 11-12 yılda görülen eğitimin aşağı yukarı aynıdır. Gerçi çok yüksek bir düzeye sahip değiller, ama düzeyleri kurtuluştan önce 9 yıl okuyanların düzeyinden daha yüksek. Hızla yeterli teknisyene sahip olabilmek için teknisyenleri böyle yetiştirmek zorundayız. Hepsini aynı ilkeye göre eğitiyoruz. Eğitimi adım adım geliştiriyoruz. Bilgimizi adım adım ilerletiyoruz. Tarımın geliştirilmesiyle ilgili olarak tarım teknisyenleri de yetiştiriyoruz. Şimdiye kadar bu alanda birçok teknisyen yetiştirdik. Bunlar pirinç tohumlarından nasıl bir bileşim yapacaklarını, toprağın niteliğini nasıl tahlil edeceklerini ve gübreleri nasıl kullanacaklarını biliyorlar. Çeltik tarlalarındaki hastalıklarla nasıl savaşılacağını biliyorlar. Su depoları inşa etmesini biliyorlar. Su depolama tesislerinden bazılarını gezdiniz. Gördüğünüz gibi orada aynı anda hem öğrenim yapıyor, hem de çalışıyorlar. Eğer onların öğrenimlerini tamamladıktan sonra üretime katılmalarını bekleseydik, on altı yıl bekleyecektik. Aynı anda hem okuyup hem de üretime katıldıklarından teknisyenlerimizi böyle yetiştiriyoruz. Dünyadaki gericiler bizim kendi teknisyenlerimizi asla yetiştiremeyeceğimizi söylüyorlar. Oysa gerçekte tüm teknikler ve teknik bilgi halkın güçlerinden kaynaklanır. Başka ülkelerde aynı anda hem okuyup hem de üretime katılanlar azınlıktadır. Onların çok az teknisyenleri vardır. Ama bugün bizim ülkemizde çoğunluk aynı anda hem okuyor hem de üretime katılıyor. İşte bu yüzden birçok teknisyen yetiştirebiliriz. Bu, Partimizin kitle çizgisine uygundur. Ve bu çizgiyi uygulayarak hiç kuşkusuz kendi

teknisyenlerimizi yaratabiliriz ve onlar da hiç kuşkusuz bilgi, teknik bilgi edinebilirler. Teknisyenlerimizi bu çizgiye uygun olarak yetiştiriyoruz. Bu çizgiyi izliyoruz ve herkes buna katılıyor. Hiç kuşkusuz bunların arasında kimyada, elektrikte, dökümcülükte, makina araçları ya da motorlarda ustalaşanlar olacaktır. İşte teknisyenlerimizi böyle yetiştiriyoruz. Bu çizgiyi uygulayarak daha şimdiden bir teknisyenler gücü oluşturmayı başardık. Bu çizgiyi uygulamaya devam etmek zorundayız. Söyleyeceklerim bu kadar.

AYDINLIK: Başbakan Pol Pot, bize bu ekonomik inşada uygulanan planlar hakkında da biraz bilgi verebilir mi? Ulaşılmak istenen hedefler nelerdir?

POL POT: Ekonomik bir planımız var. Kurtuluştan hemen sonra Merkez Komitemiz planı tartıştı. Ülkeyi 1975 Nisanında kurtarmıştık. 1976 Ocağında Merkez Komitemiz bir Kongre yaptı ve bu Kongrede ekonomik planı tartıştı. Bu planı 1976 Nisanında uygulamaya başladık. Bu plan uyarınca, 1977'den başlayarak Kamboçya'yı on - on beş yıl içinde geri bir tarım ülkesi olmaktan çıkarıp modern bir tarım ülkesine dönüştürmemiz gerekiyor. Bu planı gerçekleştirmek için çok sıkı çalışmak zorundayız, çünkü bu çok kısa bir süredir. Hakim sınıflar bu yiyecek sorununu yüz yıllar boyu çözmediler. Bizim ise on beş yıl içinde modern bir ülke inşa etmeyi amaçlayan ekonomik bir planımız var. Bu planın bir başka hedefi de Kamboçya'yı on beş - yirmi yıl içinde geri bir tarım ülkesi olmaktan çıkarıp temel sanayilere sahip olan bir ülkeye dönüştürmektir. Tarım ve sanayide ilk adımları 1977 yılında atmaya başladık. Bu planı halkımız ve silahlı kuvvetlerimiz arasında yayıyoruz. Bu planı gerçekleştirmemiz gerekiyor, yoksa Merkez Komitesi bundan sorumlu olacaktır. Bütün halk, bütün ordu ve bütün Parti, Merkez Komitesinin bu planı gerçekleştirmeyi beceremediğini söyleyecektir. Dolayısıyla bu planı gerçekleştirmek için vargücümüzle çalışıyoruz. Halk ve ordu içindeki propagandanın hedefi, onlara bu plan hakkında bilgi vermek ve halkın ve ordunun bu planın gerçekleştirilmesine katılmalarını sağlamaktır; bir başka amaç da, halkın Merkez Komitesinin sözüne bağlı kalıp kalmadığını ve bu planı gerçekleştirip gerçekleştiremeyeceğini görmesini sağlamaktır. Dolayısıyla bu, bütün halkın malı olan bir plandır. Bütün halka resmen açıklanmış ve yayılmıştır.

Buna uygun olarak 1977'den 1980'e kadar ikinci bir dört yıllık planımız daha var. Bu, tarım, sanayi, haberleşme, kültür ve eğitim, sosyal hizmetler ve sağlık işleriyle ilgili bir plandır. Bu planı gerçekleştirmek için 1977'den başlayarak büyük çabalar harcadık. Bu planı gerçekleştirmek amacıyla bütün alanlarda vargücümüzle çalışıyoruz.

AYDINLIK : Parayı niçin kaldırdınız? Üç buçuk yıllık tecrübenizi ve bunun sonuçlarını nasıl değerlendiriyorsunuz?

POL POT: Bu deneyden iyi sonuçlar aldık. Halkın para kullanmama konusunda bir sorunu yok. Para kullanmayarak ekonomik sorunu çözdük. İşin siyasi yönüne gelince, halk bu karmaşık para sorunu konusunda hiç bir güçlükle karşılaşmıyor. Bundan amaç, insanların zihinlerinde yer etmiş olan üstyapının bir bölümüne son vermektir. Para, ekonomik ilişkileri yürütmede sadece bir araçtır. Para kendi başına bir ekonomik ya da siyasi amaç değildir. Daha çok bir köprü gibidir. Ama biz halkın yaşama koşulları sorununu bu köprü olmadan da çözebiliriz. Bunu devlet iktidarının bir parçasını ortadan kaldırmanın bir yolu görüyorum. Bizim için gereksiz ve önemsiz olan şeyleri ortadan kaldırabiliriz. Biz Marksistiz. Biz devlet ve devletin ortadan kaldırılması konusunda Lenin'den öğrendik. Marksist-Leninistler, devlet iktidarını ele geçirmenin ve devleti ortadan kaldırmanın yollarını aramalıdırlar. Para, devletin bir parçasıdır. Dolayısıyla onu ortadan kaldırdık. Ve bundan sonra da, eğer herhangi bir şeyi ortadan kaldırmamız gerekirse kaldıracağız. Eğer halk bu uygulamadan memnunsa ve bu yolla halkın hayat düzeyini yükseltebiliyorsak, bunları ortadan kaldırmamız gerekir. Bazıları (Nguyen Thi Binh) bizim devrimimizi aptalca bir biçimde yaptığımızı söylüyorlar. Ama aslında biz Lenin'in öğrettiği gibi, Marks, Engels ve Lenin'in öğrettikleri gibi yapıyoruz.

AYDINLIK'ın ÇKP Siyasi Büro Üyesi ve Başbakan Yardımcısı Geng Biao ile Yaptığı Mülakat

Pekin, 6 Eylül 1978

Çin Komünist Partisi Merkez Komitesi Siyasi Büro üyesi ve Başbakan Yardımcısı Geng Biao, Kürt meselesinde tertipler düzenleyen ve ayrılıkçılıktan yarar umanın Sovyetler Birliği olduğunu, buna karşı uyanık olmak gerektiğini söyledi.

Çin'e geldiğimizde yetkililerle görüşmek, Çin'in dış politikası konusunda bir röportaj yapmak istemiştik. Çin gezimizin sona ermesinden az önce Geng Biao'nun bizi kabul edeceği bildirildi.

Günlerden 6 Eylüldü. O gün Geng Biao'nun bizimle saat 16'da görüşeceğini söylediler. Pekin'in tam ortasındaki Tien An Men Meydanına çok yakın olan otelimizden çıktıktan beş dakika sonra arabamız meydanın doğusunu boydan boya kaplayan Büyük Halk Sarayının önünde durdu. Merdivenleri çıktık ve açılan kapıdan binaya girdik.

Sağdaki koridorun tam sonundaki Sinciang salonunun kapısına yaklaştığımızda kapıda Geng Biao belirdi. Altmış yaşlarında son derece dinç, uzun boylu, esmer tenli, ak saçlı Çin lideri gülümseyerek ilerledi, hararetle ellerimizi sıktı. Geng Biao'nun arkasında Renmin Ribao gazetesinin Yazı İşleri Müdür Yardımcısı An Gang ve gazetenin Genel Sekreteri Guo Vey bulunuyordu.

Kapıdan girip, girişi boydan boya kaplayan dokuma panonun yanından geçtik. Panonun arkasında, salona Sinciang adının verilmesine neden olan Sinciang Uygur Özerk Bölgesindeki Tienşan Dağlarında bulunan Cennet Gölünün bir resmi vardı. Bu panonun önünde yanyana durarak fotoğrafçılara poz verdik. Fotoğraflar çekildikten sonra oturduk. Geng Biao bizi görmekten sevinç duyduğunu belirtti ve hatırımızı sordu.

Geng Biao, ses tonuyla ve sıcak bakışlarıyla kısa sürede karşısındaki insanı etkileyen, cana yakın bir kişiliğe sahipti. Geng Biao'nun yarım yüzyıla yakın bir devrimci hayatı vardı. Başkan Mao'nun önderliğindeki 10 bin kilometrelik Uzun Yürüyüşe katılmış, Japon emperyalizmine karşı savaşmış, Çan Kay-şek'in devrilmesi için mücadelede ve sosyalizmin inşasında ÇKP'nin ön saflarında yer almıştı. Uzun süreden beri Merkez Komitesi üyesi ve Merkez Komitesi Dış İlişkiler Dairesi Başkanıydı. Dörtlü Çetenin boy hedefi olan eski kuşak devrimcilerden biriydi ve onların saldırılarına cesaretle göğüs germişti. Geçen yıl yapılan 11. Kongrede ÇKP Merkez Komitesi Siyasi Büro üyeliğine seçilmişti. Ayrıca bu yıl başında yapılan 5. Ulusal Halk Kongresinde Başbakan Yardımcılığına getirilmişti.

«Şimdi ülkelerimiz ve halklarımız arasında hiç bir mesele yoktur. Mevcut olan yalnız dostluktur» diyerek söze başladı Geng Biao yoldaş. Ve bizimle yaptığı bu görüşmede birkaç mesele üzerinde duracağını belirtti.

ABD'NİN ESKİ DOSTLARIYLA İLİŞKİLERİ BOZULUYOR

Geng Biao bugün esas görevin iki hegemonyacıya, özellikle de Sovyetler Birliği'nin hege-

monyacılığına karşı mücadele olduğunu söylüyor ve iki süper devletin durmaksızın silahlandığına dikkat çekiyordu.

Geng Biao'nun dış politika konusunda çok derin bilgisi olduğunu çeşitli Batı gazetelerinde daha önce okumuştuk.

Başbakan Yardımcısı önce Birleşik Amerika'yı ele aldı. ABD, emperyalist ülkeler arasında ekonomik bakımdan hâlâ güçlüydü. Yıllık gayri safi milli hasılası 1 trilyon 700 milyar dolara ulaşıyordu. Ama kara, deniz ve hava kuvvetlerinde 2 milyon 100 bin asker besliyordu. Ekonomisi bu kadar yükü çekebilir miydi? Elbette çekemezdi!

Ülke içinde savaş sanayisinde üretim artıyor, fakat günlük ihtiyaçları karşılayan hafif sanayide üretim azalıyordu. Artık uluslararası pazarlarda ABD mallarının daha az görülmesi bir yana, ABD'nin kendi iç pazarları yabancı mallarla dolup taşıyordu. ABD, 15 yıldır her sene en azından 20 milyar dolar dış ticaret açığı veriyordu.

«Bütün bu nedenlerle» dedi Geng Biao, «Birleşik Amerika ile diğer emperyalist ve kapitalist ülkelerin oluşturduğu sözümona eski dostlar arasındaki ilişkiler bozuluyor ve birlik parçalanıyor.» Ve bu noktada Türkiye-ABD ilişkilerini örnek olarak verdi. ABD, Türkiye'ye yardım etmek istemiyordu. Çünkü kendisi ekonomik bakımdan bunalım içindeydi.

ABD'DE HALKIN MÜCADELESİ YÜKSELİYOR

Geng Biao ABD'deki işçi hareketine değinerek sözlerini sürdürdü. Eskiden ABD'deki işçi grevleri azdı. Şimdi grevler patlak veriyor ve grevlerin sayısı hızla artıyordu. ABD hükümeti sorunu çözmek için piyasaya büyük miktarda para akıtıyordu. Piyasadaki para miktarı çok olduğundan paranın değeri de düşüyordu. Eskiden bir onsu (16 gramı) 35 dolar olan altın, şimdi 200 küsur dolara fırlamıştı. Bu politika, pahalılığın artması ve halkın yaşayışının güçleşmesinden başka hangi sonucu doğurabilirdi ki. Buna bağlı olarak da halkın mücadelesi yükseliyordu.

Geng Biao, ABD ile ilgili tahlilini gülümseyerek sonuca bağladı: ABD bu gelişmeler karşısında ne yapabilir? Yayılma ve yağma politikası sürdürmekten başka bir şey yapabilir mi?

SOVYETLER ABD'DEN DAHA AĞIR EKONOMİK GÜÇLÜKLER İÇİNDE

Sıra Sovyetler Birliği'ne gelmişti. Sovyetlerin gayri safi milli hasılası 900 milyar dolardı, yani aşağı yukarı ABD'nin yarısı kadar. Ama askerlerinin sayısı ABD'nin iki katına çıkmıştı. Kara, deniz, hava kuvvetlerinde 4 milyon 400 bin askeri vardı.

Geng Biao burada iki süper devlet arasında bir karşılaştırma yaptı: «Sovyetler Birliği ekonomik alanda ABD'den daha büyük güçlüklerle karşı karşıya.» Geng Biao ağır ağır devam etti. Moskova yöneticilerinin askeri harcamalara ayırdığı miktar, kendi savunma ihtiyaçlarının çok ötesindeydi. Ekonomileri bu kadar ağırlığı çekemezdi.

Sovyet yönetimi, işte bu yüzden kendi halkını insafsızca sömürüyor, halk üzerindeki baskıyı ağırlaştırıyordu. Doğu Avrupa ülkelerinde ise denetim, baskı, sömürü, yıkıcılık ve işgal yöntemleri uyguluyordu. Çünkü başka çaresi yoktu.

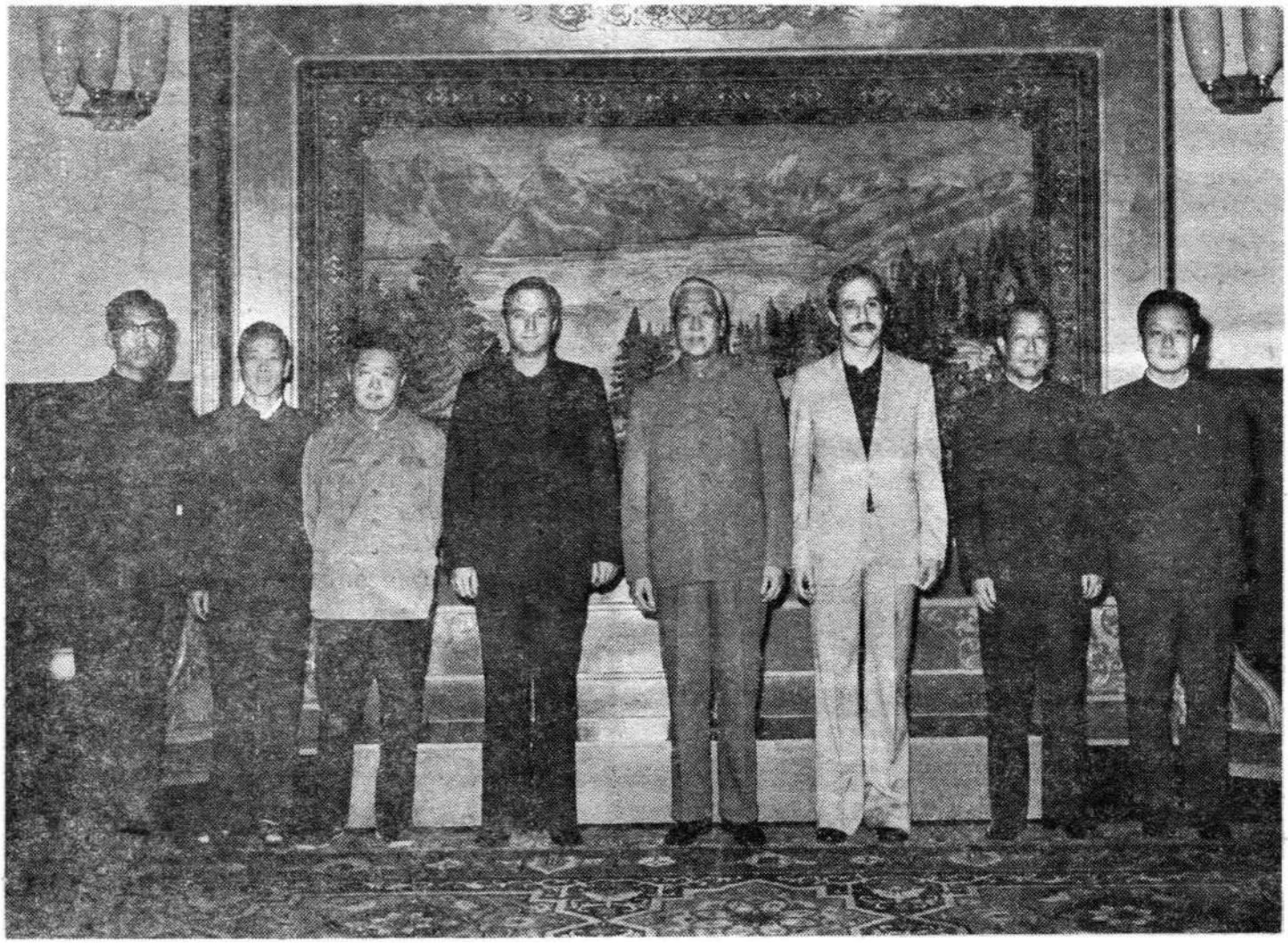
SİLAH TÜCCARI VE VURGUNCU

Bütün bunların yanında Sovyetler Birliği çok yüksek fiyatla silah satıyor, dış ticarette de vurgunculuk yapıyordu. Yardım adı altında başka ülkelere verdiği malların karşılığını borç yazıyor ve paraya ihtiyacı olduğu zaman borçlunun kapısına dayanıp baskı yapıyordu. Parası olmayan ülkelerin ürünlerini yok pahasına kapatıyordu.

Geng Biao burada elini bize doğru uzatarak, gene ülkemizin karşılaştığı durumu örnek gösterdi: «Örneğin, ülkenizde demir-çelik kombinası kuruyor, ama tesisler daha tamamlanmadan hükümetinize çeşitli baskılar yapmaya başladı.»

SOVYETLERİN KÜRT MESELESİNDEKİ TERTİPLERİNE DİKKAT!

ÇKP Siyasi Büro üyesi, «Ülkenizde bir sorun

Mehmet Ataberk ve Nuri Çolakoğlu, Geng Biao, An Gang, Guo Vey ve diğer yoldaşlar ile birlikte «Cennet Gölü» Panosu önünde.

daha var» diyerek, Sovyetler Birliği'nin milliyetler meselesini yayılma amacıyla nasıl kullandığına değindi. Söz konusu olan Kürt sorunuydu yani bir toprak parçasının Türkiye'den koparılıp koparılmaması sorunu.

Aynı konu Irak için de geçerliydi. Aslında Kürt milleti özgürlük istiyordu, fakat bu meselede durumun kötüleşmesinin nedeni Sovyetlerin tertipler düzenlemesiydi.

Geng Biao burada bir noktaya «dikkat çekmek» istediğini söyledi. Bu konuda uyanık olmak gerekirdi. Ayrılıkçılıktan yarar uman Sovyetler Birliği'ydi. Türkiye halkı, yurdundan bir parça toprağın bile koparılmasına meydan vermemeliydi.

KADERİNİ TAYİN HAKKI MI, YAYILMA POLİTİKASI MI?

Sovyetler aynı oyunu başka ülkelerde de oynuyordu.

Afganistan'da bir süre önce Sovyet yanlıları bir darbe yapmışlardı. Darbeden sonra kurulan hükümet, daha durumunu sağlamlaştırmadan, hemen birkaç ay sonra başka bir ülkeden toprak talebinde bulunmuş, Pakistan'dan Peştunistan'ı istemişti. Afganistan bu bölgede bağımsız bir «Paktunistan» devleti kurmaya çalışıyordu.

Bunun yanı sıra Sovyetler Birliği de, Pakistan'ın batısında Karaçi'yi de içine alacak bir

«Belucistan» devleti kurma çabasındaydı.

İşte Sovyetler Birliği bütün bu faaliyetlerinde ulusların kendi kaderlerini tayin hakkını bir perde olarak kullanıyordu.

Birkaç yıl önce Hindistan aracılığıyla Pakistan'ı parçalayan gene Sovyetler Birliği değil miydi? Doğu Pakistan bölgesinde Bangladeş böyle kurulmuştu. O zaman Sovyetler Birliği «Bengal milleti kendi kaderini tayin etmeli» diye bir slogan ortaya atmıştı. Oysa Hindistan sınırı içinde oturan Bengallilere bu hakkı tanıyan yoktu.

«SİNCİANG VE TİBETİMİZİ DE ÜLKEMİZDEN KOPARTMAK İSTEDİLER»

Sovyetler aynı sloganı Çin'e karşı da kullanmıştı. Geng Biao, şöyle devam etti: «Sinciang Uygur Özerk Bölgesini gidip gezdiniz. 1960'ta Sovyetler Birliği ile ilişkilerimiz genel olarak bozulduğu zaman, onlar Sinciang'daki halkımıza kendi kaderini tayin hakkını kullanarak Çin'den ayrılmaları için çağrıda bulundular. Amaçları bu bölgeyi Çin'den koparıp, kendilerine bağımlı bir devlet kurmaktı.»

Tibet de benzer bir komplonun hedefi olmuştu. «Sovyetler eskiden Tibetimizde de dolaplar çevirdi. Hindistan, Sovyetlerin desteğiyle Tibet'e saldırmak için beş yıl hazırlık yaptı, ama biz bu saldırıyı beş günde yenilgiye uğrattık. Tibet'teki Dalay Lama hâlâ Hindistan'dadır.»

NİÇİN SOVYETLERDEKİ ESTONLARIN, LETONLARIN, TÜRKLERİN KADERLERİNİ TAYİN HAKKI YOK?

Sovyetler Birliği, başka ülkeleri parçalamak için «ulusların kaderlerini tayin hakkı» sloganına sarılıyordu, fakat niçin bu ilkeyi kendi ülkesinde uygulamıyordu? Görünüşte Sovyetler Birliği'nde birçok «cumhuriyet» vardı, ama bunlar aslında sadece «vilayetler»di. Sovyetler Birliği'nin toplam nüfusu 250 milyondu, ama bunun içinde Ruslar azınlıkta kalıyordu.

Geng Biao burada bir soru sordu: «Niçin Litvanya, Letonya ve Estonya'daki milliyetlerin kendi kaderlerini tayin haklarını kullanmalarına ve bağımsız olmalarına izin verilmiyor? Ve niçin Hazar Denizinden Karadeniz'e kadar uzanan topraklarda yaşayan Türklerin bağımsız olmalarına izin verilmiyor?»

Bu konuda daha çok örnek verilebilirdi. Sovyetler Birliği'nin bu tutumu karşısında uyanık olmak gerekirdi.

SOSYALİZM Mİ, FAŞİZM Mİ?

Geng Biao bütün bunları anlattıktan sonra, büyük mücadelelerden geçmiş tecrübeli bir devrimcinin kesinliği ile sözlerine devam etti: «Sovyetler Birliği'ni biliyorsunuz, onlar sosyal-emperyalist haline geldiler.»

Çin Komünist Partisi, Sovyetler Birliği'ni üç temel mesele açısından ele alıyordu:

Birinci temel mesele şuydu: Ülke içinde sosyalizm mi, yoksa faşizm mi uygulamaktaydılar?

«Biz bunları yakından tanıyoruz. Biliyorsunuz otuz yılı aşkın bir süredir ilişki içindeyiz. Onlar kapitalist sistemi ve faşist yöntemi kullanıyorlar. Orada demokrasi yoktur, sadece merkeziyetçilik vardır.»

KGB FAŞİST DİKTATÖRLÜĞÜN ALETİ

Oysa Çin Komünist Partisi ve diğer Marksist-Leninist partiler ne yapıyorlardı? Onlar, demokrasi ile merkeziyetçiliği birleştirerek önderlik ediyorlardı. Çin Komünist Partisi ve Marksist partiler, siyaset tespit etmeden önce kitlelerin fikirlerini topluyorlardı. Siyaseti tekrar kitlelere götürüyorlardı. Bu defalarca tekrarlanıyordu.

Ama Sovyetler Birliği'nde böyle bir şey yoktu. Partiye ve hükümete karşı çıkanlar tutuklanıyordu. Gizli polisleri çoktu. KGB'den söz ediyordu. Bu örgüt, faşist diktatörlüğün aracıydı.

ABD'deki sahte demokrasi bile Sovyetlerde yoktu. Sovyetler Birliği'nin bu zaafını Carter yakalamıştı. Carter, insan haklarını çiğnediği gerekçesiyle Sovyetler Birliği'ni suçluyordu, ama bu suçlamayı kapitalist Batı Avrupa ülkelerine ve Çin'e yöneltmiyordu. Çünkü Çin'de böyle bir mesele yoktu

ALLAHIN İNAYETİNE KALMIŞ BİR TARIM

Geng Biao devamla, Sovyetler Birliği'nde

halkın durumunu ele aldı. Orada halk çok ağır sömürülüyordu. Gelir vergisi durmadan artırılmaktaydı. Dolaylı vergiler de çoktu. Halkın sırtında çok ağır yük vardı. Ayrıca köylülerin hayatına da hiç önem verilmiyordu. Tarımın gelişmesi engelleniyordu. Sovyetler Birliği'nde devrimin zafere ulaşmasından bu yana altmış yıl geçmişti. Fakat bugün Sovyetler'de tarım Allahın inayetine kalmıştı. Buna dine inanmak değil de, ne denebilirdi ki?

Sovyetler Birliği'nde hafif sanayiye de önem verilmemişti. Bütün ağırlık ağır sanayiye, bu alanda da demir çelik üretimine verilmişti. Çünkü bu sanayi, onların askeri amaçlarına hizmet ediyordu.

Bütün bu örnekler Sovyetler Birliği'nin kapitalizmi ve faşizmi uyguladığını gösteriyordu.

PROLETER ENTERNASYONALİZMİ Mİ, EMPERYALİZM Mİ?

Geng Biao, Sovyetler Birliği'nin karakterini ikinci olarak şu temel mesele açısından ele aldı: Sovyetler Birliği uluslararası alanda kardeş ülkelere ve partilere karşı proleter enternasyonalizmi mi, yoksa emperyalist ve faşist yöntemler mi uyguluyor?

ABD, 1950 yılında Kore'ye saldırmıştı. Kore Sovyetler Birliği'nden yardım istedi. Sovyetler, Kore'ye asker ve yardım göndermeyi reddetti. Bunun üzerine Kore, «Asker göndermiyorsanız bari silah gönderin» dedi. Sovyetler'in cevabı «para ile satın alın» oldu.

Bu olay 28 yıl önceydi. Sovyetler Birliği o gün bile proleter enternasyonalizmini uygulamadı. Peki bu konuda Çin ne yapmıştı?

KRUŞÇEV'İN ALACAK LİSTESİNDE KORE'YE YOLLADIĞIMIZ SİLAHLARIN PARASI DA VAR

«Kore'ye bir milyon Çin gönüllüsü gitti. Biz daha bir yıl önce, 1949 yılında kurtuluşa kavuşmuştuk. 1950'de elimizde hiç bir şey yoktu. Buna rağmen bir milyon evladımızla Kore halkının yardımına koştuk. O tarihte Kore'ye yardım için Sovyetler Birliği'nden askeri malzeme ve silah istedik. O zaman biz çocukça düşündük. Diyorduk ki, biz Kore'ye yardım ettiğimize göre, Sovyetler Birliği de bunu yapmalıdır.»

Çin yöneticilerinin aklına Sovyetler Birliği yöneticilerinin başka türlü davranacağı gelmemişti. Oysa ne olmuştu? Kore'ye yardım olarak yollayacakları silahı Sovyetler Birliği'nden parayla satın almak zorunda kalmışlardı.

Geng Biao sözlerine şöyle devam etti: «O sırada Stalin hayattaydı. Biz Stalin'e teşekkür borçluyuz. Çünkü Çin'e az çok yardım etti.»

Stalin ölünce, Kruşçev işbaşına gelmişti. Kruşçev, Çin'den borçlarını ödemesini istedi. Yardımı durdurdu ve ağır bir borç listesi yolladı. Bu borç eski ruble ile 7 milyardı. Çinliler bu miktarı on yıl içinde tamamen ödemişlerdi. Ödenen borcun içine Kore'ye yardım olarak gönderdikleri silahların parası da dahildi.

SOVYETLERİN «HİÇ» YARDIMI

Geng Biao burada bir soru sordu ve cevabını gene kendisi verdi: «Sovyetler Çin'e hangi enternasyonalist yardımı yaptı? Hiç.»

Çin'in kuzeyinde Dış Moğolistan bulunuyordu. Bu ülkenin toprakları geniş, fakat nüfusu azdı.

«Sovyetler Birliği Moğolistan'a ne yardımı yaptı? Hiç.»

Moğolistan hâlâ son derece yoksuldu. Oysa Moğolistan Çin'den çok önce bağımsızlığına kavuşmuştu. Bağımsızlıktan bu yana elli yıl geçtiği halde durum buydu.

SOVYETLER BAŞ DOĞU AVRUPA ÜLKELERİ AYAK

Geng Biao burada Sovyetlerin Doğu Avrupa ülkeleri ve Moğolistan üzerinde uyguladığı yöntemlere dikkat çekerek şunları söyledi:

«Onlar, iş lafa gelince güzel sözler söylüyorlar. 'Karşılıklı yardımlaşma' ve 'ekonomik bütünleşme' diyorlar. 'Bütünleşme' nedir? Aralarındaki ilişkiyi bir insan vücuduna benzetecek olursak, Sovyetler Birliği baş, Doğu Avrupa ülkeleri de kol, bacak ve ayak. Daha küçük ülkeler ise ayak parmakları durumunda.»

ÜÇÜNCÜ DÜNYAYA YARDIM MI DENETİM Mİ?

Geng Biao bundan sonra Sovyetler Birliği hakkındaki üçüncü temel meseleye geçti:

«Sovyetler Birliği bağımsızlık isteyen ülkelere gerçekten yardım mı ediyor, yoksa onları sömürge olarak denetim altına mı almaya çalışıyor?»

Önce Mısır'ı ele aldı. Sovyetler Birliği başlangıçta yardım adı altında Mısır'a silah satıyordu. Aslında Mısır'ı bu yolla çok ağır bir şekilde sömürüyordu. Mısır'ı posasını çıkardıktan sonra bir kenara atmıştı.

AFGANİSTAN, SUDAN, SOMALİ

Afganistan'a gelince, eskiden Sovyetler Birliği Davud Han'ı desteklemişti. Ama Davud Han, bağımsız davranmaya kalkıp Sovyetleri dinlemek istemeyince onu öldürtmüşlerdi.

Sudan'da ise, hükümet milli bağımsızlık bayrağını açmaya başlayıp Sovyetlerin laflarına kulak asmayınca, Moskova bu ülkede iki defa darbe tezgahlamıştı, fakat bu iki girişim de boşa çıkarılmıştı.

Somali'de ise durum şöyleydi: Sovyetler Somali'ye sözümona yardım yapıyordu. Ama asıl amaçları bu ülkeden askeri üs elde etmekti. Somali bunu kabul etmeyince ve bağımsız olmak isteyince, Sovyetler Birliği bu ülkeyi yıkmaya çalıştı.

ANGOLA, GÜNEY YEMEN, IRAK

Angola'da da Sovyetlerin aynı emelleriyle karşılaşıyorduk. Bu ülkede üç kurtuluş örgütü vardı. Bunlardan ikisi Sovyetler Birliği ve Küba'nın Angola'ya girmesine karşı çıkınca, Sovyetler Birliği üçüncü örgütü destekledi ve bu iki örgüte baskı yaptı. Hatta bu iki örgütü yok etmek için oraya asker gönderdi ve göndermeye devam ediyordu.

Güney Yemen'de durum farklı değildi. Devlet Başkanı Salim Robaya Ali bağımsız davranmaya başlayınca, Sovyetler Birliği kendi ajanları aracılığıyla bir komplo düzenledi, önce Kuzey Yemen Devlet Başkanını bir suikastle öldürdü, ardından da Robaya Ali'yi katletti.

Sovyet yöneticileri kısa süre önce Irak'ta da başarısız bir darbe girişiminde bulunmuşlardı. Çünkü Irak, «Red Cephesi»ne katılmayı kabul etmiyordu. Sovyetlerin yıkıcı faaliyetlerinin nedeni buydu.

SOVYETLERİN SAVAŞ ALETLERİ: KÜBA VE VİETNAM

Dahası, Sovyetler Birliği sözümona sosyalist ülkelerde uzun süredir asker bulunduruyordu. Bu durum İkinci Dünya Savaşından bu yana devam ediyordu. Sosyalist bir ülke böyle davranır mıydı?

Geng Biao durdu, «Sovyetler kendilerine savaş aletleri arıyor. Mevki düşkünlüğünü destekliyor» diye devam etti. Sosyalist bir ülke böyle davranır mıydı?

Sovyetler Birliği, Küba'yı bir savaş aleti olarak kullanmaktaydı. Vietnam da onların bir savaş aleti haline gelmişti.

Hindistan'ın Doğu Pakistan'a ve Çin toprağı olan Tibet'e saldırılarını destekleyen de Sovyetler Birliği'ydi.

Sovyetler Birliği'nin karakterini belirleyen en temel meseleler bunlardı.

BAŞKAN HUA'NIN ROMANYA, YUGOSLAVYA VE İRAN GEZİSİ

Görüşmemizin sonuna doğru Geng Biao, bir nokta üzerinde daha durmak istediğini söyledi. Hua'nın son gezisini ve Çin dış politikasındaki son gelişmeleri ele alacaktı. Başkan Hua Romanya, Yugoslavya ve İran'a yaptığı geziden Pekin'e henüz bir gün önce dönmüştü.

Çeşitli ülkelerin kamuoyları bu geziyi çok olumlu karşılamıştı. Geziden memnun olmayan sadece Sovyetler Birliği'ydi.

Geng Biao yoldaş, «Sovyetler Birliği bize, Romanya ve Yugoslavya'ya ağır küfürler yöneltiyor» dedi ve «size içtenlikle ve açıkça şunu söylemek istiyorum» diye konuşmasına devam etti: Başkan Hua, Sovyetler Birliği'nin göz diktiği ülkeleri ziyaret etmişti. Çin bu ülkelerle dostluk ve işbirliğini geliştiriyor, ekonomik ilişkilerini genişletiyordu. Çin bu ülkelerin Sovyetler-

den uzaklaşmasını ve milli bağımsızlıklarını daha da sağlamlaştırmalarını destekliyordu. İşte bütün bu çalışma hegemonyacılığa karşı dünya birleşik cephesini kurma çalışmasının bir parçasıydı.

JAPONYA İLE DOSTLUK

Bir süre önce Çin'le Japonya arasında barış ve dostluk anlaşmasının imzalanması da aynı mücadelenin bir parçasıydı. Anlaşmada hegemonyacılığa karşı mücadeleyi öngören bir madde vardı. Elbette ABD de Çin ile Japonya arasındaki bu anlaşmadan memnundu. Çünkü ABD, Çin'le Japonya arasındaki ilişkilerin gelişmesi sayesinde Japonya'nın Sovyetlere yaklaşmasının önlenebileceğini düşünüyordu. Çin, Japonya ile dostluğu geliştirmek için daha çok çalışmak kararındaydı.

Sovyetler Birliği Başkan Hua'nın gezilerinin ve Japonya konusunda alınan tavrın kendisini tecrit ettiğini görüyordu. Geng Biao sözlerini şöyle bağladı: «Aslında biz askeri ittifaklar kurmuyoruz. Çin gerçek bir sosyalist ülkedir. Japonya ile, kapitalist ülkelerle askeri ittifaklar kurmaz.»

Böylece görüşmemiz sona erdi. Geng Biao yoldaş büyük bir alçak gönüllülükle bizi kapıya kadar uğurladı. Her ikimizi ayrı ayrı hararetle kucakladı.

Büyük Halk Sarayından ayrıldık.

Mehmet Ataberk - Nuri Çolakoğlu

AYDINLIK
YAYINLARI

Çin Komünist Partisi 11. Milli Kongre Belgeleri

20 lira

Genel Dağıtım: TÜR-DA,
Hamam sokak 4, Cağaloğlu-İstanbul

AYDINLIK
YAYINLARI

MAO ZEDUNG'UN PROLETER DEVRİMCİ ÇİZGİSİNİN DÖRTLÜ ÇETEYE KARŞI ZAFERİ

Dörtlü Çeteyi eleştiren belgeler

12.5 lira

Genel Dağıtım: TÜR-DA
Hamam Sokak 4, Cağaloğlu-İstanbul

Doğu Almanyalı Tarihçi Prof. Dr. Ernst Werner ile Türkiye Tarihi Üzerine Görüşme

(Leipzig'de Yapılmıştır)

YILDIRIM DAĞYELİ

Prof. Dr. Ernst Werner, Orta Çağ tarihi ile yakından ilgilenen bir ailenin çocuğu olarak 1920 yılında Çekoslovakya'nın Kuzey Bohemya bölgesinde doğdu. Burada İktisat Lisesini bitirdi. Savaştan sonra Doğu Almanya'ya yerleşti. Öğrenimine Doğu Almanya'da üniversitenin tarih bölümüne yazılarak devam etti.

Tarih bölümü öğrencisi ve daha sonra genç bir araştırmacı olarak Fransa, İtalya ve Balkan Orta Çağ tarihi ile ilgilendi. Orta Çağdaki halk hareketlerini inceledi. Fransa ve İtalya'daki toplumsal-dinsel halk hareketleriyle ilgilenirken Bogumil Hareketi dolayısıyla Balkanlar'daki halk hareketlerini incelemeye başladı.

Bulgarca öğrenerek Bulgaristan ve Yugoslavya'daki Orta Çağdaki halk hareketlerini araştırdı. Bunun yanı sıra Balkanlar'da siyasi ilişkiler ve merkezi iktidar sorununa ilgi duydu. Balkan tarihinin Türk tarihinden ayrılmaz olduğunu tespit ederek Türk tarihi üzerine çalışmalara başladı.

1956 yılında Orta Çağ Tarihi profesörü oldu. 1960 yılında bugün hala görev yaptığı Leipzig'deki Karl Marks Üniversitesine Rektör Yardımcısı oldu. Bu dönemde Türkiye'nin Orta Çağ tarihi üzerine çalışmalarını derinleştirdi. 1966 yılında Bir Büyük Devletin Doğuşu: Osmanlılar (1300-1481) *adlı kitabını yazdı. Kendi deyişiyle daha bazı şeyler yazmak isterken, 1967 yılında iki yıllık dönem için Leipzig Karl Marks Üniversitesi Rektörü oldu.*

Rektörlük döneminden sonra Orta Çağda Alman tarihini hazırlayacak bir komisyona seçildi. Böylece Türkiye üzerine çalışmalarına ara vermek zorunda kaldı. Bu dönemde yine de Türkiye'de Orta Çağdaki çeşitli halk hareketleri üzerine makaleler yazdı, konferanslara katıldı.

Prof. Dr. Ernst Werner, son olarak, şu sıralarda Doğu Almanya'da satışa çıkacak Türkiye tarihi üzerine bir el kitabı hazırladı.

Prof. Dr. Ernst Werner'in Bir Büyük Devletin Doğuşu: Osmanlılar (1300-1481) *adlı kitabının bir özeti, 1968 yılında Doğu Perinçek tarafından Ankara Hukuk Fakültesi Dergisi'nde «Werner'e göre Osmanlı Feodalitesi» başlığı altında yayınlanmıştır.*

SORU : Sayın Prof. Ernst Werner, siz Türkiye tarihi üzerine değerli araştırmalarıyla tanınan bir bilim adamısınız. **Bir Büyük Devletin Doğuşu: Osmanlılar (1300-1481)** adlı her yerde aranan ve şu an ikinci baskısı da tükenmiş olan bir kitap yazdınız. Aynı zamanda Şeyh Bedrettin ve diğer Anadolu isyanları üzerine birçok makaleleriniz var. Bir Alman olduğunuz halde nasıl oldu da Türkiye tarihine bu kadar ilgi duydunuz, uzun yıllarınızı tarihin karanlıklarına gömülü gerçekleri bulup çıkarmaya verdiniz?

Prof. Dr. Ernst Werner: Ben, Orta Çağ tarihini inceleyen bir aileden geliyorum. Ailemiz, adına Mediavistik denilen bu bilim dalıyla eskiden beri uğraşagelmiştir. Bizim evde Batı Avrupa Orta Çağ tarihi ile ilgilenilirdi. Türkiye tarihiyle ilgilenmem, araştırmaları karşılaştırmam yoluyla oldu. O zamanlar, uygarlaşmamış halk-

ların devlet haline geliş süreçleriyle ilgileniyordum. Engels'in belirttiği «Yakın Doğuya toprak mülkiyetini Türkler getirmiştir» olgusundan yola çıkarak, bunun ayrıntılarının neler olduğunu merak ettim. Türk tarihi ile ilişkiye geçmem de böyle oldu. Ancak güçlüklerle karşılaştım. Yaşım ilerlemiş olmasına rağmen Türkçe öğrenmek zorundaydım. Burada Türkçe öğrenmek olanağına da sahip değiliz. Bu da Türkçe öğrenmemi iyice zorlaştırdı. Öğretmensiz kendi kendime kitaptan öğrenmeye başladım. Esasen Türk tarihine şöyle bir göz atmak istiyordum. Fakat bu alan ve özellikle sizin halkınızın tarihi öyle ilgimi çekti ki, uzun süre buradan ayrılamadım ve Türkiye'de kaldım. (Prof. Ernst Werner «Türkiye'de kaldım» derken gülümsedi. Çünkü Türkiye'ye hiç gitmemiş! Kendisini AYDINLIK adına Türkiye'ye davet ettim. Ancak Türkiye'ye gidecek olanların Doğu Almanya'da çiçek, sarılık ve kolera aşıları olmaları gerekiyormuş. Kendisi ise şeker ve bir çeşit kan hastası olduğundan, bu aşıları yaptıramıyor. Bu yüzden de çok istemesine, özellikle Topkapı Müzesini görmek istemesine rağmen davetimizi kabul edemeyeceğini üzülerek bildirdi. Prof. Ernst Werner, Türkçeyi sözlük yardımıyla okuyup anlıyor. Ancak cümle kurup konuşamıyor! Daha hiç Türkçe konuşulduğunu duymamış! Ama birçok Türkçe terimi ve ismi, aynı bizim gibi söylüyor!)

SORU : Biraz önce Engels'in «Yakın Doğuya toprak mülkiyetini Türkler getirmiştir» diye yazdığını söylediniz. Oysa Türkiye'de bazıları, Osmanlılarda miri toprağın «bütün halkın ortak malı» olduğunu ileri sürüyorlar. Dirlik sahiplerinin toprağın özel malikleri olmayışından ve siyasi yetkilerin merkezi devlette toplanmış olmasından «Osmanlı toplumunda sınıfların olmadığı», «feodalite olmadığı» sonucunu çıkarıyorlar. Osmanlı feodalizmini konu alan kitabınızın alt başlığı ise, «Türk Feodalizminin Doğuşu üzerine»dir. İleri sürülen bu fikirleri nasıl değerlendiriyorsunuz?

Prof. Dr. Ernst Werner: İleri sürülen bu fikirleri Türkiye tarihi açısından tamamen yanlış ve belli ölçüde gerici olarak değerlendiriyorum. Anadolu Selçuklularında ve Osmanlılarda iktidar, bir halkın diğer bir halk üzerindeki, örneğin Türklerin Balkan halkları üzerindeki hakimiyeti değil, bir sınıfın diğer sınıf üzerindeki hakimiyeti idi. Bunu **Büyük Bir Devletin Doğuşu: Osmanlılar (1300-1481)** adlı kitabımda özellikle vurguladım. Anadolu'daki Türk Hıristiyan reaya arasında sömürülen halk tabakası olarak mutlak bir benzerlik bulunduğunu göstermeye çalıştım. Aynı zamanda Hıristiyan hakim sınıflarının yenildikten sonra nasıl Türk hakim sınıflarıyla kaynaştığını ortaya koydum.

SORU: Türkiye'de bazıları da Türkiye'de feodalizm olmadığını, Asya Tipi Üretim Tarzı olduğunu ileri sürüyorlar. Buna ne diyorsunuz?

Prof. Dr. Ernst Werner: Asya Tipi Üretim Tarzı, büyük yankılar yaptı. Bizde Doğu Almanya'da bile. Bu kavram, Orta Çağ Yakın Doğusu için kullanılamaz. Avrupa için ise zaten söz konusu olamaz. Çünkü bu kavram bir şey ortaya çıkaracağına daha da karmakarışık hale getirmektedir. Marksist tarihçiler, yaptıkları araştırmalarla sosyo ekonomik ilişkilerin tüm Batı Avrupa'da, genel olarak Avrupa'da ve hatta Rusya'da birbirine benzediğini ortaya koymuşlardır. Eğer her ülke için özel bir tarzdan söz edilecek olsa ve bu ülkelerin özellikleri Güney Avrupa tarzı, Almanya tarzı, Rusya tarzı, Asya Tipi Üretim Tarzı şeklinde abartılarak vurgulanacak olursa, bu üretim biçimi teorisinden vazgeçmek demek olacaktır. İnanıyorum ki, kitabımda Anadolu Selçuklu ve Osmanlı devletlerindeki üretim biçiminin feodalizm olduğunu kanıtlarıyla ortaya koymuş bulunuyorum. Buralarda söz konusu olanın feodal toplum olduğunu, bu toplumda sınıfların bulunduğunu ve sınıf mücadelesinin zaman zaman şiddetlenerek halk isyanları haline dönüştüğünü tarihi belgelere dayanarak kanıtladım.

SORU: Kitabınızda belirttiğiniz üzere, Selçuklular Anadolu'ya geldiklerinde yerli halkın, yani Bizans hakimiyetindeki Rumların bir direnmesiyle karşılaşmadılar. Hatta kitabınızın bir yerinde Osmanlı akıncılarına karşı gönderilen Bizans komutanlarının Türk tarafına geçtiğini yazıyorsunuz. Nasıl oluyor da Rum köylüleri topraklarını istilaya gelen Türklerin tarafına geçebiliyorlar? Bizans ile Selçuklu ve Osmanlı feodalizmi arasındaki fark ne idi?

Prof. Dr. Ernst Werner: Burada Doğu ve Batı Anadolu arasında ayrım yapmak gerek. Doğu

Anadolu Bizanslılar tarafından olağanüstü ağır bir şekilde sömürülmekteydi. Orada kısmen despot denilebilecek bir rejim vardı. Türkler, yani o zamanki adıyla Selçuklular, o zamanlar henüz Bizanslılarınki gibi bir devlet yapısı yaratmamışlardı. Bu bakımdan onlarda sömürü oranı oldukça düşüktü. Vergi çeşitleri azdı. Bizanslıların vergi sistemi ise haddinden fazla karışıktı. Türklerin vergi sistemi basitti. Vergi olarak belli başlı bir haraç vardı. Bu bakımdan istilacıların istilacı olarak değil de, kurtarıcı olarak görülmesi kolayca anlaşılabilir. Zaten halk, Bizans'ı sömürücü ve işgalci olarak görmekteydi. Bu bölgede oturanlar, yalnız Rumlar değildi. Rumlaştırılmış uygarlaşmamış halklarla Anadolu'nun esas yerli halkı da bu bölgenin nüfusunu oluşturuyordu.

Batı Anadolu'da durum şehirler yüzünden değişikti. Şehirlerin nüfusunu oluşturan Rumlar Türklere karşı idiler. Çünkü bu şehir halkı yörüklere karşı idi. Yörüklerle köylük alanlarda ve şehirlerde oturanlar arasındaki zıtlığı görmek lazım. Burada bir şeyi vurgulamak isterim: Türklerin Anadolu'yu istila etmesi, sıradan bir istila, bir fetih değil, gerçek anlamda yerleşmek üzere toprakları ele geçirmektir. Yani bir çeşit iç göç, yeniden yerleşme. Bunun için Türkiye tarihinin Selçuklularla başladığını özel olarak vurguladım. Anadolu, Selçuklularla birlikte etnik olarak, fakat özellikle dil bakımından Türkleştirilmeye başlanmıştır.

SORU: Bildiğiniz gibi Selçuklu devletinin tarihinde Nizam-ül Mülk adında bir başvezir vardır. Nizam-ül Mülk, güçlü bir merkezi devlet düzeni kurmak için çalıştı. Hatta o zamana kadarki halk isyanlarından çıkan dersleri topladı ve **Siyasetname** adlı kitabında böyle isyanların olmayacağı devlet düzeni önerilerinde bulundu. Size göre Nizam-ül Mülk Türkiye tarihinde feodalizmin gelişmesine hizmet etmiş midir?

Prof. Dr. Ernst Werner: Nizam-ül Mülk İran'dan gelmiştir. Türk değildir. O, eski istibdat (despotluk) yöntemlerini yakından tanımaktaydı. Bu istibdat yöntemlerini Selçuklulara getirdi. Öte yandan Nizam-ül Mülk, Anadolu Selçuklularının değil, Büyük Selçukluların başveziri idi. Bu yüzden belli başlı görevi, boyunduruk altına alınan halkları baskı altında tutmaktı. Kanıma göre Nizam-ül Mülk'te önemli rol oynamış olan bir nokta da, onun göçebeliğe, Yörüklere karşı tutumudur. O, bu göçebeleri ya belli ölçüde tarafsızlaştırmak ya da savaşlarda kullanmak istiyordu. Fakat hiç bir şekilde siyasete sokmak istemiyordu. Nizam-ül Mülk işte bunun için güçlü bir devlet düzeninden yanaydı.

Ancak bunun feodalizm ile doğrudan bir ilişkisi olduğunu söyleyemem. Feodalizm, sosyoekonomik bir biçimdir. Gelişme süreci içinde ortaya çıkar. Yukarıdan getirilemez. Onu bir devlet adamı bile getirip yerleştiremez. Bir devlet adamı, böyle bir ortamda ancak hızlandırıcı bir etken olabilir, teşvik edici bir rol oynayabilir. Nizam-ül Mülk'e gelince, onun yalnızca büyük bir imparatorluk kurma hayalinde olduğunu söyleyebilirim. O, büyük bir imparatorluk, gittikçe yayılan bir imparatorluk, büyük bir devlet, hiç de küçük olmayan bir toprak hayal ediyordu. Bu yüzden de devlet işlerinde merkeziliği haddinden fazla vurguluyordu. Ancak bu merkeziliğin mutlaka feodal ilişkilere hizmet ettiği söylenemez. Türkiye'de görüldüğünün aksine, gelişmiş bir feodalizmin mutlaka güçlü bir başa ihtiyacı yoktur. Bölgelere yayılabilir, dağılabilir. Marks bir seferinde 19. yüzyıl Türkiyesini İspanya ile kıyaslayarak İspanya hakkında bölge beylerinin bölgelerinde devlet iktidarını tamamen uyguladıklarını, yani sömürülen köylüleri ezdiklerini ve bunun için de köylüleri silahsızlandırmalarının yettiğini yazmıştı. Bu bakımdan Türkiye'de feodalizmin gelişmesini Büyük Selçuklu devletinin başvezirinin müdahalesinin sonuçları olarak değil de, bir süreç olarak olarak görüyorum.

SORU : Kitabınızda Moğolların 13. yüzyılın ilk yarısındaki Anadolu'yu istilalarına büyük bir yere veriyorsunuz. Size göre bu Moğol istilası ve sonra Anadolu'nun uzun süre Moğol işgali altında kalması Türklerin siyasi ve iktisadi bakımdan gelişmesine ne gibi etki yapmıştır?

Prof. Dr. Ernst Werner: Moğol istilası ve işgali, gelişmeyi en azından zaman açısından ileri atmıştır, ertelemiştir. Bununla birlikte gelişmenin engellenmesi Orta Asya'daki ve Çin'deki kadar korkunç boyutlara ulaşmamıştır. Oralarda Moğol istilası, nüfusun onda sekizini ortadan kaldırdı. Selçuklu devletinde ise, merkezi or-

Doğu Almanyalı Tarihçi
Prof. Dr. Ernst Werner

tadan kaldırdılar. Denilebilir ki, bundan sonra Türk tarihi sınır boylarında, uçlarda devam etti. Moğol istilasının Anadolu'da İran ve Orta Asya' daki kadar korkunç ve feci boyutlara ulaşmamasının nedeni, Anadolu'ya Moğol ordularının ana kolunun değil de, sadece bir yan kolunun, öncülerinin gelmiş olmasıdır. Yine de Selçukluların merkezi iktidarı yıkıldı. Böylece batı sınırına doğru bir yer değiştirme başladı. Bunun sonucunda da Anadolu beylikleri ortaya çıktı.

Moğol istilasının bir sonucu da, Türk dilinin ve kültürünün öne çıkması, Fars dili ve kültürünün Anadolu'da gerilemesidir. Farsça ve İran kültürü, Selçuklularda hakim dil ve kültür idi. Selçuklular Farsça konuşmaktaydı. Mimari ve sanat İran tarzındaydı. Gerçi Şaman kültürünün de kalıntıları vardı. Fakat genel olarak hakim olan Fars kültürü idi. Artık istilayla birlikte bu da sona eriyordu. Başka bir şekilde ifade edecek olursam. Türkleşme ve Türkleştirme başlamıştı.

SORU : Size göre Selçuklu Sultanlığının Moğol istilasına karşı bir direnme göstermemiş olmasının nedeni nedir?

Prof. Dr. Ernst Werner: Gerçekten de o dönemde Selçuklular hemen hemen hiç direnmediler. Bunun nedeni ise, birinci olarak Selçuklu İmparatorluğu içindeki feodal parçalanma, ikinci olarak da, bugün kullandığımız bir deyimle söyleyecek olursam, feodal parçalanma dolayısıyla bir devlet bilincinin olmayışıdır. Devletin iki görevi vardır: Biri, dışa karşı sınırları güvence altında tutmak; diğeri, içte baskı kurmaktır. Selçuklu devleti 13. yüzyılda sınırlarını dışa karşı güvence altında tutma görevini yerine getirmiyordu. Çeşitli nedenler dolayısıyla iktidar iş yapamaz durumdaydı. Gerçek bir merkezi devlet iktidarı kalmamıştı. Sömürü devam etmekteydi, ama iktidar bunu bile korumaktan acizdi. Bu yüzden Moğolların Anadolu'yu istila etmesi kolay oldu.

Ancak Moğol beyleri, İlhanlar ülkeyi yönetmeye başladıklarında ister istemez Moğollara karşı tepki yükselmeye başladı. Durum gittikçe gerginleşti. İşte bunun için Moğollara karşı döğüşen Cimri'nin geniş bir hareket, gerçek bir halk hareketi yaratması bir rastlantı değildir. Cimri, hem Moğol istilacılarına, hem de Selçuklulara karşı savaştı. Başkent Konya'yı bile aldı. Bunun üzerine Moğollar ve Selçuklular, tüm askeri güçlerini birleştirip Cimri'ye saldırdılar. Ancak güneydoğuya çekilen Cimri'yi takip etmeye cesaret edemediler. Konya'yı tekrar ele geçirmekle Moğol istilacılarına karşı direnmenin sona ereceğini düşünüyorlardı. Fakat ne Moğollar, ne de onlara boyun eğen Selçuklular rahat yüzü göremediler. Cimri, her yana haberciler saldı. Taraftarlarını topladı. Uç beylerini kazandı. Nihayet Karahisar yakınlarında Moğol-Selçuklu ordularıyla bir savaşa tutuştu. Bu savaş, her iki taraf için de çok ağır kayıplara yol açtı. Cimri yenildi. Selçuklu Sultanı da Moğol istilacılarına karşı savaşan bu kahramanın derisini ayağından başına kadar yüzdürdü. İçine saman doldurup şehir şehir gezdirdi. Böylece Moğollara ve kendisine karşı ayaklananlara gözdağı vermek istiyordu.

Cimri'nin hareketi, Moğol istilacılarına karşı gerçek anlamda halk hareketi idi.

SORU: Yukarıda Moğol istilasıyla birlikte Anadolu'da Fars kültürünün de gerilemeye başladığını söylediniz. Kitabınızda Anadolu'da Fars

kültürünün yayıcısı Mevlana'yı olumsuz değerlendirmektesiniz. Size göre Mevlana Türkiye tarihinde nasıl bir rol oynadı?

Prof. Dr. Ernst Werner: Onu İranlı olduğu için olumsuz olarak değerlendirmedim. Böyle değerlendirmemin nedeni, onun yaydığı din kurallarının doğrudan doğruya hakim sınıflara hizmet etmesidir. Mevleviler, hakim sınıfların, önce Selçukluların, sonra da Moğolların müttefikleri idiler. Hiç bir zaman aşağı tabakalara inmediler.

Mevlevilerde belki tek olumlu olabilecek yan, onların panteist* öğretiden hareket etmeleri ve ellerini Hıristiyanlığa da uzatmalarıdır. Kitapta da yazdığım gibi, Mevlana'nın ölümü üzerine Hıristiyan keşişler de gelip ağlamışlardır. Ancak bu dini hoşgörü ile Şeyh Bedrettin'deki hoşgörü aynı değildir. Bunun sınıf niteliğini vurgulamak gerek. Bu yüzden Mevlana'yı hakim sınıflar safında değerlendirdim.

SORU: Öte yandan kitabınızda Şeyh Bedrettin, Börklüce Mustafa ve Torlak Kemal'i olumlu olarak değerlendiriyorsunuz...

Prof. Dr. Ernst Werner: Evet, Şeyh Bedrettin'i olumlu değerlendiriyorum. Yakında kitabımın üçüncü baskısı çıkacak. Onda elime geçen yeni malzemelere dayanarak Şeyh Bedrettin bölümünü daha da genişlettim. Şeyh Bedrettin ve Börklüce Mustafa isyanını, tüm Türkiye tarihinin en önemli olayı olarak görüyorum. Ben de Münih'te yaşayan ve Şeyh Bedrettin üzerine bir inceleme yazmış olan Fransız Babinger'le birlikte, Şeyh Bedrettin'in dünya tarihinin en önemli kişilerinden biri olduğu görüşündeyim. O yakın zamana kadar büyük ölçüde karanlıkta kalmıştır. Bir üniversite öğrencisine, örneğin bizim burada Doğu Almanya'da, «Şeyh Bedrettin kimdir» diye soracak olsanız, kim olduğunu bilemez. Sanır ki, dünyada bir tek Thomas Münzer yaşadı!

Şeyh Bedrettin'i Börklüce Mustafa'dan biraz farklı görüyorum. Bunu kitabımın üçüncü baskısında daha geniş olarak açıkladım. Şeyh Bedrettin'i bir ıslahatçı (reformcu) ve siyasetçi olarak görüyorum. O, Börklüce Mustafa gibi sınıf düzenini yıkmaya yönelmemişti. Osmanlı Hanedanını safdışı ederek devlet düzeninde ıslahat (reform) yapmayı amaçlıyordu. Ona göre Osmanlı Hanedanı ortadan kalkmalıydı. Balkanlar'daki Slavlarla da anlayış ve hoşgörü içinde geçinilmeliydi. Yani bir bakıma o toprakları fethedenlerle o topraklarda eskiden beri yaşayanlar birleşmeliydi. Fakat bu, Mevlevilerde olduğu gibi yukarı kademede birbirlerine hoşgörü göstererek olmamalı, tam tersine aşağıdan olmalıydı. Yani Balkan Slavları siyasi eylemlere çekilmeliydi. Böylece aynı zamanda Avrupa'nın yeni yeni başlayan sömürge düzeninin karşısına bir güneydoğu Avrupa bloku çıkmış olacaktı. Tabii bu, belli ölçüde bir çeşit yeni bir din olacaktı. Ve bu dinin temelleri İslam ile Ortodoks Hıristiyanlıkta yatacaktı. Katolik dininin hakim olduğu ülkelerin karşısına dikilecekti. Bu durumu Şeyh Bedrettin'in sahip olduğu büyük bir görev olarak ve o zamanın koşulları içinde gerçek tarihi bir alternatif olarak görüyorum. Bu, Börklüce Mustafa'nın övdüğü sınıfsız toplum gibi bir ütopya, bir hayal değildi. Börklüce Mustafa'nınki başarısızlığa mahkum bir davranıştı. Fakat Şeyh Bedrettin'in istediği düzeni olanak dahilinde görüyorum. Bu bakımdan onun yenilmiş olması gerçekten çok acıdır. Eğer Şeyh Bedrettin kazanmış olsaydı. Balkan halkları, aynı zamanda Türk halkı daha sonraki yıllarda çekmiş olduklarını çekmemiş olacaklardı. Sizleri Şeyh Bedrettin gibi bir kişiye sahip olmak tan dolayı kutlarım!

Türkiye halkının tarihi yeniden yazılmalıdır. Bu, Türkiye Marksistlerinin bir görevi olarak durmaktadır.

SORU: Söz Şeyh Bedrettin'in isyanından açılmışken Türkiye tarihindeki isyanlar üzerine yürütülen olumsuz bir değerlendirme hakkında görüşünüzü öğrenmek istiyoruz. Bazıları, Celali İsyanlarını olumsuz olarak değerlendiriyorlar ve Türkiye'de kapitalizmin gelişmesini engellediğini ileri sürüyorlar. Siz ne diyorsunuz?

Prof. Dr. Ernst Werner: O dönemlerde Türkkiye'de kapitalizmin gelişmesi hiç de söz konusu değildi. Celali İsyanlarına gelince, bunlar kendiliğinden köylü isyanları idi. Aynı köylü isyanları Batı Avrupa'da da İngiltere'de 1381'de, Almanya'da 1525'te vardı. Bütün bu köylü is-

* Panteizm, tabiatüstü bir varlığı reddederek Tanrıyı tabiatla özdeşleştiren felsefe akımıdır.

yanları Türkiye'de olduğu gibi yenilgiyle sonuçlandı. Zafer kazanan hiç bir köylü isyanı olmadı. Fakat bu isyanlar yüzünden durum hiç de kötüleşmedi, gelişme durmadı. Ancak isyanların bastırılmasından sonra Batı Avrupa'da Türkiye'den farklı olarak görülen şey, hukuki ve iktisadi durumun iyileşmesidir. Bu da, sınıf mücadelesinin boşuna olmadığının, ilerlemeye hizmet ettiğinin kanıtıdır.

Bu mücadelelere sebep olan şey, köylülerin ürettiği artı-üründür. Kim alacak bu artı-ürünü? Hepsini derebeyi mi alacak, yoksa bir kısmı köylüye mi kalacak? Köylüye düşen kısım büyüdükçe toplumun biçimlenmesi de o kadar ilerici bir şekil almaktadır. Bunu İngiltere ve Fransa için gayet kolay kanıtlamak mümkündür.

Türkiye'ye gelince, buradaki isyanlar, ya kendiliğinden köylü isyanları idi ya da göçebelerin ayaklanması. Özellikle Celali İsyanları sırasında bu ikisi birbirini peşpeşe izlemektedir. Bu isyanların hedefi, Batı Avrupa'da olduğu gibi haddinden fazla sömürüdür. Ama sonuç Batı Avrupa'daki gibi değildir. İsyanların sonucunda durum hiç olmazsa nispeten iyileşmemiş, daha da kötüleşmiştir. Yoksulluk daha da artmıştır.

Gerçi 1610'dan sonra sömürü oranında bir azalma görülmüştür. Bundan sonra gelen 20 yıl içinde ise köylü ekonomisinde bir canlanma olmuştur. Bunu kanıtlamak gayet kolaydır. Bununla birlikte hakim sınıflar Türkiye'de genel olarak köylülerin elinden tüm artı-ürünü almayı başarmışlardır. Bu da tekrar eski ortama dönmeye götürmüştür.

O zamanlar kapitalizmin gelişmesinden veya doğmasından zaten söz edilemezdi. Bir kere, kapitalizm, hatta ilkel kapitalizm Türkiye'de çok geç ortaya çıktı. İkincisi ve üzerinde çok önemle durduğum bir nokta da, kapitalizmin Türkiye'de dış bölgelerdeki, fethedilmiş bölgelerdeki tabakalar arasında, örneğin Balkan Slavları arasında gelişmeye başlamış olmasıdır. Yani Türk hakim sınıfları, tüccarları vb. arasında gelişmemiştir. Marks'ın «Doğu Sorunu» yazılarında 19. yüzyıl Türk feodalizminin askeri feodalizm olduğunu yazıyordu. Bu nitelik, gerçekten Türk feodalizmini esas itibariyle Batı Avrupa feodalizminden ayırıyordu.

SORU: Bugün Türkiye'de Kürdistan'ın Türkiye'nin sömürgesi olduğunu ileri sürenler var. Siz Osmanlı devletine tabi beyliklerle, özellikle Balkanlar'daki beylerle merkezi devletin ilişkilerini ayrıntılarına kadar araştırdınız ve kitabınızda bu konuda geniş bilgiler verdiniz. Bu Kürdistan'ın Türkiye'nin sömürgesi olduğu görüşüne ne diyorsunuz? Kürt beylikleri ile Osmanlı devletinin ilişkileri ne çerçevede idi?

Prof. Dr. Ernst Werner: Özel olarak Kürt sorunu ile ilgilenmedim. Kitabım ise 1481'e kadar geçen zamanı kapsamaktadır. Kürt sorunu ise, çok çok daha sonra ortaya çıkmıştır.

Bu zaman içinde bir sömürgeden söz edilemez. Osmanlı devletinin Kürdistan'da veya başka bir yerde sömürgeye sahip olması söz konusu olamaz. Kürdistan'da uygulanmış olan siyaset, Osmanlı devletinin Balkan beylerine karşı uyguladığı siyasetin aynısıdır. Hiç bir değişiklik yoktur. Bu, ikili bir siyasettir: İlkönce yenmek, haraca bağlamak, devletin parçası haline getirmek, İslamlaştırmak veya yok etmek. Bu, gayet tipiktir. Arnavutları ele alacak olursak, İslamlaştırma yoluyla devletin bir parçası haline geldiler ve Osmanlı iktidarının temel direği oldular. Yahut Boşnaklar. Boşnaklarda durum daha açık görülmektedir. 18. yüzyılda Osmanlı aleyhtarı akım çıkana kadar Boşnaklar arasında bu durum sürdü.

Osmanlı devletinde sömürgeden veya sömürgeleştirmeden söz eden görüşler, temelsizdir, o zamanın gerçeğiyle uyuşmamaktadır.

SORU: Kitabınızda ve daha sonra yazdığınız birkaç broşürde Anadolu'daki halk ayaklanmalarına önem verdiğiniz görünüyor. Fakat aynı yazılarda bu halk hareketlerinin hepsinin dini bir kisvesi bulunduğunu belirtiyorsunuz? Bu nereden gelmektedir?

Prof. Dr. Ernst Werner: Türkiye'de hiç duymadım, ama Orta Çağda Avrupa'da tanrıtanımaz (ateist) halk hareketleri de vardı. Ancak hiç bir yankıları olmadı. Halk arasında bir etkileri olmadı. Bunlar, çok küçük aydın gruplarıydı. 1270'de Paris'teki Latin İbni Rüşdçüleri gibi. Şunu göz önünde bulundurmak lazım: Orta Çağda dini kisveye bürünmemiş bir kitle hareketi mümkün değildir. Bu, o zamanlar insanla-

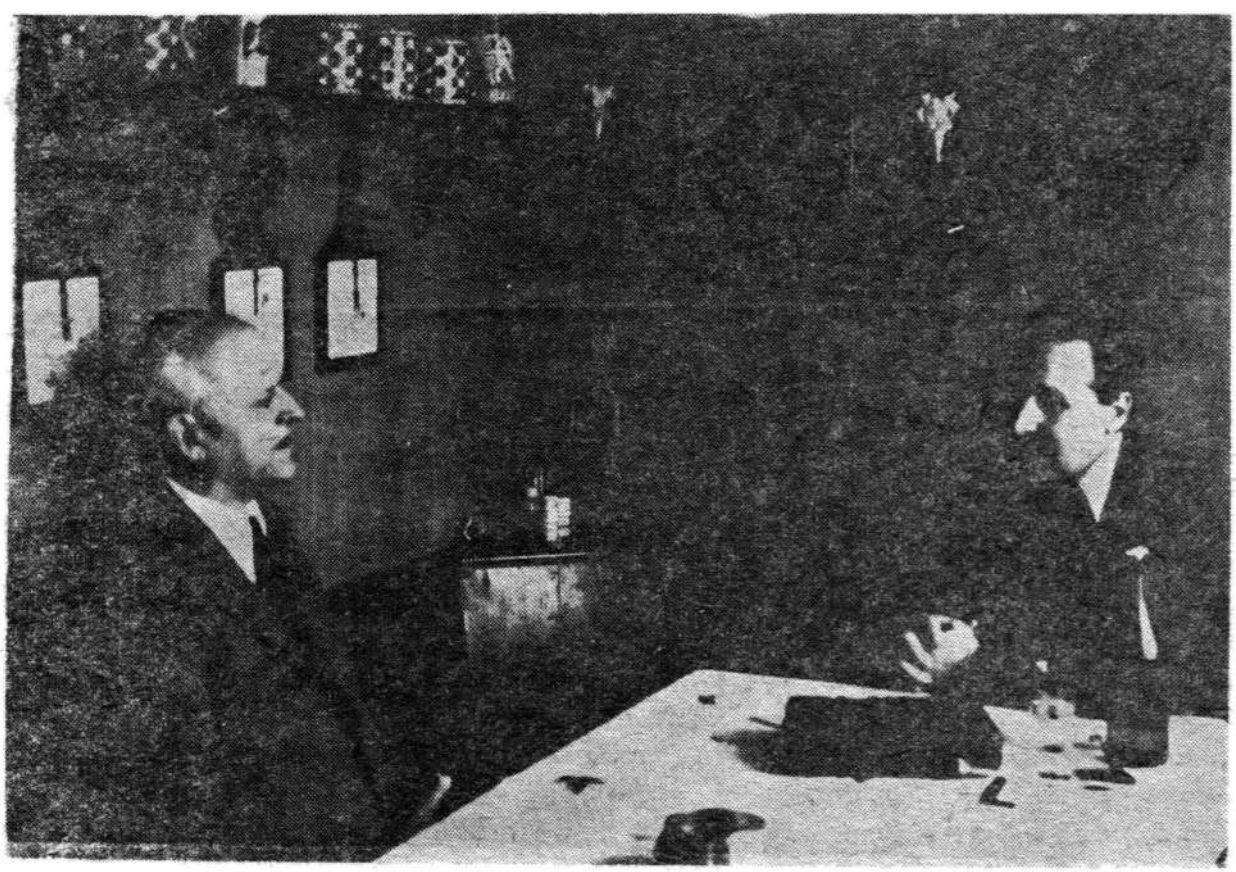
rın teknik ve bilimsel gerilikleri dolayısıyla doğaya hakim olamamalarıyla bağıntılıdır. O zamanlar, yani 14. ve 15. yüzyıllarda Avrupa'da ve Osmanlı devleti topraklarında devrim koşulları dini şiarları taşımayı kaçınılmaz kılıyordu. Eğer bir hareket kendisinin anlaşılmasını ve halk içinde yankı bulmasını istiyor idiyse, bu şiarları taşıması kaçınılmazdı. 16. yüzyılda Thomas Münzer, 15. yüzyılda Jan Hus, 15. yüzyılda Şeyh Bedrettin ve Börklüce Mustafa böyle davranmışlardı. Dini görünümleri vardı. Ancak meselenin özü, bu dini kisvenin altında saklı olandır. Bunu ortaya çıkarmak da biz Marksist araştırmacılara düşer. Dini görünümlere bakıp kalmamalı veya hareketin nedenini dini meselelerde aramamalı; meselenin derinine, köküne inmelidir.

Bu halk hareketlerinin önderleri, halkın gelenekleri, görenekleri ve dolayısıyla dini değerleri çerçevesinde hareket etmek zorundaydılar. Yoksa ilgi çekemezler, bir tekke haline gelip, kaybolup giderlerdi.

SORU : Son olarak Osmanlı feodalizminin temel niteliğini ana hatlarıyla çizer misiniz?

Prof. Dr. Ernst Werner: Bu zor ve karışık bir soru! Demin bir soruda cevaplandırdığım üzere Marks'ın kullandığı askeri feodalizm terimindeki askeri unsur gerçekten mevcuttu. Almanya'da, Fransa'da şövalyelerin, mileslerin (üne düşkün askerlerin) hakim sınıfların kişiliği olmuş olmaları, Türkiye'de daha da ileri gitmiştir. Hem de o kadar ileri gitmiştir ki, böylesi Avrupa'da görülmemektedir. Ancak Osmanlı feodalizmindeki bu askeri unsurun kökenini Türklerin etnik niteliğinde, halkın karakter yapısında aramak istemem. Osmanlı feodalizmindeki askeri unsur, yayılmacılık dolayısıyla kaçınılmaz olarak ortaya çıkmıştır. Yayılma, geniş bölgeleri içine almaktaydı ve Anadolu ve Rumeli olmak üzere ikili bir niteliğe de sahipti. Hakim sınıflar, bu kadar geniş toprakları ellerinde bulundurabilmek ve yeni toprakları ellerine geçirebilmek için iki şey gereksiniyorlardı: Devlete hizmetlerinden ötürü aristokrat payesine yükseltilen sipahilere ve her türlü feodal bağı kopartılıp, kışlalara yerleştirilmiş ve sultanın emrine verilmiş olan yeniçeri ocağının kurılmasına.

Sipahiler ve onlarla birlikte devlet görevlerine tayin edilen ve artık hepsine birden memu-

AYDINLIK gazetesi muhabiri Yıldırım Dağyeli Leipzig'de Prof. Werner ile görüşürken

riyet aristokrasisi dediğimiz vezir, beylerbeyi, sancakbeyleri, subaşı vb. zümresi, merkezi iktidarın çevresinde toplanmaktaydı ve yeni hakim sınıfı oluşturmaktaydı. Avrupa'da da aynısı vardı. Frank İmparatorluğunda da aynısı vardı. Ancak Frank İmparatorluğundaki bu memuriyet aristokrasisi, Türkiye'dekinden, yani sipahilerden toprağa daha çok bağlı idi, bağlanmış idi. Bunun için de merkezi iktidardan uzaklaşıyordu. Buna karşılık Türk feodalizmi, toprağa bağlılığı, kök salmayı asgariye indirmeyi başardı. Bulgar-Türk tarihi uzmanları Mutafçiyeva ile Svetkova, sipahileri «hiç bir zaman doymak bilmeyen eşkiyalar» diye nitelendirmektedir. Çünkü sipahilerin toprakları küçük tutulmakta idi ve bu yüzden sipahiler kendiliklerinden ganimet peşinde koşmak, topraklarını genişletmek zorundaydılar. Bunun için de askeri bakımdan her an harekete geçmeye hazır bulunuyorlardı. İkinci olarak Türk feodalizmini Avrupa feodalizminden ayırdetmek için vurgulamak istediğim nokta, feodalizmin geliştiği 1481 yılına dek angarya çiftliklerinin inşa edilmemiş olmasıdır. Derebeylerinin olmayışıdır. Sipahinin Avrupa' daki angarya çiftlikleri düzeninde bir ekonomi kurması olanaksızdı. Çünkü yılın büyük bir kısmını dışarıda seferde geçiriyordu. Ele geçirdiği topraklarla topraklarını genişletemiyor; bunların ortasına kale inşa edemiyordu. Topraklarını köylüye yarıya veriyor ve ondan rant alıyordu. Doğal olarak bu, Yakın Doğu feodalizminin bir mirası idi. Bu daha önce Selçuklularda ve Abbasilerde vardı. İkta yönteminden bahsediyorum somut olarak.

Yeni olan, Avrupa'daki feodal beylere karşı kazanılan büyük zaferlerde önemli rol oynamış bu olan şey ise, yeniçeri ordusunun kurulmuş olmasıdır. Türk feodalizminin önemli bir unsurunu oluşturan yeniçeri ordusu, tüm feodal bağlarından koparılmış, kışlalara yerleştirilmiş, sultanın emrine verilmiş idi ve savaş tarihi bakımından ilginçtir: Yeryüzünde piyade yeniçeri ocağı ile başlamıştır. Genel olarak Mediavistik biliminde, piyadenin Alman ve İsviçre asıllı, para karşılığı yabancı ülkeler hesabına savaşan askerlerle, Landsknechtlerle başladığı söylenir. Bu yanlıştır. Piyade yeniçerilerle başlamıştır. Yeniçeriler, tüm aile ilişkilerinden koparılmışlardır. Klanlarından koparılmışlardır. Sultanın emrine verilmişlerdir ve her an savaşa hazır durumdadırlar. Böylece merkezi iktidarın sipahilerle birlikte yeniçeriler yoluyla olağanüstü bir şekilde güçlendirilmesi mümkün olmuştur. Yeniçeriler, büyük feodal beylerin, yani akıncı kumandanların merkeze karşı eğilimlerini etkisizleştirme aracı idiler. Bilindiği gibi II. (Fatih) Mehmet zamanında sultanla akıncılar arasında büyük bir çatışma başgösterdi. Yeniçeriler, bu çatışmayı II. Bayazıt döneminde Sultan lehine sonuçlandırdılar. Sultan II. (Fatih) Mehmet, yeniçerilere dayanarak hakim sınıflar lehine, yani büyük toprak sahibi ve iktidarın dayanağı sipahiler lehine bir toprak reformu yapmıştır. Akıncı beylerin topraklarına el koymuştur. İşte bunu, yeniçeri ocağının rolünü Türk feodalizminin esas belirtisi olarak görüyorum.

Reayaya gelince. Ben bu noktada bir dizi Marksist araştırmacıyla aynı görüşü paylaşmadığımı biliyorum. Benim kişisel kanıma göre reayanın sömürülmesini olduğundan fazla abartmamalıdır. Kanımca, Türk feodalizmi hem Türk köylüsünü, hem de boyunduruk altına aldığı halkları daha zalim bir şekilde sömürdü diyebilmek için, elde bu durumu Avrupa feodalizminin köylüleri nasıl sömürdüğü ile kıyaslayabilecek belgeler olması gerekir. Ondan sonra ancak böyle genel bir yargıya varılabilir. Her şeyden önce kronolojik olarak ayırmak gerekir. Örnek olarak feodalizmin yükseldiği, geliştiği dönem mi alınmaktadır, yoksa çöküş dönemi mi? Arada büyük fark vardır. Türk feodalizminin çöküş döneminde reayanın sömürülmesi şüphesiz gerçekten çok zalimce olmuştur. Bu dönemde sömürü öyle bir düzeye erişmektedir ki, köylülerin ekim yapacak tohumluğu bile ellerinden alınmaktadır. Örneğin 16. ve 17. yüzyıllarda durum böyledir. İşte gerçek gerileme başlamıştır!

Buna karşılık yükselme döneminde böyle ağır bir sömürüyü kanıtlamak mümkün değildir. Aynı şekilde rant biçimini de daha açık bir şekilde yerli yerine oturtmak gerekir. Soru, Türk feodalizminin sömürü biçiminin para-rant mı, yoksa ürün-rant mı şeklinde olduğudur. Şüphesiz biri veya diğeri değil, her ikisidir. Burada Mediavistik biliminin ileri teknik olan «tarihi, bir blok olarak alma» yöntemini uygulaya-

rak araştırma yapılması gerektiği düşüncesindeyim. Romanya'da hakim sömürü biçimi para rant, Anadolu'da ürün-rant idi deyip geçmek mümkün değildir. Demek gerekir ki, şehre yakın olan yerlerde para-rant doğal olarak yaygındı. Yani değişim (mübadele) sorunu. Şehre uzak olan yerlerde ise ürün-rant söz konusuydu. Burada ilişkileri geniş olarak ortaya çıkarmak gerekir. Bulgar Türkologları ve Osmanlı tarihi araştırmacıları, ellerinde bulunan ve çoğu açıklanmamış kaynaklara dayanarak bu alanda bir başlangıç yapmışlardır. Bunu artık sistemli bir şekilde devam ettirmek gerekiyor. Bir varsayım olarak, Türk reayasının Avrupa köylüsünden daha fazla sömürülmediğini söylemek isterim. Bu, ayrıntılarını henüz kanıtlayamadığım bir varsayımdır. Ancak reayanın durumunun kötüleşmesine yol açan başka bir neden vardır. Sömürülen artı-ürün, bir üretime ve üretim faaliyetine aktarılamıyordu. Tam tersine savaş mekanizmasına ve sefahata kanalize ediliyordu. Artı-ürün tamamen yutulup yok edilmekteydi. Kanımca bu nokta, Türk feodalizmini Avrupa feodalizminden ayıran temel belirtilerden biridir. Burada hakim sınıfların yatırım sorunu ve tüccar sermayesinin birikimi büyük bir rol oynamaktadır. Türkiye'de tüccar sermayesi de yutulmaktadır! Evet, tüccar sermayesi de askeriye ve merkezi iktidar tarafından yukarıda sözü edilen alanlar için yutulmaktadır.

İşte bu zor sorunuz için verebileceğim cevap! Aslında böyle bir soru üzerine günlerce konuşmak mümkün!

Y. Dağyeli: Dediklerinize göre İstanbul'da ve Osmanlı İmparatorluğunun diğer başkentlerinde haddinden fazla saray ve cami yapılmış olması bundan! Oysa Avrupa şehirlerinde tek büyük bir katedral var. İstanbul'da ise her sultana ait bir saray veya koca bir cami...

Prof. Dr. Ernst Werner: Avrupa'daki katedralleri burjuvazi yaptırdı...

Y. Dağyeli : Feodal aristokratlar yaptırmadı mı?

Prof. Dr. Ernst Werner: Strazburg Münster'i, Köln Dom'u gibi katedralleri burjuvazi yaptırdı. Bunlar, burjuvazinin gücünün ifadesiydi. Aynı şekilde burjuvazi Avrupa şehirlerindeki o muhteşem belediye binalarını yaptırdı. Bunları yaptıranlar, patrisyenlerdi, hür yurttaşlardı. Bu binalar, onların iktisadi ve siyasi bakımdan ne kadar güçlü olduklarını göstermekteydi. Gotik tarzında yapılan bu binalar burjuvazinindir. Türkiye'de ise saray ve camileri Sultan yaptırıyordu.

★
AYDINLIK
YAYINLARI

GEORGE THOMSON

Kapitalizm
ve
Sonrası

Meta Üretiminin Yükselişi ve Çöküşü

Fiatı : 25 Lira

Genel Dağıtım: Tür-Da
Hamam Sokak No: 4 Cağaloğlu — İSTANBUL

Uyanıklığımızı Artıralım ve Savaşmaya Hazırlanalım

SU SIANG-ÇİEN

Bu makalenin yazarı Sü Siang-çien, Çin Komünist Partisi Merkez Komitesi Siyasi Bürosu üyesi, Devlet Konseyi Başbakan Yardımcısı ve Millî Savunma Bakanıdır. Bu makaleyi, Çin Halk Kurtuluş Ordusunun 51. kuruluş yıldönümü dolayısıyla kaleme almıştır. Makalenin tam metni, Kızıl Bayrak *gazetesinin 1978 yılı 8. sayısında yayınlanmıştır. Makaleden bazı bölümler 11 Ağustos 1978 tarihli* Peking Review *dergisinin 32. sayısında yayınlanmıştır.* Peking Review'de *yayınlanan bölümleri okuyucularımıza sunuyoruz. Ara başlıkları biz koyduk.*

Dörtlü Çetenin ezilmesiyle kazanılan tarihi zaferden bu yana, başında bilge önderimiz Başkan Hua'nın bulunduğu Parti Merkez Komitesi, yeni dönemin genel görevini tespit etmiş ve başımıza geçerek yeni bir Uzun Yürüyüş başlatmış bulunuyor.

Belirtmek gerekir ki, yeni Uzun Yürüyüşümüze hiç de sakin olmayan bir uluslararası ortamda başlamış bulunuyoruz. Çin'in güçlü ve modern bir sosyalist ülkeye dönüştürülmesi, halkımızı mutlu eder, düşmanımızı ise korkutur. Çin'e boyun eğdirmeyi kafasına koymuş olan kudurgan düşman, yıkıcı faaliyetlerini yürütmekten asla geri durmayacaktır, hatta bu amacına ulaşmak için savaşa bile başvurabilir. Başkan Hua, uluslararası durumun derin bir tahlilini yaparken açıkça şuna işaret etmişti: «Devrim etkenleri gelişirken aynı zamanda çok açık bir biçimde savaş etkenleri de gelişiyor. Bir dünya savaşı tehlikesi, dünya halkları için gittikçe büyüyen bir tehlikedir.» Başkan Hua, bizi, «uyanıklık düzeyini yüksek tutmaya ve süper devletlerin başlatacağı bir saldırı savaşına karşı hazırlıklı olmaya» çağırmıştı. Çin Komünist Partisi Merkez Komitesi Askeri Komisyonunun bir toplantısında tespit edildiği gibi, orduyu iyi yönetmek ve savaşmaya hazırlanmak için ana halka olarak sınıf mücadelesine sarılma ilkesi ve görevini yerine getirmeli, savaşa karşı her türlü hazırlığı yapabilmek için hiç vakit kaybetmemeli ve sosyal-emperyalizm ve emperyalizm tarafından başlatılacak bir saldırı savaşını yerle bir etmek için her zaman hazır olmalıyız.

YENİ BİR DÜNYA SAVAŞI KAÇINILMAZDIR

Üçüncü bir dünya savaşının patlak verip vermeyeceği sorunu, bütün dünya halklarını ilgilendiren bir sorundur. Birinci Dünya Savaşı ile İkinci Dünya Savaşı arasında yalnızca yirmi bir yıllık bir ara vardı. İkinci Dünya Savaşının sona ermesinden bu yana, ard arda küçük çapta savaşlara rastlandığı ve oldukça büyük çapta yerel savaşlar verildiği halde, otuz üç yıldır bir dünya savaşı çıkmadı. Bu durum ne kadar sürer? Yeni bir dünya savaşını önlemek mümkün müdür? Bu sorunlar konusunda dünyada farklı görüşler vardır. Sovyet revizyonistleri, «detant kalıcı ve değişmez niteliktedir» ve «bugün koşullar savaşın kaçınılmazlığını ortadan kaldırmaya elverişlidir» diye saçmalıyorlar. ABD emperyalizmi ise, Sovyetler Birliği ile Birleşik Amerika arasında stratejik silahların sınırlanması konusunda bir anlaşmaya varılması sonucunda bir dünya savaşının önlenebileceğini savunuyor. Bütün bunlar yutturmacadan baş-

ka bir şey değildir. Yatıştırma siyasetinin Batıdaki savunucuları, Sovyetler Birliği'yle uzlaşarak barış dilenmenin mümkün olduğunu sanıyorlar.

Marksistlerin görüşüyse bunun taban tabana zıddıdır. Kanımızca, savaş, toplumda sınıfların hâlâ var olduğu bir zamanda iki barış dönemi arasındaki bir olgudur. Savaş, siyasetin, dolayısıyla da barışın bir devamıdır. Yeni bir dünya savaşı olsa olsa geciktirilebilir, ama önlenemez. Çin halkı ve dünyanın geri kalan kesimi barışa karşı yürekten bir sevgi besliyor ve savaşa karşı çıkıyor. Ama içinde yaşadığımız çağ hâlâ Lenin'in tanımladığı gibi emperyalizm ve proletarya devrimi çağıdır. Bu dünyada emperyalizm ve sosyal-emperyalizm vardır. Bu toplumsal sistemler değişmedikçe savaş kaçınılmazdır. İki süper devlet Sovyetler Birliği ve Birleşik Amerika dünya hegemonyası peşinde koşuyorlar ve özellikle Sovyet sosyal-emperyalizmi her türlü yola başvurarak dünyayı hakimiyeti altına almaya çalışıyor. İşte günümüz dünyasındaki temel çelişmelerin şiddetlenmesinin ana nedeni ve dünyadaki huzursuzluğun kaynağı budur. İki süper devlet arasındaki gittikçe keskinleşen rekabetin eninde sonunda üçüncü bir dünya savaşına yol açması kaçınılmazdır. Buna defalarca dikkat çektik. Savaşı pek sevdiğimiz için mi yaptık bunu? Elbette değil. Biz savaşa kesinlikle karşıyız ve yeni bir dünya savaşına karşı olduğumuz Anayasamızda açıkça belirtilmiştir. Ne var ki, savaş tehlikesi herkesin görebileceği nesnel bir gerçekliktir. Biz bu gerçekliği serinkanlılıkla karşılıyor ve döne döne vurguluyoruz, çünkü insanlara yeni bir dünya savaşına karşı uyanıklık düzeyini yüksek tutmaları ve bu savaşın patlak vermesini geciktirmek için ellerinden geleni yapmaları gerektiğini hatırlatmayı amaçlıyoruz.

İkinci Dünya Savaşının sona ermesinden bu yana, son otuz üç yıldır uluslararası durumda çok büyük değişiklikler meydana geldi. Ülkeler bağımsızlık, milletler kurtuluş, halklar devrim istiyor; bu, tarihin karşı konulmaz bir akımı haline gelmiş bulunuyor. ABD emperyalizmi, kapitalist dünyanın efendisi olma durumunu hızla kaybediyor. Daha da belirgin olan ise, dünyanın ilk sosyalist ülkesi Sovyetler Birliği'nin sosyal-emperyalist bir ülkeye dönüşmesidir. Emperyalist kamp bölünmüştür, buna karşılık artık sosyalist kamp yoktur. Dünya hakimiyeti için iki süper devlet Sovyetler Birliği ile Birleşik Amerika arasındaki rekabet ve dünya halklarının bunlara karşı verdiği mücadele, günümüz dünya siyasetinin odak noktası durumuna gelmiştir.

Sovyetler Birliği'ndeki toplumsal sistemin niteliği değiştiğinden, siyasetleri de değişmiştir; Sovyetler Birliği, dış ilişkilerinde, vargücüyle hegemonyacılık ve yayılmacılık uyguluyor. Sovyet sosyal-emperyalizmi, bir yandan eski çarların bütün gerici hurdasını devralmış, öte yandan da sırtına sosyalizm pelerini geçirmiştir. Daha kudurgan, daha maceracı ve daha aldatıcıdır. ABD'nin dünyadaki durumunun zayıflamasıyla birlikte, Kremlin kollarını gittikçe daha uzaklara uzatmaktadır ve Birleşik Amerika'dan çok daha tehlikeli bir dünya savaşı kaynağı haline gelmiştir.

Dünya hakimiyeti, vahşice emeller besleyen ve «Avrupa, Asya ve Afrika'nın tümünü ele geçirmek isteyen» Sovyet sosyal-emperyalizminin stratejik hedefidir. Hasmı Birleşik Amerika karşısında, dünya hegemonyası için amansız bir rekabet içersinde siyasi, iktisadi ve askeri yollara başvuruyor. Rekabetin esas hedefi Avrupa olduğundan, Sovyet sosyal-emperyalizmi, Doğu Avrupa üzerindeki denetimini güvence altına alabilmek, Batı Avrupa'yı tehdit edebilmek ve Batı Avrupa ülkelerini bir bir altetme taktiğiyle ilerlemek üzere onların gevşek ve zayıf durumundan sonuna kadar yararlanabilmek amacıyla, silahlı kuvvetlerinin dörtte üçünü topraklarının Avrupa kesimine ve Doğu Avrupa ülkelerine yerleştirmiş bulunuyor. Sovyetler Birliği son zamanlarda saldırı ve yayılmasını pervasızca ve açıktan açığa hızlandırıyor. Afrika'da, uyuşmazlık tohumları saçtı ve anlaşmazlıkları körükledi, savaş alevlerini tutuşturdu ve ateşteki kestaneleri toplatmak için Kübalı paralı askerleri gönderdi. Güney Asya ve Kızıl Deniz bölgesinde, bazı Sovyet yanlısı güçlerin cinayet, yıkıcılık ve darbe faaliyetlerini yönetmek ve desteklemek için en vahşice ve kirli yollara başvurdu ve hatta kanlı olaylara katılmaları ve Sovyetler Birliği'nin güneydeki sıcak sulara

doğru ilerleyişinin yolunu açmaları için kendi askeri personelini gönderdi. Güneydoğu Asya'da, yerel hegemonyacılık siyaseti izleyen Vietnam yetkililerini, kışkırtmada bulunmaya, Kamboçya'ya karşı silahlı istilaya girişmeye ve Doğu'nun Kübası olmaya teşvik etti ve onları bu konuda destekledi. İşte özellikle Sovyetler Birliği'nin bu azgınca saldırıları yüzünden, yeni bir dünya savaşı tehlikesi gözle görülür bir biçimde büyümektedir.

SOVYETLER BİRLİĞİ SALDIRIDA AMERİKA İSE SAVUNMADADIR

Sovyetler Birliği, dünyaya hakim olma emelini silah zoruyla gerçekleştirmek amacıyla, Birleşik Amerika'yla şimdiye kadar görülmemiş çapta ve hızda bir silahlanma yarışına girişmiştir. Sovyetler Birliği'nin son birkaç yıldaki askeri harcamaları her yıl 100 milyar ABD dolarını geçiyor; bu, askeri amaçlarla yapılan öteki harcamalarla birlikte gayrı safi milli hasılanın yüzde 20'sini buluyor. Sovyet Yeni Çarları, dizginini koparmış azgın atlar gibi, silahlanmayı ve savaş hazırlıklarını hızlandırmak için ellerinden geleni ardlarına komuyorlar. Bir gün artık dayanamayacak ve savaşı başlatacaklardır. Bu, insan iradesinden bağımsız bir şeydir.

Sovyetler Birliği ile Birleşik Amerika arasındaki dünya çapındaki rekabette, her ikisi de bir saldırıya, bir savunmaya geçmektedir, ama esas olarak Sovyetler Birliği saldırıda, Birleşik Amerika savunmadadır. Moskova için bir toprak parçasını ele geçirmek demek, Washington'un tabağından bir parça et kapmak demektir. Peki, Birleşik Amerika, hâlâ oldukça güçlüyken, başkalarının kendi elindekini kapmasına nasıl bile bile göz yumar? İşte, bu yüzdendir ki, Sovyetler Birliği ile Birleşik Amerika arasındaki çelişme uzlaşmazdır ve aralarındaki rekabet sürecektir.

«Emperyalist siyasetin içeriği, 'dünya hakimiyeti'; bu siyasetin devamı ise, emperyalist savaştır.» Bu, Lenin'in bir sözüdür. Bugün, bir dünya savaşı isteyen ve böyle bir savaşa tutuşabilecek olanlar, Sovyetler Birliği ve Birleşik Amerika'dır. Ya Sovyetler Birliği ya da Birleşik Amerika fitili tutuşturacaktır, ama esas tehlike Kutup Ayısından gelmektedir.

SAVAŞ MÜCADELEYLE GECİKTİRİLEBİLİR

Yeni bir dünya savaşı kaçınılmazdır derken, nesnel bir yasadan ve eğilimden söz ediyoruz. Yoksa pek yakında bir savaşın patlak vereceğini kastetmiyoruz. Bugün iki süper devletin de zayıflıkları ve güçlükleri vardır. Sovyet sosyal-emperyalizmi esas olarak zayıftır ve gücü vahşi emelleri için yeterli değildir. Saldırı ve yayılma faaliyetlerinde sürekli olarak yenilgilere uğramış ve yeni bir dünya savaşı başlatmak için dünya çapındaki stratejik mevzilenişini tamamlamamıştır. Birleşik Amerika ise bunalımlar içindedir ve işleri gittikçe güçleşmektedir. Başkan Mao'nun üç dünyayı ayırdeden büyük teorisini izler, Üçüncü Dünyayla birleşir, İkinci Dünyayı kazanır ve Sovyet sosyal-emperyalizmi tarafından izlenen saldırı ve savaş siyasetini teşhir etme ve ona ağır darbeler indirmeye ağırlık vererek iki hegemonyacı devlet Sovyetler Birliği ile Birleşik Amerika'ya karşı çıkmak üzere geniş bir uluslararası birleşik cephe oluşturursak, yeni bir savaşın patlak vermesini geciktirmek mümkün olabilir.

Sosyal-emperyalizm ve emperyalizm sorunlara hep kuvvet açısından bakıyorlar. Güçsüzlere zorbalık ediyor, ama güçlüklerden korkuyorlar. Bu karşı-devrimci kuvvet siyasetinin karşısına devrimci bir kuvvet siyasetiyle çıkılmalıdır. Onlar, dünya çapında bir savaş başlatmadan önce, dünyanın çeşitli yerlerinde bazı hava ve deniz üsleri kurmak ve stratejik önem taşıyan birtakım yerleri işgal etmek zorundadırlar. İşte bu yüzden, savaşın patlak vermesini geciktirmek istiyorsak, dünya halklarıyla birlikte çalışarak, iki hegemonyacı devletin, özellikle de Sovyetler Birliği'nin dünya çapındaki yayılma stratejisini dünya halklarıyla el ele vererek engellemeliyiz. Sovyetler Birliği'nin mesele çıkardığı her yerde, orada ona karşı kararlı bir mücadele veren halkı destekliyoruz. Mücadele ne kadar kararlı ve indirilen darbeler ne kadar sert olursa, Sovyetler Birliği'nin savaş başlatma programını da o kadar etkili bir biçimde bozabiliriz.

Yatıştırma siyaseti, savaş için bir katalizördür. Savaşın patlak vermesini geciktirmek için, Sovyetler Birliği karşısındaki askeri, siyasi ve iktisadi yatıştırma siyasetine karşı çıkmak zorunludur. Sovyet sosyal-emperyalizmi tabiatını asla değiştirmeyecektir. Hegemonya peşinde koşmak için başvurduğu yöntemler, taktikler ve yollar değişebilir, ama dünya çapındaki stratejisinin belirlenmiş hedefi hiç bir zaman değişmeyecektir. Eğer Sovyet sosyal-emperyalizmiyle uzlaşır ve ona taviz verirseniz sonuç şu olacaktır: Elini veren kolunu alamaz. Böyle bir siyaset izlemek, ancak rüzgar ekip fırtına biçmekle sonuçlanabilir.

Büyük Çin Halk Cumhuriyeti, Sovyet sosyal-emperyalizminin dünya hakimiyeti için verdiği mücadelenin önünde ciddi bir engeldir. Duyduğu derin nefretten dolayı Sovyet revizyonizmi, Çin'e boyun eğdirmeyi kafasına koymuştur. Kruşçev-Brejnev dönek kliği eski çarların saldırı ve yayılma siyasetini olduğu gibi devralmakla kalmamış, onları fersah fersah geride bırakmıştır. Çin-Sovyet sınırına ve Moğolistan Halk Cumhuriyeti'ne yaklaşık bir milyon asker yığmış, saldırı amaçlarıyla stratejik silahlar yerleştirmiş ve böylece Çin'e karşı doğrudan bir askeri tehdit oluşturmuştur. Birçok kez Çin topraklarına, karasularına ve hava sahasına girmiş ve durduk yerde silahlı çatışmalar kışkırtmıştır. Propaganda aygıtını, çılgınca bir Çin düşmanlığı kışkırtmak üzere harekete geçirmiştir. Aynı zamanda, boş yere Çin'i stratejik bakımdan kuşatma çabasıyla, Çin'in çevresindeki ülkeler ve bölgelerde Sovyet yanlısı güçleri beslemiş, askeri üsler elde etmeye çalışmış ve «Asya Güvenlik Sistemi» dediği şeyin çığırtkanlığını yapmıştır. Yakın zamanlarda, Vietnam'da yaşayan Çinlilere karşı açıktan açığa ayrımcılık yapan ve Çin'e karşı çıkan, böylece Çin-Vietnam ilişkilerinde ciddi bir gerginlik yaratan Vietnam yetkilileriyle işbirliği yapan Sovyetler Birliği, perde arkasından sahneye çıkmış ve bir yandan açıkça kışkırtmalara başvururken, öte yandan da Çin aleyhinde dedikodular yaymış ve Çin'e çamur atmıştır. Sovyet sosyal-emperyalizminin bütün bu yaptıkları hiç kuşkusuz Birleşik Amerika'ya yöneliktir ve Japonya'yı tehdit etmeyi amaçlamaktadır, ama aynı zamanda onun Çin'e karşı bir saldırı savaşı başlatma hazırlıklarını hızlandırdığını da göstermektedir.

BİR SALDIRI SAVAŞINA KARŞI HAZIRLIKLI OLALIM

Sovyet sosyal-emperyalizmi bizim baş ve en tehlikeli düşmanımızdır, dolayısıyla onu işin bütün ciddiyetiyle ele almamız gerekir. Başkan Mao bize şöyle demişti: «Beklenmedik saldırılara karşı hazırlıklı olmalıyız. Dünyada emperyalizm var oldukça, ister istemez bazı çılgınlar çıkacak ve halkların bir dünya savaşına karşı olduklarına zerre kadar aldırmaksızın halklara bir dünya zavaşını zorla kabul ettirmeye yöneleceklerdir. Böyle bir olasılığı sonuna kadar göz önünde bulundurmalıyız.» İşte bu nedenle, düşmanın beklenenden daha erken bir savaş başlatacağı varsayımına dayanmalı ve savaşı daha erken bir tarihte başlatmasına karşı, büyük bir savaş, bir nükleer savaş başlatmasına, bize karşı beklenmedik bir saldırı başlatmasına karşı hazırlık yapmalıyız. Hiç vakit kaybetmemeli ve bir saldırı savaşına karşı hazırlıklarımızı hızlandırmalıyız.

Bir saldırı savaşına karşı iyi bir şekilde hazırlanmanın en temel noktası, Başkan Mao'nun yüce bayrağını yüksekte tutmak, Başkan Mao'nun askeri düşüncesine sımsıkı sarılmak, ordu çalışmasındaki ana halkayı («Ordu sağlamlaştırılmalıdır» ve «Savaşmaya hazırlanalım») kavramak, tarımın, sanayinin, milli savunmanın, bilim ve teknolojinin modernleştirilmesini, ordunun devrimcileştirilmesini ve modernleştirilmesini hızlandırmak ve savaşmaya ideolojik ve maddi bakımdan hazırlanmaktır.

Başkan Mao'nun askeri düşünce sisteminin özü, halk savaşı vermektir. Bu, düşmanı altetmemiz ve zaferler kazanmamız için etkili bir silah ve Başkan Mao'nun saldırganları yerle bir etmemiz için bize miras bıraktığı yenilmez bir plandır. Geçmişte, hem ülke içindeki, hem de dışarıdan gelen güçlü düşmanları altederken halk savaşına dayandık; bundan sonra da, çetin ve uzun süreli halk savaşıyla zaferler kazanmak için, uçsuz bucaksız topraklarımız ve geniş nüfusumuzdan, toplumsal sistemimizin üstünlüğünden, şanlı halk savaşı geleneğimizden ve

öteki elverişli koşullardan sonuna kadar yararlanmalıyız.

İleride, saldırıya karşı bir savaşta, büyük bir olasılıkla askeri teknoloji bakımından bizden üstün ve bizden daha iyi silahlanmış bir düşmana karşı savaşacağız. Ama bu düşmanın askeri teorisi çürümüş ve gerici, saldırı savaşı da haksız bir savaştır. Dolayısıyla, silahları ve gereçleri nicelik bakımından ne kadar büyük olursa olsun, ne kadar geliştirilmiş olursa olsun, bunlardan gereğince yararlanamaz. Biz ise, zamanımızın en ileri ve en güçlü ideolojik silahıyla, Başkan Mao'nun askeri düşüncesiyle ve geçmişte kullandıklarımızdan çok daha üstün silah ve gereçlerle silahlanmış durumdayız. Eğer herhangi bir düşman Çin'i istila etmeye kalkışacak olursa, çok sayıda düşman birliğini yok etmek için ordumuzun ana kuvvetlerine ve yerel birliklerimize güvenebilir ve aynı zamanda düşmana büyük çapta ağır bir darbe indirmek üzere her fırsattan yararlanmak için milis kuvvetlerini ve kitleleri seferber edebiliriz. Böyle bir durumda herkes bir asker, her köy bir kale ve her yer bir savaş meydanı olacaktır; bu türden saldırılara ve yıpratmaya, askerlerinin sayısı ne kadar fazla olursa olsun hiç bir düşman dayanamaz. Bazı Batılılar, askeri bir uzak görüşlülükle, sosyalist Çin'e saldırmanın askeri açıdan bir tabu olduğunu ve böyle bir işe kalkışanın bundan bir daha yakasını sıyıramayacağını söylemediler mi? Bu gerçekten de akıllıca söylenmiş bir sözdür. Halk savaşı son derece güçlüdür ve çok şeyin üstesinden gelebilir. Buna olan inancımız tamdır.

Marksizm ister istemez ilerlemek zorundadır; pratikle birlikte gelişmek zorundadır, olduğu yerde duramaz. Aynı şey halk savaşı teorisi için de geçerlidir, halk savaşı teorisi de tarih ilerledikçe gelişmek zorundadır. Modern savaş geçmişteki savaşlardan birçok yönden farklıdır. Düşmanımız kendisini çok büyük ölçüde değiştirmiştir; biz kendimiz de geçmişte olduğumuzdan çok farklıyız. Bu durum, Başkan Mao'nun halk savaşı anlayışını yeni tarihi koşullarla daha sıkı bir şekilde bütünleştirmemizi, modern koşullarda verilen halk savaşının yeni özellikleri ve yasasını ciddi bir şekilde incelememizi ve bütün alanlardaki hazırlıklarımızı hızlandırmamızı gerektirmektedir.

Sahra orduları, bölgesel kuvvetler ve milis kuvvetlerinin bir bileşimi olan silahlı kuvvetlerimizin sistemi, bir halk savaşı vermenin en iyi örgütsel biçimidir. İleride saldırıya karşı bir savaşta cephe ile cephe gerisini birbirinden ayırdetmek pek mümkün olmayacaktır, çünkü bu savaş havadan, denizden, karadan ve hatta yeraltından gelen istilacılara karşı geniş çapta verilen bir halk savaşı olacaktır. Bu, silahlı kuvvetlerin üçü-bir-yerde sistemine sıkı sıkıya sarılmayı daha da zorunlu kılmaktadır.

İleride, saldırıya karşı bir savaşı kazanmadaki stratejimizin temel ilkeleri, etkin savunma ve düşman birliklerini içlere çekerek avlamadır. «Düşmanla kapıların dışında çarpışmak», hiç bir zaman iyi bir savaş yöntemi olmamıştır. Ülkemiz sosyalist bir ülkedir ve toplumsal sistemimiz stratejik ilkelerimizin etkin savunma ilkeleri olmasını gerektirmektedir. İstilacıları altetmek için, düşmana sınırlarımızdan içeri girdikten sonra vurmalıyız. Düşmanı içlere çekerek avlamak derken, düşman birliklerinin diledikleri yerlere girmelerine izin vermeyi değil, onları bizim istediğimiz yöne gitmeye zorlamayı kastediyoruz; kilit yerlerde güçlü bir savunma oluşturacağız, düşman birliklerinin ülkenin içerlerine denetimsiz bir biçimde sızmalarını önleyeceğiz ve onları sistemli olarak bizim seçtiğimiz savaş meydanlarına yönelterek parça parça yok edeceğiz. Uzun süreli savaşma ilkesine bağlı kalmalıyız, çünkü kuvvetle inanıyoruz ki, uzun ve çetin mücadeleler vererek bizimle düşman arasındaki güç dengesini yavaş yavaş değiştirebilir ve stratejik karşı saldırıya geçerek nihai zaferi kazanabiliriz.

Birliklerimizin eğitim ve taliminin ve askerlik biliminin incelenmesinin hızlandırılması, modern koşullarda halk savaşı verme yeteneğimizi artırmak bakımından stratejik önem taşıyan bir görevdir. Modern savaş, örgütlenme ve savaşları yönetme yetenekleri, taktik ve becerileri açısından ordu ve milis kuvvetlerine daha büyük yükler getirmiştir. Eğitim ve talime stratejik bir önem vermeli, askerlik bilimi konusundaki araştırmaları yoğunlaştırmalı, kadroların ve savaşçıların askeri ve siyasi yeteneğini, bilimsel ve kül-

türel düzeyini yükseltmeli ve orduyu büyük bir okul haline getirmeliyiz.

Milli savunma bilimi ve teknolojisinin ve milli savunma sanayilerinin gelişmesini hızlandırmaktaki ve ordumuzun silah ve gereçlerini geliştirmekteki amacımız, modern koşullarda verilecek halk savaşının gücünü artırmanın maddi temelini inşa etmektir. İktisadi inşamızı hızlandırma temelinde, milli savunmamızı büyük bir hızla modernleştirmeye çalışmalı ve öteki ülkelerin ileri tecrübelerinden öğrenmeye dikkat göstermeliyiz. Aynı zamanda, kara, hava ve deniz kuvvetlerimizin ve milis kuvvetlerimizin silah ve gereçlerini geliştirmek için çaba harcamalıyız; böylece daha iyi atom bombalarımız, güdümlü roketlerimiz ve öteki geliştirilmiş silahlarımızın yanı sıra yeni tipte geleneksel gereçlerimiz ve yeterli cephanemiz olacaktır.

Stratejik ve taktik cephe gerimizi güçlü ve sağlam bir üs alanı olarak inşa etmemiz, bize, bir halk savaşı vermemiz için güvenilir bir destek sağlayacaktır. Modern savaşta, cephe ile cephe gerisi arasında büyük bir fark yoktur ve çeşitli bölgeler birbirinden koparılabilir; dolayısıyla, geniş cephe gerisi bölgelerini, uzun süreli bir savaşı destekleyebilecek ve kendi başlarına savaşabilecek stratejik üsler şeklinde inşa etmek gerekmektedir.

Halkın hava savunmasının güçlendirilmesi ve böylece bir savaş durumunda mevcudumuzu korumamız, kayıplarımızı asgari düzeyde tutmamız, karışıklığı önlememiz ve ülkeyi barış zamanı yaşama ve çalışma düzeninden savaş zamanı yaşama ve çalışma düzenine başarıyla dönüştürmemiz mümkün kılınmalıdır. Başkan Mao'nun «sığınakları derin kazın» talimatına ve başında Başkan Hua'nın bulunduğu Parti Merkez Komitesinin hazırladığı plana uygun hareket etmeli; yalnızca önemli şehirlerde değil, aynı zamanda koşulların elverişli olduğu bütün öteki şehirlerde ve özellikle, mutlaka elimizde tutacağımız yerlerde halkın hava savunmasıyla ve savaşa karşı hazırlıklarla ilgili projelerin hızlandırılması için kitleleri tam anlamıyla seferber etmeli ve böylece bu projelerin hem barış zamanında, hem de savaş zamanında, hem saldırı, hem de savunma amaçlarıyla kullanılabilmesini mümkün kılmalıyız.

Partimizin ve ordumuzun siyasi ve ideolojik çalışma yapma konusundaki güzel geleneğini geliştirmek ve ilerletmek, bu çalışmayı en geniş alanda uygulamak, ileride saldırıya karşı bir savaşta zafer kazanmanın ve aynı zamanda ülkemizin sosyalist modernleştirilmesini gerçekleştirmenin önemli bir güvencesidir. Yeni tarihi koşullarda, eğer komutan ve savaşçıların her zaman yüksek bir devrimci uyanıklığa sahip olmalarını, barışla ilgili hayallerden arınmalarını, sosyal-emperyalizm ve emperyalizmin her türlü yıkıcılık ve saldırı faaliyetini ezme konusunda her zaman hazırlıklı olmalarını ve Tayvan'ı kurtarmak için her türlü hazırlığı yapmalarını istiyorsak, siyasi ve ideolojik çalışma yapma konusundaki çabalarımızı iki katına çıkarmalıyız. Bu arada, ideolojik alandaki sınıf mücadelesine sıkı sıkıya sarılmalı, bütün alanlardaki çalışmalarımızı başarıyla geliştirmeli, tabandaki birliklerde siyasi ve ideolojik çalışmayı güçlendirmeli ve bizzat Başkan Mao'nun geliştirdiği siyasi ve ideolojik çalışma yapma güzel geleneğini ilerletmeliyiz. Doğruyu olgularda arama ve teori ile pratiği birleştirme temel ilkesini savunmalı, siyasi ve ideolojik çalışmayı yeni dönemin genel görevini gerçekleştirmek için bütün alanlarda gösterdiğimiz çabaların bir parçası, orduyu iyi bir şekilde yönetmek üzere ana halka olarak sınıf mücadelesine sarılma ve savaşmaya hazırlanma görevlerinin bir parçası haline getirmeliyiz; siyasi çalışma yapma güzel geleneğini modern bir savaş vermeye uygulamasını öğrenmeli, böylece siyasi çalışmanın, zaferi güvence altına alan başlıca etken olarak işlevini eksiksiz bir biçimde yerine getirmesini sağlamalıyız.

Başkan Mao her zaman, «tüm Partinin savaşa büyük önem vermesi, askeri sorunları incelemesi ve kendini savaşmaya hazırlaması gerektiğini» vurgulamıştı. Savaşa iyi bir şekilde hazırlanmak yalnızca ordunun bir sorunu değildir; aynı zamanda tüm Parti, tüm millet ve çeşitli cepheler için de son derece önemli bir sorundur. İşçilerimiz, yoksul ve aşağı-orta köylülerimiz, devrimci askerlerimiz ve aydınlarımız, iktisadi gücümüzü artırmak ve savunma yeteneğimizi yükseltmek için vargüçleriyle çalışmalıdırlar. Bu, savaşa karşı hazırlıkların güçlendirilmesine başlı başına bir katkıdır.

Bize saldırılmadıkça biz saldırmayacağız; bize saldırılırsa, hiç kuşkusuz karşı-saldırıya geçeceğiz. Herhangi bir düşman bize karşı hele bir saldırı savaşı başlatmaya cüret etsin, o zaman anlar dünyanın kaç bucak olduğunu! Sekiz yüz milyonluk halkımız ve askerlerimiz, böyle bir meydan okumayı göğüslemeye hazırdır. Düşman ülkemizi ne zaman ve nereden istila ederse etsin, onu kararlılıkla, tamamen, bütünüyle ve eksiksiz bir şekilde yok edeceğiz. Sosyal-emperyalizm ve emperyalizm dünya halklarına yeni bir dünya savaşı dayatırlarsa, hiç kuşkusuz dünya halklarını devrim için ayaklanmak üzere harekete geçirmiş olacaklardır. Bunun sonucu da, sosyal-emperyalizm ve emperyalizmin kaçınılmaz yok oluşu ve sosyalizm ve komünizmin dünya çapında zaferi olacaktır.

AYDINLIK
YAYINLARI

DOĞU PERİNÇEK' İN KİTAPLARI

- ANARŞİNİN KAYNAĞI VE DEVRİMCİ SİYASET 15lira
- BOZKURT EFSANELERİ VE GERÇEK Turancılığa ve Irkçılığa Karşı Mücadele (İkinci Baskı) 12.5 lira
- DOĞRU EYLEM NEDİR? (İkinci Baskı) 12.5 lira
- SAHTE TKP' NİN REVİZYONİST PROGRAMININ ELEŞTİRİSİ EK: GERÇEK TKP' NİN 1926 PROGRAMI!(Toplatıldı) 6 lira
- KIVILCIMLI' NIN BURJUVA DEVLET VE ORDU TEORİSİNİN ELEŞTİRİSİ (Toplatıldı) 5 lira
- KEMALİST DEVRİM 15 lira
- FAŞİZM HALKIN MÜCADELESİNİ DURDURAMAZ—Sıkıyönetim Mahkemelerindeki Konuşma ve Dilekçeler—5 lira
- KIBRİS MESELESİ (Tükendi)7.5 lira
- SOSYAL-EMPERYALİZME VE REVİZYONİZME KARŞI 1970 YILINDA AÇILAN MÜCADELE (Tükendi) 5 lira

Genel Dağıtım: TÜR-DA, Hamam sokak 4, Cağaloğlu-İstanbul

TİKP YAYINLARI

Türkiye İşçi Köylü Partisi

Kuruluş Bildirisi
Tüzük ve Programı

5 lira

Fırtınalı Bir Döneme Girerken

DOĞU PERİNÇEK

5 lira

Genel Dağıtım ve isteme Adresi:
TİKP Genel Merkezi
Necatibey Cad. 22/19, Ankara Apt.
Kat 5, Yenişehir-Ankara

Revizyonizme Karşı Yeni Zaferler Kazanmak İçin TİKP Saflarında Birleşelim

MAHMUT NEDİM ÇİĞDEMAL

Mahmut Nedim Çiğdemal: 1974'de Ceyhan İş Bankası Soygunu Davasından dolayı Adana Devlet Güvenlik Mahkemesince müebbet hapse mahkum edildi. 1975'te Halkın Kurtuluşu içinde yer aldı. 1977 yılında Halkın Kurtuluşu'ndan ayrılıp, bazı arkadaşlarıyla birlikte «Emeğin Kurtuluşu Yolunda IŞIK» grubunu oluşturmaya katıldı. Halen, Niğde Kapalı Cezaevinde yatmakta.

Devrimci saflarda süren parçalanmışlık artık geride kaldı. Saflar iyice belirginleşti. Dünyada ve ülkemizde süren Marksizmle revizyonizm arasındaki iki çizgi mücadelesi sonucunda çeşitli örgütler içindeki proleter devrimciler Mao Zedung'un çizgisinde AYDINLIK saflarında birleştiler. Halkın Kurtuluşu, Halkın Birliği gibi oportünist «hareket»lerin şefleri ise Arnavutluk yöneticilerinin peşinden sürüklenerek Sovyet revizyonizminin ve sahte TKP'nin saflarında yer aldılar. AYDINLIK'ın proleter devrimcilerin birliği uğruna verdiği mücadele esas olarak başarıya ulaştı. Buraya nasıl gelindiğine baktığımızda verilen mücadelenin önemi daha iyi anlaşılacaktır.

REVİZYONİZM UYGULAYAN BÖLÜCÜLÜK YAPAR

1976 yılında AYDINLIK, modern revizyonizme karşı çıktıklarını söyleyen herkesi geniş kitleler önünde yoldaşça tartışmaya ve devrimci temelde birleşmeye çağırdı. İlkönceleri Halkın Kurtuluşu, Halkın Yolu, Halkın Birliği gönülsüz de olsa birlik doğrultusunda bazı adımlar atmak' zorunda kaldılar. Ama baktılar ki AYDINLIK' ta birleşmek tekkelerinin ve mevkilerinin sonu olacak, hemen birlik bayrağını terk edip bölücülüğe sarıldılar. AYDINLIK'ın halk önünde yaptığı birlik çağrısını, «ciddiyetsiz, sorumsuz ve fırsatçı», «böyle bir çağrı bize yapılmamalıydı» gibisinden saçma gerekçelerle reddederek devrimcilerin birleşmesine engel olmaya çabaladılar.

Özellikle Halkın Kurtuluşu şefleri AYDINLIK'tan ayrı kalmayı meşru kılabilmek için ne yapacaklarını şaşırdılar. Çareyi, bir türlü kavrayamadıkları Üç Dünya Teorisine sinsice saldırıya geçmekte buldular. Saldırıları göğüslemek isteyenlere karşı ise her türlü hile ve tertibe başvurdular. Halkın Kurtuluşu'nun Üç Dünya Teorisini reddetmesi ve Brejnev'in kervanına katılması, bir avuç mevki düşkünü şefin darbeci yöntemleri sonucu oldu. Önceleri hem ÇKP'nin hem de AEP'nin görüşlerini tartışmaya açacaklarını ve çoğunluğun iradesini yansıtacaklarını iddia ettiler. Ama Halkın Kurtuluşu tabanındaki devrimciler, «hareket» içinde Mao Zedung'u ve Onun Üç Dünya Teorisini savunanların seslerini duyamadılar. Şefler, entrika çevirmekte çok ustaydılar. Karşı-devrimci girişimlerini tamamladıktan sonra, «önderlik» konusunda Halkın Yolu ve benzerlerine öğüt vermeleri, onların ne kadar sahtekarca davrandıklarını bir kez daha açığa çıkardı.

SAHTE SOLCULAR MIZRAĞIN SİVRİ UCUNU MAO ZEDUNG'A YÖNELTTİLER

Onlar, Mao Zedung'a açıkça saldıramamanın sıkıntısı içindeyken, imdatlarına Arnavutluk yöneticileri yetişti. Arnavutluk oportünistleri, tıpkı Dörtlü Çete gibi Mao Zedung'un ölümünü fırsat saydı. Dünya komünist hareketini bölmek amacıyla, Mao Zedung'un Marksizme kat-

kılarına karşı saldırıya geçti. Sahte «enternasyonal» toplantılar düzenletti. Bu revizyonist saldırı, Halkın Kurtuluşu ve Üçlü Oportünist Blokun diğer şeflerinin tam aradıkları şeydi.

Günümüzde Mao Zedung Düşüncesini savunmadan Marksizm savunulamaz. Marksizmi «düzeltmek» isteyen, Mao Zedung'a saldırmak zorunda kalır. Halkın Kurtuluşu şefleri de en sinsi saldırılarını Mao Zedung'a yönelttiler. Bu saldırı tabandaki devrimcilerden gizlice adım adım tezgahlandı.

Mao Zedung'un uluslararası proletaryanın beşinci büyük öğretmeni olduğunu kabul edip etmediklerini soran devrimcilere şefler, «Dimitrov da ustadır», «eleştirinin dışında hiç kimse olamaz» gibisinden cevaplar veriyorlardı. Şefler, revizyonizm kampına doğru biraz daha ilerleyerek, aynen şu sözleri sarfetmeye başladılar: «Üç Dünya Teorisi Mao Zedung'un ise, Mao Zedung da Kautski'dir.» Saldırıları gittikçe küstahlaştı. «Mao Zedung önemli hatalar yapmıştır» demeye başladılar.

Brejnev'in kervanına katılmak isteyen, sadece Üç Dünya Teorisine değil, Mao Zedung'un Marksizm-Leninizme yaptığı bütün katkılara karşı çıkmak zorunda kalır. Halkın Kurtuluşu şefleri de öyle yaptılar. Yeni Demokratik Devrim tezinin Mao Zedung'a ait olmadığını söylediler. Parti içinde iki çizgi mücadelesi anlayışını «oportünist» ilan ettiler. Kruşçev'i en çok korkutan «devrimin fırtına merkezi Asya, Afrika ve Latin Amerika'dır» tezine Avrupa şovenleri gibi saldırdılar. Nihayet Büyük Proleter Kültür Devrimine, proletarya diktatörlüğü altında devrimin sürdürülmesi teorisine ve 1960'larda Amerikan emperyalizmine karşı verilen mücadeleye saldıran Arnavutluk oportünistlerinin MEKTUP'unu reklam ederek yollarının sonuna vardılar.

Onlar, tabandaki devrimcileri aldatmak için hâlâ Mao Zedung'u «anmak» zorunda kalıyorar. Hem 1960'lardan sonra Mao Zedung'u «opor-
Hem 1960'lardan sonra Mao Zedung'u «oportünist» ilan edeceksin hem de onu «anacaksın»! Kruşçev, 1960'larda Mao Zedung'u bir «köylü devrimcisi», bir «milliyetçi önder» olarak göstererek saldırıyordu. Halkın Kurtuluşu şefleri, Kruşçev'den çok şey öğrendiler. Onlar, Mao Zedung'un dünya proletaryasının ve ezilen halkların büyük öğretmeni olduğunu inkar etmek için, O'nu sadece «Çin halkının önderi» olarak gösterirken, aynı yolu izliyorlar.

1960'larda Kruşçev'in iftiralarına karşı Stalin'i savunmak, nasıl Marksizm-Leninizmi savunmak idiyse, bugün de Mao Zedung'u savunmak, Marksizmi-Leninizmi savunmak demektir. Halkın Kurtuluşu'nun dönek şefleri «Mao Zedung'u savunmak bir kişiyi savunmak meselesi yapılıyor» diyerek meseleyi karartmaya yelteniyorlar. Mao Zedung'un katkılarını inkar ederek onun «kişiliğini» nasıl savunacaksın? Mao Zedung'un savunulması, O'nun katkılarını savunmadan mümkün olabilir mi? Troçki, Stalin'e karşı çıkarken Lenin'i mi «savunuyor»du? Troçki'nin günümüzdeki öğrencileri de sözde Stalin'e «sahip» çıkarak Mao Zedung'a saldırıyorlar! Doğrusu «öğretmenlerinden» iyi ders almışlar!

BİR AYDINLIK'IN, BİR DE HALKIN KURTULUŞU'NUN GEÇMİŞİNE BAKALIM

Halkın Kurtuluşu şeflerinin, revizyonizmin yedeğine girmeleriyle birçok devrimci Mao Zedung'u savunarak AYDINLIK saflarına katıldı. Şefler, devrimcilerin AYDINLIK'ta birleşmesini önlemek için bir yığın saçmalık ileri sürdüler. Bunlardan birkaçını ele alalım. «AYDINLIK'ın Üç Dünya Teorisini savunması, onun 1969'dan beri savunduğu sınıf işbirliği çizgisine uygundur», «sınıf mücadelesinin keskinleşmesi sonucu baskılara göğüs geremeyen korkaklar AYDINLIK'a geçiyor» vb..

Gerçekten AYDINLIK'ın başından beri kararlılıkla Üç Dünya Teorisini savunması rastlantı değildi. AYDINLIK, 1969'dan beri Marksizmin safında yer alıp, modern revizyonizme karşı mücadele bayrağını dalgalandıran tek harekettir. O, 1969'dan beri ülkemizde süren iki çizgi mücadelelerinde Marksizmi savundu. TİP'in parlamentarizmine, Mihri Belli'nin burjuva milliyetçiliğine, 71 maceracılığına, tasfiyeciliğe, TSİP revizyonizmine, ve sahte TKP'ye karşı mücadeleyi başarıyla yürüttü. Bu yüzden, Üç Dünya Teorisini yalnız AYDINLIK kararlılıkla savunabildi. Çünkü AYDINLIK'ın devrimci çizgisi, oportünizme ve revizyonizme karşı müca-

dele ateşi içinde oluşmuştu. AYDINLIK'ın mücadele ve başarı dolu on yıllık geçmişini «sağ oportünist» ilan ederken Halkın Kurtuluşu şefleri, her şeyi tersyüz etmekte ne kadar «mahir» olduklarını göstermiyorlar mı? Bu nasıl «sağ oportünizm»dir ki, TİP'in parlamentarizmini, reformculuğunu, Mihri Belli'nin darbeci-milliyetçi tezlerini, Hikmet Kıvılcımlı'nın burjuva devlet teorilerini açığa çıkartıyor ve ideolojik mücadeleyle yıkıyor? 1974'lerde TSİP revizyonistlerinin «uslu durun faşizm gelir» teorisini kim yıktı? O dönemde, bu revizyonist teoriden daha sağcı, sınıf işbirlikçisi bir teori mi vardı? Ama Halkın Kurtuluşu şeflerine bakacak olursak, AYDINLIK'ın TSİP revizyonizmine karşı savunduğu demokrasinin ancak toprak devrimiyle elde edilebileceği tezi ya da Kıbrıs'ın işgaline destek veren Türk şovenizmine karşı verdiği mücadeledir «sağcı» olan!

Peki AYDINLIK'a «sağcı» diyenler ne yaptılar? 71 maceracılığının başında yer aldılar. 1975'e kadar Kruşçev-Brejnev revizyonizmine karşı çıkmak diye bir sorunları bile olmadı. Onlar, savundukları her «görüşü» bir süre sonra terk etmekle «ün» yaptılar. Onlar, «faşizm tırmanıyor» revizyonist tezini savunurken de «Marksist»tiler, onu terk edince de! Faşistlere karşı sosyal-faşistlerle ittifaklı savunurken de «Marksist»tirler, onu terk ederler gene «Marksist» kalırlar! Sendikalarda ekonomizmi savunurlar «Marksist», terk ederler gene «Marksist»! Mao Zedung'un yolundan dönersek bize «lanet olsun» derken de «Marksist»tirler, dönekliklerini ilan ederler gene «Marksist» kalırlar! Onlar neleri terk etmediler ki. Ortaya çıktıklarından beri tutarlılıkla savundukları tek bir «görüş» gösterebilirler mi? Onlar, Türkiye'de Marksizmin kendileriyle başladığını ilan ederler, ama yollarını öyle şaşırmışlardır ki, Marksizmin Türkiye toprağında yeşermesini hep biraz daha öne almak zorunda kalırlar! AYDINLIK'ın Mao Zedung Düşüncesini kararlılıkla savunması bir rastlantı olmadığı gibi, Halkın Kurtuluşu şeflerinin onu kolayca reddedişi de rastlantı değildir. Onların, 1970'lerden beri savundukları revizyonizme teslimiyet ve lafta solcu «herkesi birden yıkma» çizgileriyle kopmaz bağı vardır.

Proleter devrimcilerin AYDINLIK'ta birleşmesini önlemek için öne sürdükleri «sınıf mücadelesi keskinleşiyor, faşist baskılardan korkanlar devrimden kaçıyor ve AYDINLIK'a sığınıyor» sözleri de birincisi kadar temelsizdir. Her şeyden önce bu tezi öne sürdükleri zaman halkın mücadelesi yükseliyor, faşizm geriliyordu. Şefler, kendilerini «cesur» ilan edebilmek için «faşizmi tırmandırma» teorisine tekrar sarılmak zorunda kalıyorlardı. Oysa bu dönemde zor olan nedir, kolay olan nedir? 1975'ten sonra, dünya halklarından ağır darbeler yiyerek gerileyen Amerikan emperyalizmine ve ülkemizde gerileyen faşist diktatörlüğe karşı mücadele kolay, her geçen gün güçlenen ve iyice saldırganlaşan Rus sosyal-emperyalizmine ve onun uşakları sosyal-faşistlere karşı mücadele ise zordu. 1975'lerde birçok eski Amerikancılar bile Amerikan emperyalizmine ve onun işbirlikçilerine kafa tutmaya başlamıştı. Ama aynı dönemde, Halkın Kurtuluşu şefleri de dahil birçok insanın, sosyal-emperyalizme ve revizyonizme karşı dilleri tutuluyordu. İşte bu şartlarda AYDINLIK, mücadelenin en zorlusunu veriyordu.

MOSKOVA VE SAHTE TKP KİMİN ARKASINDA?

Halkın Kurtuluşu şefleri sosyal-emperyalizme karşı «en iyi mücadeleyi» kendilerinin ve Arnavutluk oportünistlerinin verdiğini iddia ediyorlar. Lafa değil hayata bakalım! Henüz bu ayın başında cereyan eden bir olay var. ÇKP Başkanı Hua Guo-feng'in Romanya, Yugoslavya ve İran gezisine kimler saldırdı? Sosyal-emperyalistler, sahte TKP, Arnavutluk yöneticileri ve Halkın Kurtuluşu şefleri! Çin'e emperyalist diyecek kadar saçmalayan ve hatta Çin, «Çin -Japon dostluk anlaşmasını Sovyetler Birliği'ne karşı muhtemel bir saldırı aracı olarak kullanmak istiyor» diyecek kadar da Yeni Çarların yedeğine girenler kimlerdir? Arnavutluk yöneticileri!

Arnavutluk'un Çin'e saldırılarını, Pravda'nın sayfalarında çarşaf çarşaf basanlar kim? Sovyet sosyal-emperyalistleri.

Dünyanın neresinde görülmüştür, bir emperyalistin kendine karşı «en iyi mücadele» verenlere sayfalarını cömertçe açtığı?

Sahte TKP'nin radyosu da TİKP'ye karşı Halkın Kurtuluşu'nu desteklemiyor mu? Sahte TKP'nin sesi, Halkın Kurtuluşu gibi «hareket»lerden AYDINLIK'a katılmaları durdurmak için TİKP'ye katılmama çağrıları yapmıyor mu? Bu nasıl sosyal-faşisttir ki, devrimcilerin, kendisine karşı «en iyi mücadele» veren Halkın Kurtuluşu gibi tekkelerde kalmasını istiyor!

SOSYAL-EMPERYALİZMİ AKLAMA ÇABASI

Halkın Kurtuluşu şefleri, Yeni Çarların esas saldırgan emperyalist olduğunu sözde «çürütmek» amacıyla, dünya komünist hareketinin tarihi tecrübelerini bile tahrif etmeyi göze aldılar. İkinci Dünya Savaşını değerlendirmelerine bakalım. Onlara göre, İkinci Dünya Savaşında Stalin ve Komintern'in «faşist kamp»ı esas saldırgan olarak tespit etmelerinin nedeni, İngiltere, Fransa ve ABD'nin «Münih siyaseti» izlemesidir, Münih siyaseti terk edilip, saldırgana karşı direnişe geçilseydi iki kamp da saldırgan olacaktı! Onların bu mantığı neye yol açıyor? Stalin'i ve Komintern'i savaş kışkırtıcısı ilan etmeye ve Münih siyasetini, yani saldırganı cesaretlendirme siyasetini aklamaya... Çünkü İngiltere, Fransa ve ABD'nin faşist saldırganlara karşı direnmesini teşvik eden Stalin ve Komintern idi. Onların, saldırgana boyun eğme yolunu terk ederek, faşist kampa karşı direnmeleri savaşın ertelenmesine, dolayısıyla dünya devrimine hizmet edecekti. İngiltere, Fransa, ABD direnince, her iki kamp da saldırgan ilan edilecekse, saldırgana taviz verme siyasetinin, Münih siyasetinin devamından daha iyi ne olabilir?

Amerikan emperyalizmi, Sovyet sosyal-emperyalizmine karşı Münih siyaseti izlemeyip rekabet ediyor diye Yeni Çarların esas saldırgan olmadığını «kanıtlamak» için saldırganın önünde boyun eğme siyasetini aklayan ve Stalin'i, Komintern'i savaş kışkırtıcısı yapan Halkın Kurtuluşu şefleri, nasıl olur da sosyal-emperyalizmle mücadele edebilirler ki? Onların solcu palavracı çizgisi, sosyal-emperyalizmle mücadele etmiyor, yalnız ve yalnız Yeni Çarların ekmeğine yağ sürüyor. Halkın Kurtuluşu, Moskova yöneticileriyle birleşerek Çin'e ve Türkiye devrimci hareketine saldırıyor.

Sahte solcular savaş ve savaşa karşı hazırlık meselesinde de Brejnev'in arabasına koşuldular. İkinci Dünya Savaşında solcu lafazanların Hitler'in savaş arabasına koşulduğu gibi... O zamanın sahte solcuları ne diyordu? Komintern savaşı kışkırtıyor, savaş tehlikesini abartıyor, gericilerle işbirliği yapıyor vs.. Bu saçmalıklarla şimdiki sahte solcuların Çin'in savaş kışkırtıcılığı yaptığı, savaş tehlikesini abarttığı ya da faşistlerle işbirliği yaptığı yolundaki iftiraları arasında bir fark var mıdır? Dahası, Hitler, saldırıya geçtiği ülkelerin Troçkistlerine «Milli savunma şovenizmdir», «Yaşasın iç savaş» sloganlarını attırıyordu. Şimdiki sahte solcular da, sosyal-emperyalistlerin Avrupa ülkelerine karşı girişeceği bir saldırı durumunda yapılacak vatan savunmasını «şovenizm» olarak damgalayıp «iç savaş» sloganını atacaklarını söylemiyorlar mı?

REVİZYONİZM, PROLETER DEVRİMCİLERİN BİRLİĞİNİ DURDURAMAZ

Halkın Kurtuluşu'nun modern revizyonistlerin yedek gücü haline gelip, Mao Zedung'a ve onun Üç Dünya Teorisine (bu teorinin Mao Zedung'un olmadığı yolundaki «süper devrimcilerin» yalanı, AEP'nin ÇKP'ye gönderdiği MEKTUP'taki itirafıyla iyice açığa çıktı) karşı açık saldırıya geçip Troçki'nin yolunu izlemeye başlaması, birçok devrimci gibi benim de bu tekkeden ayrılmak gerektiğini görmemi sağladı. Ama lafta «solcu» oportünizmin üzerimde süren etkileri, dar bakış açısının kalıntıları ve AYDINLIK'ın 1969'dan beri oportünizme ve revizyonizme karşı verdiği mücadeleden habersiz olmam, Üç Dünya Teorisini kararlılıkla savunmama, Halkın Kurtuluşu'ndan ayrılmama rağmen AYDINLIK'ı «sağ oportünist» olarak niteleyip bazı arkadaşlarımla birlikte «Emeğin Kurtuluşu Yolunda IŞIK» grubunu oluşturmama ve iki aylık kısa bir süre için de olsa, esas muhtevasını kabul etmeme rağmen Üç Dünya Teorisine «oportünist» dememe yol açtı.

Halkın Kurtuluşu tekkesinden ayrılalı bir yıl oldu. Bu geçen bir yıl bana, TİKP safları dışında kalarak modern revizyonizmle ve «solcu» palavracılarla mücadele edilemeyeceğini, TİKP

bayrağı altında birleşmenin ise Marksizm düşmanı bu iki akıma karşı savaşın odağına atılmak olduğunu gösterdi.

Revizyonizme ve sahte solculara karşı birlikte mücadeleye en fazla ihtiyaç duyulan bu şartlarda Kava, Işık, Kurtuluş Yolu gibi küçük grupları yaşatmaya çalışmanın bir anlamı yoktur. Türkiye devrimine bir yararı yoktur, ama zararı vardır. TİKP saflarına devrimcilerin her katılışında, revizyonistlerin ve sahte solcuların çılgın öfke ve küfür nöbetlerine kapılması da bunu göstermiyor mu? Onları korkutan en büyük şey, TİKP'nin proleter devrimci bayrağı altında birleşmektir. Öyleyse onların yüreklerine daha fazla korku salalım.

BİRLİK RUHUNU CANLANDIRALIM!

Marksizm - Leninizm - Mao Zedung Düşüncesini her türden revizyonist ve oportüniste karşı savunmak: AYDINLIK'ta birleşmemizin temeli buradan geçiyor. Tali olan «ayrılık» noktalarını abartmak ya da suni «ayrılık» noktaları yaratarak küçük grupları yaşatmaya çalışmak yerine, proletarya hareketinin on yıllık devrimci gelenek ve tecrübelerini ve onun çeşitli iki çizgi mücadeleleri içinde oluşan Marksist-Leninist çizgisini temel alalım. Doğru çizgi, gökten zembille düşmez. TİKP'nin devrimci çizgisi de bir gecede oluşmadı, yanlışlarla mücadele içinde gelişti, olgunlaştı ve berraklaştı. On yıllık devrimci geçmişi, metafizik ve idealist açıdan değil, diyalektik ve materyalist açıdan inceleyelim. Unutmayalım, geçmişi olmayanın geleceği de olmaz.

Sosyal-emperyalizmin savaş ve saldırı tehlikesinin her geçen gün artışı, faşistlerin, revizyonistlerin ve onun yeni müttefikleri sahte solcuların azgınlaşan saldırısı ve milyonlarca emekçi halkın gittikçe büyüyen birlik isteği, bütün devrimcilere, birliğin büyük ve acil önemini gösteriyor.

Şu üç çağrıyı yapmak istiyorum:

Mao Zedung'un Üç Dünya Teorisini kabul eden Işık grubundaki ve diğer gruplardaki arkadaşlar, revizyonizme ve sahte solculara karşı kararlılıkla mücadele etmek için TİKP saflarında birleşelim!

Halkın Kurtuluşu, Halkın Birliği gibi hareketlerin çatısı altındaki bütün devrimciler, Mao Zedung'a ve Çin'deki proletarya diktatörlüğüne ve sosyalizme düşman olan iflah olmazları kendi kaderleriyle başbaşa bırakıp TİKP saflarına katılalım!

İşçiler, köylüler, bütün emekçiler, her türlü karanlığı yok edip aydınlık bir gelecek yaratmak için TİKP saflarında kenetlenelim!

YAŞASIN MARKSİZM - LENİNİZM - MAO ZEDUNG DÜŞÜNCESİ!

YAŞASIN PROLETER DEVRİMCİLERİN TIKP SAFLARINDA BİRLİĞİ!

★
AYDINLIK
YAYINLARI

LENİN, STALİN
DİMİTROV

STRATEJİ
VE
TAKTİK

ÇIKIYOR